შპს საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

სარჩევი

გვერდი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე 1

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 2-4

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში 5
კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიში 6
კონსოლიდირებული კაპიტალის ცვლილებების ანგარიში 7
კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში 8

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

1. შესავალი 9
2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკები 10
3. კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და შეფასების არასარწმუნოების ძირითადი წყაროები 24
4. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) ინტერპრეტაციების გამოყენება 27
5. ინვესტიციების შენატანი „სი პაუერში“ 34
6. ძირითადი საშუალებები 34
7. საინვესტიციო ქონება 36
8. გაცემული სესხები 37
9. მოგების გადასახადი 39
10. მარაგები 39
11. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები 39
12. ფული და ფულის ეკვივალენტები 42
13. საწესდებო კაპიტალი 43
14. აღებული სესხები 43
15. სავაჭრო და სხვა გადასახდელები 45
16. შემოსავალი 46
17. გაყიდვების თვითღირებულება 47
18. გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები 48
19. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები 48
20. სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა 49
21. ფინანსური ხარჯები 49
22. ბიზნეს კომბინაციები 50
23. ფინანსური რისკის მართვა 50
24. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება 54
25. პირობითი და შესაძლო ვალდებულებები 55
26. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 56
27. მოვლენები საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ 59

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე
2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციისა“ და მისი შვილობილების („ჯგუფი“) ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის მიერ წარმოებული ოპერაციების შედეგებს, კაპიტალის ცვლილებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, ბუღალტრული პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე; და
- კომპანიის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- კომპანიის ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის ჯგუფის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობას.
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე ადგილობრივი კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- კომპანიის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების აღმოჩენასა და თავიდან აცილებაზე.

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის დამტკიცა მენეჯმენტის მიერ 2018 წლის 4 მაისს.

მენეჯმენტის სახელით:

_____	_____
მალხაზ იასეშვილი	ლაშა გვაზავა
საოპერაციო დირექტორი	მთავარი ბუღალტერი
2018 წლის 4 მაისი	2018 წლის 4 მაისი
თბილისი, საქართველო	თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის მფლობელებს:

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციისა“ („კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების („ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშს 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე სხვა სრული შემოსავლების, კაპიტალის ცვლილებებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის და ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების ჩათვლით.

ჩვენი აზრით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვმოქმედებდით ჯგუფისგან დამოუკიდებლად, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს დოკუმენტი „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსი“ (პბეკ კოდექსი) და საქართველოში აუდიტის განხორციელებისას საჭირო ეთიკური მოთხოვნები. შესაბამისად, ჩვენ მიერ შესრულებული ეთიკური ვალდებულებები შეესაბამებოდა როგორც პბეკ კოდექსის, აგრეთვე აღნიშნული მოთხოვნებით განსაზღვრულ სტანდარტებს. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისია პროფესიული დასკვნის გასაკეთებლად.

ხელმძღვანელობისა და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელ პირთა მოვალეობები

ხელმძღვანელობა მოვალეა, მოამზადოს და ობიექტურად წარმოადგინოს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით, აუცილებელია ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა მოვალეა, შეაფასოს ჯგუფის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების (უწყვეტი საწარმოს პრინციპის) უნარი, აგრეთვე, აუცილებლობის შემთხვევაში, განმარტოს უწყვეტი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და აღნიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძვლად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს ჯგუფის ლიკვიდაციას თუ საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური ალტერნატივა.

ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელი პირები მოვალენი არიან, უზედამხედველონ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

აუდიტორის მოვალეობები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ იმის საფუძვლიანი რწმენა, რომ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ჩვენი თვალსაზრისის გამომხატველი იქნება. საფუძვლიანი რწმენა მაღალი ხარისხის რწმენას წარმოადგენს, მაგრამ, ამავდროულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის, აგრეთვე შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ, როდესაც, დამოუკიდებლად თუ ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენას ახდენდეს ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე, აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში გამოვთქვამთ პროფესიულ თვალსაზრისს და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ ამოვიცნობთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალსაზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რაც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის ვერშემჩნევის რისკი შეცდომის შედეგად გაპარული არსებითი უზუსტობის ვერშემჩნევის რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარგანზრახული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან შიდა კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით;
- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგენას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის განზრახვას;
- ვაფასებთ ბუღალტრული აღრიცხვის გამოყენებული პოლიტიკების შესაბამისობას და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული პროგნოზებისა და განმარტებების მართებულობას;
- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მიერ უწყვეტი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოებასთან დაკავშირებით და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ თვალსაზრისს, არსებობს თუ არა არსებითი ხასიათის არასარწმუნოება ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი არასარწმუნოობა არსებობს, ჩვენ ვალდებულები ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ განმარტებებზე, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, მოვახდინოთ დასკვნის მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისათვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება კომპანია აიძულოს, შეწყვიტოს მოქმედი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მთლიან სტრუქტურას, შინაარსსა და წარმოდგენის ფორმას, მათ შორის განმარტებებს და ასევე იმას, თუ

როგორ შეესაბამება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიერ შესაბამისი ტრანზაქციებისა და მოვლენების ასახვა ინფორმაციის ობიექტურად წარმოდგენის პრინციპს.

- მოვიპოვებთ საკმარის და სათანადო აუდიტორულ მტკიცებულებებს კომპანიაში შემავალი პირების ან ბიზნეს საქმიანობის ფინანსური ინფორმაციის თაობაზე, რათა მის საფუძველზე წარმოვადგინოთ ჩვენი დასკვნა ცალკეული ფინანსური ანგარიშგების თაობაზე. ჩვენ ვაგებთ პასუხს კომპანიის აუდიტის პროცესის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და მიმდინარეობაზე. აუდიტორულ დასკვნაზე პასუხისმგებლები ვართ მხოლოდ ჩვენ.

სხვა საკითხებთან ერთად, ჩვენ ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვატყობინებთ აუდიტის დაგეგმილ შინაარსსა და განრიგს, ასევე აუდიტის შედეგად მოპოვებულ მტკიცებულებებს, მათ შორის, შიდა კონტროლში აუდიტის დროს აღმოჩენილ მნიშვნელოვან ხარვეზებს.

ჯონ რობინსონი
შპს „დელოიტი & ტუშის“ სახელით

2018 წლის 4 მაისი,
თბილისი, საქართველო

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში
2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

ათასობით ლარში	შენიშვნა	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	5, 6	250,047	98,811
საინვესტიციო ქონება	7	41,475	51,401
გუდვილი		726	726
ინვესტიციები ასოცირებულ პირებში		830	747
გაცემული სესხები	8	13	25
არამატერიალური აქტივები		392	303
სხვა გრძელვადიანი აქტივები		1,418	1,404
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**294,901**	**153,417**
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	10	7,963	7,077
გაცემული სესხები	8	29,146	16,737
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	11	22,132	33,625
წინსწრებით დაფარული გადასახადები		272	569
ფული და ფულის ეკვივალენტები	12	2,652	6,610
სულ მიმდინარე აქტივები		**62,165**	**64,618**
სულ აქტივები		**357,066**	**218,035**
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	13	7,720	2,595
გაუნაწილებელი მოგება		226,253	86,507
კაპიტალი, რომელიც ეკუთვნის:			
კომპანიის მფლობელებს		233,973	89,102
არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს		1,792	1,881
სულ კაპიტალი		**235,765**	**90,983**
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
აღებული სესხები	14	59,860	66,855
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		**59,860**	**66,855**
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	15	22,306	25,901
გადასახდელი გადასახადები		1,013	735
აღებული სესხები	14	38,122	33,561
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		**61,441**	**60,197**
სულ ვალდებულებები		**121,301**	**127,052**
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		**357,066**	**218,035**

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით 2018 წლის 4 მაისს ხელი მოაწერეს:

_____	_____
მალხაზ იასეშვილი	ლაშა გვაზავა
საოპერაციო დირექტორი	მთავარი ბუღალტერი
2018 წლის 4 მაისი	2018 წლის 4 მაისი
თბილისი, საქართველო	თბილისი, საქართველო

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიში
2017 წლის 31 დეკემბრისთვის დასრულებული წლისთვის

ათასობით ლარში	შენიშვნები	2017	2016
შემოსავალი	16	130,832	126,173
გაყიდვების თვითღირებულება	17	(92,352)	(82,177)
საერთო მოგება		**38,480**	**43,996**
გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები	18	(12,558)	(13,381)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	19	(8,973)	(8,134)
სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა	20	(1,035)	(2,500)
საოპერაციო მოგება		**15,914**	**19,981**
საინვესტიციო ქონების გადაფასებისგან მიღებული მოგება	7	1,492	303
ფინანსური შემოსავალი		4,084	1,919
ფინანსური ხარჯები	21	(8,475)	(15,024)
ასოცირებული პირების მოგების წილი		421	548
მოგება დაბეგვრამდე		**13,436**	**7,727**
მოგების გადასახადის სარგებელი	9	-	13,770
მთელი წლის მოგება		**13,436**	**21,497**
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
მთლიანი სრული მოგება		**13,436**	**21,497**
მთლიანი სრული მოგება, რომელიც ეკუთვნის:			
კომპანიის მფლობელებს		13,468	21,545
არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს		(32)	(48)
მთლიანი სრული მოგება		**13,436**	**21,497**

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით 2018 წლის 4 მაისს ხელი მოაწერეს:

_____
მალხაზ იასეშვილი
საოპერაციო დირექტორი

2018 წლის 4 მაისი
თბილისი, საქართველო

_____
ლაშა გვაზავა
მთავარი ბუღალტერი

2018 წლის 4 მაისი
თბილისი, საქართველო

კონსოლიდირებული კაპიტალის ცვლილებების ანგარიში
2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

ათასობით ლარში	მიეკუთვნება კომპანიის მფლობელს				
	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ	არამაკონტროლებელი წილი	სულ
2016 წლის 1 იანვარს	**2,595**	**69,768**	**72,363**	**2,125**	**74,488**
მთლიანი სრული მოგება	-	21,545	**21,545**	(48)	**21,497**
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(4,700)	**(4,700)**	(117)	**(4,817)**
შპს „აჭარა ავტოგაზში“ ფლობილი წილის გაზრდა	-	(106)	**(106)**	(79)	**(185)**
2016 წლის 31 დეკემბერს	**2,595**	**86,507**	**89,102**	**1,881**	**90,983**
მთლიანი სრული მოგება	-	13,468	**13,468**	(32)	**13,436**
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(4,600)	**(4,600)**	(57)	**(4,657)**
საწესდებო კაპიტალის გაზრდა	5,125	-	**5,125**	-	**5,125**
დამფუძნებლის დამატებითი შენატანი	-	130,878	**130,878**	-	**130,878**
2017 წლის 31 დეკემბერს	**7,720**	**226,253**	**233,973**	**1,792**	**235,765**

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით 2018 წლის 4 მაისს ხელი მოაწერეს:

_____
მალხაზ იასეშვილი
საოპერაციო დირექტორი

2018 წლის 4 მაისი
თბილისი, საქართველო

_____
ლაშა გვაზავა
მთავარი ბუღალტერი

2018 წლის 4 მაისი
თბილისი, საქართველო

კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში
2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

ათასობით ლარში	შენიშვნები	2017	2016
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მომხმარებლებისგან მიღებული ნაღდი ფული		161,285	106,052
მომწოდებლებისთვის გადახდილი ნაღდი ფული		(110,109)	(62,504)
თანამშრომლებისთვის გადახდილი ნაღდი ფული		(8,961)	(8,379)
საოპერაციო საქმიანობიდან გამომუშავებული ფულადი ნაკადები		**42,215**	**35,169**
გადახდილი საპროცენტო ხარჯი		(8,310)	(7,673)
გადახდილი გადასახადები, წმინდა		(17,575)	(10,412)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფული, წმინდა		**16,330**	**17,084**
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
დამატებითი წილის შეძენა შვილობილ/ასოცირებულ კომპანიაში, მიღებული ნაღდი ფულის გამოკლებით		-	(116)
საწესდებო კაპიტალის ზრდა/(კლება)		1,586	-
ასოცირებული კომპანიებისგან მიღებული დივიდენდები		338	233
სესხების გაცემა		(20,799)	(17,151)
გაცემული სესხების დაფარვა		10,528	11,019
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		1,568	995
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(272)	(76)
საინვესტიციო ქონების შეძენა		(16)	(475)
საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		3,312	212
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(9,498)	(6,023)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		32	35
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფული, წმინდა		**(13,221)**	**(11,347)**
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
სესხების აღება		28,208	37,166
სესხების დაფარვა		(30,207)	(34,900)
გადახდილი დივიდენდები		(5,061)	(4,327)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფული, წმინდა		**(7,060)**	**(2,061)**
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		(7)	68
წმინდა (კლება)/ზრდა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში		**(3,958)**	**3,744**
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		6,610	2,866
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს		**2,652**	**6,610**

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის ბარტერული შეთანხმებით აღიარებული შემოსავალი იყო ნული ლარი (2016 წელს: 18,627 ათასი ლარი).

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით 2018 წლის 4 მაისს ხელი მოაწერეს:

_____	_____
მალხაზ იასეშვილი	ლაშა გვაზავა
საოპერაციო დირექტორი	მთავარი ბუღალტერი
2018 წლის 4 მაისი	2018 წლის 4 მაისი
თბილისი, საქართველო	თბილისი, საქართველო

1. შესავალი

შპს "საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია" ("კომპანია" ან "სსეკ") დაარსდა 2005 წლის 11 ივლისს და მდებარეობს საქართველოში. კომპანია და მისი შვილობილი კომპანიები ("ჯგუფი" ან "სსეკ ჯგუფი") ერთობლივად შექმნილია როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება საქართველოს კანონის შესაბამისად.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანიაა შპს. "ჰოლდინგი საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი" და კომპანიას საბოლოოდ აკონტროლებს ბატონი დავით ბეჟუაშვილი.

ძირითადი საქმიანობა. კომპანია არის საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიების ჯგუფის დამფუძნებელი, რომელთა ძირითადი საქმიანობა მოიცავს ელექტროენერგიის გენერირებას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, გაზზე მომუშავე ავტომანქანების ტესტირებასა და საინვესტიციო ქონების დეველოპმენტსა და რეალიზაციას.

ელექტროენერგია გამომუშავდება თბოელექტროსადგურის ("თბილსრესის") და საქართველოს მასშტაბით მდებარე 8 ჰიდროელექტროსადგურის მიერ, რომლებიც კონტროლდება ჯგუფის მიერ. ელექტროენერგია იყიდება სხვადასხვა კერძო კომპანიასა და სახელმწიფოს მფლობელობაში მყოფ ელექტროენერგიის ბაზრის კომერციულ ოპერატორზე („ესკო“). თბოელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრე 272 მეგავატია და მისი გასაყიდი ტარიფი დგინდება ნორმატიული აქტით. ჯგუფის მფლობელობაში არსებული თითოეული ჰიდროელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრე 13 მგვტ-ზე ნაკლებია და მათი ტარიფები დერეგულირებულია.

კომპანია ჩართულია ბარტერულ ტრანზაქციებში სომხეთში მოქმედი თბოელექტროსადგურის ოპერატორთან, რომლის მიხედვითაც სსეკ აწოდებს ელექტროენერგიას ბუნებრივი აირის სანაცვლოდ. კომპანია ბუნებრივ აირს ასევე ყიდულობს კავკასიის რეგიონში მოქმედი გაზის მომწოდებლებისგან, რომელთაც შეუძლიათ დიდი მოცულობის აირის მიწოდება. გაზის ძირითადი მომხმარებლები მსხვილი ქართული საწარმოები და გაზგასამართი სადგურების ქსელებია. ჯგუფი ასევე ჩართულია გაზის საცალო ვაჭრობაში საკუთარი გაზგასამართი სადგურების საშუალებით.

კომპანია არის საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიების ჯგუფის მშობელი, რომელთა ძირითადი საქმიანობა მოიცავს საინვესტიციო ქონების განვითარებასა და გაყიდვას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, გაზზე მომუშავე ავტომანქანების ტესტირებას და ელექტროენერგიის გამომუშავებას.

ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შემდეგ ძირითად შვილობილ კომპანიებს:

შვილობილი	2017 წლის 31 დეკემბერი, წილი/ხმის მიცემის უფლება	2016 წლის 31 დეკემბერი, წილი/ხმის მიცემის უფლება	ყიდვის/დაარსების წელი	ინდუსტრია
შპს. ბათუმი სითი	100.0%	100.0%	2011	უძრავი ქონების განვითარება
შპს. ფაუერ თრეიდი	100.0%	100.0%	2012	ელექტროენერგიით ვაჭრობა
შპს. ნეოგაზი	100.0%	100.0%	2014	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. სი ფაუერი	100.0%	100.0%	2016	ელექტროენერგიის გამომუშავება
შპს „პაუერ ექსპორტი“	100.0%	100.0%	2017	გაზზე მომუშავე ავტომანქანების ტესტირება
შპს. რიცეულაჰესი	88.5%	88.5%	2008	ელექტროენერგიის გამომუშავება
შპს. აჭარა ავტოგაზი	74.0%	74.0%	2009	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. მობილგორიგაზი	55.0%	55.0%	2011	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. ჯორჯიან ჰაიდრო ფაუერ - EPC	51.0%	51.0%	2012	ჰესების ინჟინერია
შპს. დელტა პ	50.0%	50.0%	2015	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. იქს გაზი	50.0%	50.0%	2012	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. ახალგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. იბერგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგასამართი სადგურის მართვა

2017 წელს დამატებითი წილის შესყიდვას/ზრდას ადგილი არ ჰქონია.

2016 წელს კომპანიამ შეიძინა დამატებითი 14% შპს აჭარა ავტოგაზში და გაზარდა წილი 74%-მდე

რეგისტრირებული მისამართი და ბიზნესის წარმოების ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია სტალინის ქუჩა #66, თეთრიწყაროს რაიონი 2309, საქართველო. კომპანიის ძირითადი საქმიანობის ადგილია დავით აღმაშენებლის #2, გარდაბანი, 1300, საქართველო.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფში დასაქმებული იყო 1,019 თანამშრომელი (2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - 964 თანამშრომელი).

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკები

შესაბამისობის განცხადება. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მომზადების საფუძველი. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა იმ საინვესტიციო ქონებისა, რომელიც ფასდება

სამართლიანი ღირებულებით. როგორც ეს აღწერილია ქვემოთ მოცემულ სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

აქტივების ისტორიული ღირებულება ეფუძნება ამ აქტივების სანაცვლოდ გადახდილი ფასეული აქტივების სამართლიან ღირებულებას.

სამართლიანი ღირებულება არის ის ფასი, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან შეფასებული სხვა შეფასების მეთოდით. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას, ჯგუფი მხედველობაში იღებს აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეებიც მიიღებდნენ ამ მახასიათებლებს მხედველობაში აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას, შეფასების თარიღისთვის. ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში შეფასების და/ან გამჟღავნების მიზნებისთვის სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სწორედ ამ საფუძველზე.

გარდა ამისა, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, სამართლიანი ღირებულების საზომი იყოფა 1-ლი, მე-2 და მე-3 დონის კატეგორიებად იმის მიხედვით, თუ სამართლიანი ღირებულების რომელი კომპონენტებია დაკვირვებადი და რა მნიშვნელობის მატარებელია ეს კომპონენტები მთლიანად სამართლიანი ღირებულების მოცულობის დადგენაში. აღნიშნული კატეგორიებია:

- 1-ელი დონის კომპონენტებს წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე), რომელთა შეფასება პირს შეუძლია გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონის კომპონენტებს წარმოადგენს ის კომპონენტები, რომლებიც განსხვავდება 1-ელ დონეში მოცემული კოტირებული ფასებისგან და პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის; და
- მე-3 დონის კომპონენტებზე დაკვირვება მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის შეუძლებელია.

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები ჩამოთვლილია ქვემოთ.

სამუშაო და საანგარიშგებო ვალუტა. საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი ("ლარი"), რომელიც წარმოადგენს კომპანიის ფუნქციურ ვალუტას, ასევე მისი შვილობილი კომპანიებისა და ასოცირებული პირებისთვის, რომელშიც წარმოდგენილია ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ყველა თანხა უახლოეს ათასზეა დამრგვალებული.

კონსოლიდაციის საფუძველი. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ითვალისწინებს კომპანიისა და მისი შვილობილი კომპანიების მიერ კონტროლირებადი კომპანიისა და ორგანიზაციების (მათ შორის, სტრუქტურული ერთეულების) ფინანსური ანგარიშგებას. კონტროლი მიღწეულია, როდესაც კომპანიას:

- აქვს ძალაუფლება მეორე კომპანიაზე;
- აქვს უფლება ცვალებად შემოსავლებზე მისი ჩართულობიდან გამომდინარე მეორე კომპანიაში; და
- აქვს შესაძლებლობა გამოიყენოს ძალა, რომ გავლენა მოახდინოს შემოსავლებზე

კომპანია მუდმივად აფასებს, რამდენად აკონტროლებს მეორე კომპანიას და თუ ახალი გარემოებები მიუთითებს, რომ შეიცვალა ერთი ან რამდენიმე კონტროლის გამომწვევი ელემენტი, რომლებიც ნახსენებია ზემოთ.

როდესაც კომპანია არ ფლობს ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობას ინვესტიციის ობიექტში, მას აქვს უფლებამოსილება ინვესტიციის ობიექტზე იმ შემთხვევაში, როდესაც ხმის უფლება საკმარისია იმისთვის, რომ მისცეს მას პრაქტიკული შესაძლებლობა, განკარგოს ინვესტიციის ობიექტის ცალკეული საქმიანობა ცალმხრივად. კომპანია განიხილავს ყველა შესაბამის ფაქტს და გარემოებებს, იმისათვის, რათა შეაფასოს არის თუ არა მისი ხმის უფლება საკმარისი შესაბამისი უფლებამოსილების, მათ შორის, შემდეგის მისაცემად:

- კომპანიის მფლობელობაში არსებული ხმის უფლებების მოცულობა სხვა აქციონერების ხმის უფლებების მოცულობასთან და განაწილებასთან შედარებით;
- კომპანიის, ხმის უფლების მქონე აქციების მფლობელი სხვა კომპანიების ან სხვა მხარეების პოტენციური ხმის უფლებები;
- სხვა საკონტრაქტო გარიგებებიდან წარმოქმნილი უფლებები; და
- რაიმე დამატებითი ფაქტები და გარემოებები, რომლებიც მიუთითებენ იმაზე, რომ კომპანიას აქვს ან არ აქვს შესაბამისი პროცესების წარმართვის უნარი გადაწყვეტილებების მიღებისას, მათ შორის წინა აქციონერთა კრებებზე დაფიქსირებული ხმათა გადანაწილებები.

შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაცია იწყება, როდესაც კომპანია მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე და წყდება, როდესაც კომპანია კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე. კერძოდ, წლის განმავლობაში შეძენილი ან განთავისუფლებული დამფინანსებლის შემოსავლები და ხარჯები შეტანილია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იმ დღიდან, როდესაც კომპანიამ მოიპოვა კონტროლი შვილობილ კომპანიაზე და წყდება იმ დღიდან, როდესაც კომპანიამ დაკარგა კონტროლი შვილობილ კომპანიაზე.

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება კომპანიის მფლობელებსა და არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს. კომპანიის შვილობილი კომპანიების შემოსავალი მიეკუთვნება კომპანიის მფლობელებსა და არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს აქვთ საბალანსო დეფიციტი.

საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირებები შედის შვილობილთა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში, რათა თავიანთი საბუღალტრო პოლიტიკა შესაბამისობაში იყოს ჯგუფის საბუღალტრო პოლიტიკასთან.

ყველა ჯგუფის შიდა აქტივები, ვალდებულებები, კაპიტალი, შემოსავლები, ხარჯები და ფულის ნაკადის მოძრაობები ჯგუფის წევრ კომპანიებს შორის მთლიანად ელიმინირდება კონსოლიდაციისას.

ცვლილებები ჯგუფის საკუთრების წილში არსებულ შვილობილ კომპანიებში. ის ცვლილებები ჯგუფის საკუთრების წილში, რომლებსაც არ მოჰყვება შვილობილ კომპანიაზე კონტროლის დაკარგვა აღირიცხება როგორც კაპიტალის ტრანზაქციები. ჯგუფის ინტერესებისა და არამაკონტროლებელი ინტერესების საბალანსო ღირებულებები იცვლება შვილობილი კომპანიების მიერ მათი ფარდობითი ინტერესების მიხედვით. ნებისმიერი განსხვავება, რომლითაც არამაკონტროლებელი წილი იცვლება და გადახდილი ან მიღებული აქტივის სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარებულია უშუალოდ კაპიტალში და მიეკუთვნება კომპანიის მფლობელებს.

როცა კომპანია კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, მოგება ან ზარალი ტრანზაქციიდან აღიარდება მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში და იანგარიშება როგორც სხვაობა i) მიღებული კომპენსაციის და შენარჩუნებული წილის სამართლიანი ღირებულებების ჯამურ თანხასა და ii)კონტროლის დაკარგვამდე არსებული შვილობილის აქტივების (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებების ნარჩენ ღირებულებას და არაკონტროლირებად წილს შორის. ყველა თანხა აღიარებული შვილობილთან დაკავშირებით ადრე, როგორც სხვა საერთო შემოსავალი, აღირიცხება ისე როგორც აღირიცხებოდა ჯგუფს რომ პირდაპირ გაეყიდა შვილობილთან დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები (გადაკლასიფიცირდება მოგება/ზარალში ან კაპიტალის რომელიმე სხვა კატეგორიაში შესაბამისი ფასს-ის შესაბამისი სტანდარტის მიხედვით). კონტროლის დაკარგვის მომენტში, ყოფილ შვილობილში შენარჩუნებული ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულება ჩაითვლება შემდგომში როგორც, სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას, ბასს 39-ის მიხედვით ინვესტიციის შემდგომ პერიოდებში აღრიცხვისათვის, როცა რელევანტურია, ღირებულებად ინვესტიციის ასოცირებულ კომპანიაში ან ერთობლივ საწარმოში.

ბიზნეს კომბინაციები. სხვადასხვა ბიზნესების შეძენა აღირიცხება შესყიდვის მეთოდით. გადაცემული კომპენსაცია ბიზნეს კომბინაციის დროს აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და იანგარიშება როგორც შეძენის თარიღში არსებული აქტივების სამართლიანი ღირებულების ჯამი, რაც ჯგუფმა გასცა, ვალდებულებების რაც ჯგუფმა გასწია ყოფილ მფლობელებზე და კაპიტალის, რაც ჯგუფმა შეიტანა კონტროლის სანაცვლოდ. შეძენასთან დაკავშირებული ხარჯები ზოგადად აღიარდება მოგება/ზარალში გაწევის მომენტში.

შეძენის თარიღში, შეძენილი იდენტიფიცირებადი აქტივები და ვალდებულებები აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, გარდა ამისა:

- გადავადებული საგადასახადო აქტივები ან ვალდებულებები და თანამშრომელთა სარგებლის პროგრამებთან დაკავშირებული აქტივები ან ვალდებულებები, რომლებიც აღიარდება და იზომება ბასს 12 -ის და ბასს 19-ის მიხედვით, შესაბამისად;
- ვალდებულებები ან წილობრივი ინსტრუმენტები, დაკავშირებული შეძენილი ბიზნესის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამებთან ან ჯგუფის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამებთან, რომელმაც უნდა ჩაანაცვლოს შეძენილი ბიზნესის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამები. ასეთი ვალდებულებები და კაპიტალის ინსტუმენტები აღირიცხება ფასს 2 -ის „წილებზე დაფუძნებული ანაზღაურება“ მიხედვით, შეძენის მომენტში.
- აქტივები (ან გასაყიდი ჯგუფები) რომლებიც კლასიფიცირდება როგორც გასაყიდი ფასს 5-ის „გრძელვადიანი აქტივები გამზადებული გასაყიდად და შეწყვეტილი ოპერაციები „ მიხედვით და შესაბამისად იზომება მოცემული სტანდარტის მიხედვით.

გუდვილი ფასდება როგორც სხვაობა გადაცემული კომპენსაციის, შესყიდვის ობიექტში არასაკონტროლო წილების მოცულობისა და შემსყიდველის მიერ შესყიდვის ობიექტში მანამდე ფლობილი წილის სამართლიან ღირებულების ჯამსა და შესყიდვის დღეს შესყიდული აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების ღირებულებების სხვაობას შორის. თუ შეფასების შემდეგ შესყიდვის დღეს არსებული შესყიდული აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების სხვაობა აჭარბებს გადაცემული კომპენსაციის, შესყიდვის ობიექტში არასაკონტროლო წილების მოცულობისა და შემსყიდველის მიერ შესყიდვის ობიექტში მანამდე ფლობილი წილის სამართლიან ღირებულების ჯამს, ეს სხვაობა დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალში როგორც სარფიანი შესყიდვით მიღებული მოგება.

არასაკონტროლო წილები, რომლებიც წარმოადგენს არსებულ წილებს და მფლობელს უფლებას აძლევს, მიიღონ პროპორციული წილი ობიექტის წმინდა აქტივებიდან ლიკვიდაციის შემთხვევაში, შესაძლებელია, თავიდან აისახოს ან სამართლიანი ღირებულებით, ან შსყიდვის ობიექტის არსებული წმინდა აქტივების აღიარებული ღირებულების იმ წილით, რომლებიც არასაკონტროლო წილების პროპორციულია. აღრიცხვის საფუძველი შეირჩევა თითოეული ტრანზაქციისათვის. არასაკონტროლო წილის სხვა სახეობები აისახება სამართლიანი ღირებულებით, ან სხვა ფასს-ით გათვალისწინებული მიდგომით.

როდესაც კომპენსაცია, რომელსაც მყიდველი საწარმო გადასცემს შესყიდული საწარმოს სანაცვლოდ, შეიცავს აქტივებს ან ვალდებულებებს, რომლებიც წარმოშობილია პირობითი კომპენსაციის გარიგებით, მყიდველმა საწარმომ შეძენის თარიღისთვის განსაზღვრული პირობითი კომპენსაციის სამართლიანი ღირებულება უნდა აღიაროს, როგორც შეძენილი საწარმოს სანაცვლოდ გადაცემული კომპენსაციის ნაწილი. შეფასების პერიოდის განმავლობაში, მყიდველმა საწარმომ რეტროსპექტიულად უნდა დააკორექტიროს შეძენის თარიღით აღიარებული პირობითი თანხები გუდვილთან მიმართებით. შეფასების პერიოდის განმავლობაში გაკეთებული კორექტირებები წარმოადგენს კორექტირებებს რომლებიც შეძენის თარიღისთვის არსებული ფაქტებისა და ვითარების შესახებ ახალი ინფორმაციის მიღების შედეგად წარმოიშვა (შეფასების პერიოდმა არ უნდა გადააჭარბოს შეძენის თარიღიდან ერთ წელს).

შეფასების პერიოდის დამთავრების შემდეგ, რეალურ ღირებულებაში ცვლილების აღრიცხვა დამოკიდებულია იმაზე, თუ როგორ კლასიფიცირდება პირობითი კომპენსაცია. თუ ის კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი, გადაფასება არ ხდება, ხოლო თუ კლასიფიცირდება როგორც აქტივი ან ვალდებულება, შეფასება უნდა მოხდეს ბასს 39 ან ბასს 37 სტანდარტების მიხედვით, ხოლო შესაბამისი შემოსულობის ან ზარალის აღიარება უნდა მოხდეს მოგება-ზარალში.

ეტაპობრივად განხორციელებულ საწარმოთა გაერთიანებაში მყიდველმა საწარმომ მისი ადრინდელი სააქციო წილი შეძენილ საწარმოში უნდა გადააფასოს შეძენის თარიღისთვის გამოთვლილ რეალურ ღირებულებამდე და საჭიროებისამებრ, მოგება-ზარალში აღიაროს მიღებული შემოსულობა ან ზარალი თუ ასეთი არსებობს. წინა საანგარიშგებო პერიოდში მყიდველ საწარმოს შეიძლება სხვა სრულ შემოსავალში ჰქონდეს აღიარებული შეძენილ საწარმოში თავისი სააქციო წილის ღირებულების ცვლილებები. ასეთ შემთხვევაში, სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული თანხა იმავე საფუძვლით უნდა აღიარდეს, როგორც იმ შემთხვევაში იქნებოდა საჭირო თუ მყიდველი საწარმო პირდაპირ გაასხვისებდა თავის ადრინდელ სააქციო წილს.

თუ საწარმოთა გაერთიანების საწყისი აღრიცხვა დასრულებული არ არის იმ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, როდესაც გაერთიანებას აქვს ადგილი, მყიდველმა საწარმომ ფინანსურ ანგარიშგებაში უნდა აჩვენოს პირობითი თანხები. შეფასების პერიოდის განმავლობაში, პირობითი თანხები შეიძლება დაკორექტირდეს (იხ. ზემოთ), ან საწარმომ უნდა აღიაროს დამატებითი აქტივები და ვალდებულებები, თუ მიღებულია ახალი ინფორმაცია შეძენის თარიღისთვის არსებული ფაქტებისა და ვითარების შესახებ, რომელიც თუ მაშინ იქნებოდა ცნობილი, განაპირობებდა ამ აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარებას ამ თარიღისთვის.

გუდვილი. ბიზნესის შესყიდვით წარმოშობილი გუდვილი აღირიცხება შესყიდვის დღეს განსაზღვრული თვითღირებულებით, აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის გამოკლებით (ამგვარი ზარალის არსებობისას).

გაუფასურებაზე შემოწმების მიზნებისათვის, ხდება გუდვილის განაწილება ჯგუფის ფულის გამომმუშავებელ ერთეულებზე ან მათ ჯგუფებზე, რომლებიც სავარაუდოდ სარგებელს მიიღებენ კომბინაციის სინერგიის შედეგად.

ფულადი სახსრების გამომმუშავებელი ერთეული, რომელზეც მოხდა გუდვილის განაწილება, გაუფასურებაზე მოწმდება ყოველწლიურად ან იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს ერთეულის გაუფასურების ნიშანი. თუ ერთეულის აღდგენადი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, ამ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების ზარალის ოდენობით, იგივე ოდენობით, შემდეგ, პროპორციულად მცირდება ამ ერთეულის სხვა აქტივები, მათი საბალანსო ღირებულების მიხედვით. გუდვილის გაუფასურების ზარალი აისახება პირდაპირ მოგება-ზარალში. გუდვილზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი მომდევნო პერიოდებში არ აღდგება.

ფულადი სახსრების გამომმუშავებელი ერთეულის გაყიდვისას, მოგება ან ზარალის გამოანგარიშებაში გუდვილის პროპორციული ნაწილიც გაითვალისწინება.

შვილობილი კომპანიების შესყიდვა ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებული პირებისგან. შვილობილი კომპანიების შესყიდვა ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებული პირებისგან აღირიცხება წინამორბედის ღირებულებების მეთოდით. შესყიდული პირების შედეგების ინტეგრირება ხდება ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებულ პირებს შორის ბიზნესების გაერთიანების დღიდან. ერთობლივი კონტროლიდან გადატანილი შვილობილი კომპანიის აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება წინამორბედი პირის საბალანსო ღირებულებით. წინამორბედ პირად ითვლება ის უმაღლესი ანგარიშმგები პირი, რომლის ანგარიშგებაშიც ხდებოდა შვილობილი კომპანიის ფასს ფინანსური ინფორმაციის კონსოლიდირება. ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აგრეთვე ასახულია წინამორბედი პირის თავდაპირველი შესყიდვებისათვის დამახასიათებელი გუდვილი. სხვაობა წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულებას, წინამორბედი პირის გუდვილის ჩათვლით, და შესყიდვაში გადახდილ კომპენსაციას შორის, ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხულია როგორც გაუნაწილებელი მოგების კორექტირება საკუთარ კაპიტალში.

ასოცირებული პირები. ასოცირებული პირები არიან კომპანიები, რომლებზეც კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა (პირდაპირ ან არაპირდაპირ), მაგრამ არა კონტროლი. ასოცირებულ კომპანიებში ინვესტიციების აღრიცხვა ხდება საბუღალტრო კაპიტალის მეთოდით და თავდაპირველად აღიარებულია მისი ღირებულებით. ასოცირებული კომპანიებისგან მიღებული დივიდენდები ამცირებს ასოცირებულ პირებში არსებული ინვესტიციების საბალანსო ღირებულებას. ასოცირებული პირის წმინდა აქტივებში მომხდარი შეძენის შემდგომი სხვა ცვლილებები ჯგუფის წილში აღიარებულია შემდეგნაირად: (1) ასოცირებული კომპანიის მოგება-ზარალის ჯგუფის წილი ასახულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასა და სხვა სრულ შემოსავალში როგორც ასოცირებული კომპანიის წილი. (2) სხვა სრული შემოსავლის ჯგუფის წილი აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში და ცალკე არის წარმოდგენილი. (3) ასოცირებული კომპანიების წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულების ყველა სხვა ცვლილება ჯგუფის წილში აღიარებულია მოგება-ზარალში ასოცირებული კომპანიების შედეგად მიღებული წილის ფარგლებში.

თუმცა, როდესაც ასოცირებული კომპანიის ზარალი უტოლდება ან აღემატება ჯგუფის წილის პროცენტს ასოცირებულ კომპანიაში, რომელშიც შედის ნებისმიერი სხვა არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნები, ჯგუფი არ აღიარებს მასზე მეტ ზარალს, იმ შემთხვევაში თუკი ჯგუფს არ დაუფარავს ვალდებულებები ან არ განახორციელა გადახდა ასოცირებული კომპანიის ნაცვლად.

ჯგუფსა და ასოცირებულ კომპანიას შორის განხორციელებული ტრანზაქციებიდან გამოწვეული არარეალიზებული მოგება ბათილდება იმდენად, რამდენიც არის ჯგუფის პროცენტი ასოცირებულ კომპანიაში; არარეალიზებული ზარალი ასევე ბათილდება იმ შემთხვევაში თუ ტრანზაქცია არ ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

უცხოური ვალუტა. თითოეული, ინდივიდუალური კომპანიების, ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ისეთი ვალუტა რომელიც განსხვავდება კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტისაგან (უცხოური ვალუტა) აღიარებულია ტრანზაქციის თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსით. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი სახსრები გადაყვანილია მოცემულ თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით. სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული არაფულადი სახსრები, რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, გადაყვანილია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით იმ თარიღში, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება იქნა დადგენილი. გაცვლითი კურსით კონვერტაცია არ ეხება იმ არაფულად სახსრებს, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში განსაზღვრულია ისტორიული ღირებულებით.

ფულადი სახსრების საკურსო სხვაობები აღიარებულია მოგება-ზარალში იმ პერიოდში რომელშიც ისინი წარმოიშვება, გარდა უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების საკურსო სხვაობებისა, რომლებიც ეხება კონსტრუქციის ქვეშ მყოფ, მომავალში პროდუქტიული გამოყენებისთვის არსებულ აქტივებს, რომლებიც შესულია აქტივების ღირებულებებში, როდესაც ისინი განიხილებიან, როგორც უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების საპროცენტო ხარჯების კორექტირება.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფის მიერ გამოყენებული გაცვლითი კურსები შემდეგნაირია:

	2017 წლის 31 დეკემბერი	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
ლარი/1 აშშ დოლარი	2.5922	2.6468
ლარი/1 ევრო	3.1044	2.7940

ამჟამად, ქართული ლარი საქართველოს გარეთ, ქვეყნების უმრავლესობაში თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა არ არის.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია როგორც თავდაპირველ ღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და სადაც საჭიროა გაუფასურების რეზერვი.

ძირითადი საშუალებების მთავარი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზირდება და ხდება ჩანაცვლებული ნაწილების თავიდან მოშორება. შემდგომი ხარჯები კაპიტალიზირდება თუკი ხარჯებიდან წარმოიშვება მომავალი ეკონომიკური სარგებელი. შეკეთება შენარჩუნების უმნიშვნელო ღირებულება აღიარდება ხარჯებში განხორციელების დროს.

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს მენეჯმენტი აფასებს არის თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. ასეთის არსებობის შემთხვევაში, მენეჯმენტი ახდენს აღდგენითი ღირებულების შეფასებას, რომელიც განსაზღვრულია როგორც აქტივის სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები და გამოყენების ღირებულებას შორის უფრო მაღალი. საბალანსო ღირებულება აღდგენად ღირებულებამდე მცირდება, ხოლო გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალში აღიარდება.

წინა წლებში აქტივზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღდგება იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი აქვს შეფასების ცვლილებას აქტივის გამოყენებადი ღირებულების ან სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები.

რეალიზაციიდან მიღებული მოგება-ზარალი განსაზღვრულია საბალანსო ღირებულების ცვლილების შედარებიდან გამომდინარე და აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასა და სხვა სრულ შემოსავლებში სხვა საოპერაციო შემოსავალსა და ხარჯების ფარგლებში.

ცვეთა. მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება. ძირითადი საშუალებების სხვა ნივთებზე ცვეთის კალკულაცია ხდება წრფივი მეთოდით, რათა ღირებულება განაწილდეს მათ სასარგებლო სასიცოცხლო ვადაზე ნარჩენ ღირებულებამდე:

	სასარგებლო გამოყენების ვადა
შენობები და კონსტრუქციები	10-დან 50 წლამდე
ჰიდროტექნიკური სტრუქტურები	5-დან 60 წლამდე
გაზის მილსადენები	5-დან 40 წლამდე
მანქანა დანადგარები	5-დან 30 წლამდე
ავტომობილები - მძიმე სატვირთო მანქანები	5-დან 20 წლამდე
ავტომობილები - მსუბუქი მანქანები	5-დან 15 წლამდე
ავეჯი და სხვა ინვენტარი	2-დან 10 წლამდე

აქტივის ნარჩენი ღირებულება წარმოადგენს ღირებულებას, რომელსაც ჯგუფი მიიღებს აქტივის რეალიზაციიდან, გამოკლებული გაყიდვისთვის საჭირო ხარჯები, იმ შემთხვევაში თუკი აქტივი იქნება მისი სასიცოცხლო ვადის ამოწურვის პერიოდში. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს აქტივის ნარჩენი ღირებულება და სასიცოცხლო ვადა საჭიროების შემთხვევაში გადაიხედება და კორექტირდება.

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება არის ჯგუფის მფლობელობაში მყოფი ქონება, საიდანაც ჯგუფი იღებს საიჯარო შემოსავალს ან რომლის საშუალებითაც ზრდის კაპიტალს ან ორივე და რომელიც არ არის ჯგუფის მიერ დაკავებული. საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარებულია მისი ღირებულებით და შემდგომ ხდება გადაფასება განახლებული სამართლიანი ღირებულებით რათა ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს ასახავდეს საბაზრო პირობებს.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების საბაზრო ღირებულება განისაზღვრება დამოუკიდებელი შემფასებლების საანგარიშო მოხსენებით, რომლებიც ფლობენ შესაბამის აღიარებულ პროფესიულ კვალიფიკაციას და გააჩნიათ უახლესი გამოცდილება მსგავსი მდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასებაში.

გამომუშავებული საიჯარო შემოსავალი აღრიცხულია წლის მოგება-ზარალში სხვა საოპერაციო შემოსავლების მუხლში. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულებების ცვლილებიდან გამოწვეული მოგება-ზარალი აღრიცხულია წლის მოგება-ზარალში და წარმოდგენილია ცალკე.

საინვესტიციო ქონების ჩამოწერა ხდება მისი რეალიზაციის შედეგად ან მაშინ, როცა საინვესტიციო ქონება მუდმივად გამოუყენებელია და მისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებელი მოსალოდნელი არ არის. ქონების ჩამოწერით მიღებული ნებისმიერი მოგება ან ზარალი (გამოითვლება როგორც სხვაობა წმინდა რეალიზაციასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის) შედის მოგება-ზარალში იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა ქონების ჩამოწერა.

თუკი საინვესტიციო ქონებას დაიკავებს მფლობელი, ის რეკლასიფიცირდება როგორც ძირითადი საშუალება და რეკლასიფიცირების თარიღში მისი საბალანსო ღირებულება გახდება მისი ჩათვლილი ღირებულება საბუღალტრო მიზნებისთვის.

შემდგომი ხარჯები კაპიტალიზირდება აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე მხოლოდ მაშინ, როდესაც ხარჯებთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოტანა ჯგუფისთვის სავარაუდოა და შესაძლებელია ღირებულების საიმედოდ განსაზღვრა. ყველა სხვა შეკეთება-შენარჩუნების ღირებულება აღიარდება ხარჯებში განხორციელების დროს.

საოპერაციო იჯარა. როდესაც კომპანია არის მოიჯარე საიჯარო ურთიერთობებში, რომელიც არ ითვალისწინებს საკუთრებასთან დაკავშირებული თითქმის ყველა რისკისა და სარგებლის მეიჯარიდან კომპანიისთვის გადაცემას, მთლიანი გადახდილი საიჯარო თანხები აღირიცხება მოცემული წლის მოგება-ზარალში სწორხაზოვანი მეთოდით საიჯარო ურთიერთობის ვადაში. საიჯარო ვადა არის ის არაგაუქმებადი ვადა, რომლითაც მოიჯარემ ხელშეკრულების საფუძველზე იჯარით აიღო აქტივი იმ დამატებით ვადებთან ერთად, რომლებითაც მოიჯარე უფლებამოსილია გააგრძელოს აქტივის იჯარა შემდგომი ანაზღაურებით თუ მის გარეშე, როცა საიჯარო ურთიერთობის დასაწყისში გონივრულად ნათელია, რომ მოიჯარე ისარგებლებს ამ უფლებამოსილებით.

არამატერიალური აქტივები. ჯგუფის არამატერიალურ აქტივებს გარდა გუდვილისა აქვთ განსაზღვრული სასარგებლო გამოყენების ვადა და ძირითადად მოიცავენ კომპიუტერულ და საბუღალტრო პროგრამების ლიცენზიებს და მათი აღრიხვის თანხა უდრის საწყის ღირებულებას მინუს აკუმულირებული ამორტიზაცია. კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიების დაახლოებითი გამოყენების ვადა არის 5 წელი, ხოლო საბუღალტრო პროგრამისთვის 10 წელი.

მოგების გადასახადები. 2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა კომპანიების დაბეგვრის არსებული მოდელის ცვლილება, რომელიც ყველა პირისათვის, გარდა გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტებისა, ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვარს. ახალი მოდელი ითვალისწინებს გაუნაწილებელი მოგების დაბეგვრას 0%-იანი განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგების დაბეგვრას 15%-იანი მოგების გადასახადით (ადრე მოქმედი მოდელით კომპანიების მოგებას გადასახადამდე 15%-იანი გადასახადი ერიცხებოდა იმის მიუხედავად, მოგებაკომპანიაში რჩებოდა თუ დივიდენდების სახით გაიშვებოდა).

მოგების გადასახადის დარიცხვის ახალი წესი კომპანიისათვის ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან. საგადასახადო ბაზა მოიცავს როგორც რეალურ, აგრეთვე ნაგულისხმევ მოგების განაწილებას, მათ შორის:

- განაწილებული მოგება;
- გაწეული ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომლებიც არაა კავშირში ეკონომიკურ საქმიანობასთან;
- საქონლის/მომსახურების უფასო მიწოდება ან/და სახსრების გადარიცხვა; და
- წარმომადგენლობითი ხარჯები, რომლებიც აჭარბებს საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას.

განაწილებულ მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადი აღიარდება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების მომენტისათვის და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება „მოგების გადასახადის“ ჯგუფში. მიმდინარე და წარსული პერიოდების მიმდინარე საგადასახადო აქტივი და საგადასახადო ვალდებულებები აისახება იმ თანხით, რომელიც, სავარაუდოდ კომპანია უნდა გადაუხადოს საგადასახადო ორგანოებს ან მიიღოს მათგან.

ზემოთ ჩამოთვლილ სხვა კომპონენტებზე დაწესებული გადასახადი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ჯგუფში „გადასახადები და მოსაკრებლები“.

ახალი კანონმდებლობის ამოქმედების შედეგად, კომპანიამ შეწყვიტა მოგების გადასახადის ხარჯის აღიარება მოგების მიღების მომენტში და მოგების გადასახადს დაარიცხავს მოგების განაწილების შემთხვევაში.

ყველა გადავადებული საგადასახადო ბალანსი გამოთავისუფლდა და აისახა 2016 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი. გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ) საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას ექვემდებარება პროდუქციისა თუ მომსახურების კლიენტებისთვის მიწოდებისთანავე. შეძენილ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის დაბრუნება ჩვეულებრივ შესაძლებელია გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის ხარჯზე დღგ-ის ანგარიშფაქტურის მიღებისთანავე. საგადასახადო ორგანოები უშვებენ დღგ-ის ნეტო ანგარიშსწორებას. გაყიდვასთან და შესყიდვასთან დაკავშირებული დღგ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აღიარება და ასახვა ხორციელდება ნეტო. თუ დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების რეზერვი შექმნილია, გაუფასურების ზარალი აღირიცხება მოვალის მთლიანი (ბრუტო) თანხის გათვალისწინებით, დღგ-ის ჩათვლით.

მარაგები. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები აღირიცხება ან თვითღირებულებით ან წმინდა რეალიზებადი ღირებულებით – იმის მიხედვით, ამ ორი ღირებულებიდან რომელიც უფრო დაბალია. მარაგების ღირებულება დგინდება საშუალო ღირებულების მეთოდით და მოიცავს მარაგების ყიდვასა და ადგილზე მიტანისას გაწეულ ხარჯებს. წმინდა რეალიზებადი ღირებულება არის ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი, რომლიდანაც გამოქვითულია დასრულებისა და გაყიდვის საანგარიშო ხარჯები.

ფინანსური ინსტრუმენტები – შეფასების ძირითადი ტერმინები. ფინანსური ინსტრუმენტები წარმოდგენილია ამორტიზირებული ღირებულებით, როგორც ეს აღწერილია ქვემოთ.

ტრანზაქციის ხარჯები არის ის დამატებითი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან განკარგვას. დამატებითი ხარჯი არის ხარჯი, რომლის გაღებაც არ მოხდებოდა, ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. ტრანზაქციის ხარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, თანამშრომლებისთვის, რომლებიც მოქმედებენ გაყიდვების აგენტების სახით), კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისთვის და დილერებისთვის გადახდილ ჰონორარს და საკომისიოებს, სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების და საფონდო ბირჟების მოსაკრებლებს, და გასხვისების გადასახადებს და მოსაკრებლებს. ტრანზაქციის ხარჯი არ მოიცავს სავალო პრემიებს ან დისკაუნტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის ხარჯებს.

ამორტიზირებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება თავდაპირველი აღიარებისას, მინუს ნებისმიერი ძირითადი გადახდის თანხები, პლუს დარიცხული პროცენტი და, ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მინუს გაუფასურების ზარალთან დაკავშირებული ჩამოწერა. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული საოპერაციო ხარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერი დაფარვის თანხის პრემიის ან დისკაუნტის ამორტიზაციას ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის, აღიარებისას გადავადებული საკომისიოები (თუ ასეთი არსებობს) არ არის წარმოდგენილი ცალკე

და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდში განაწილების მეთოდი, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის უზრუნველსაყოფად (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ამცირებს სავარაუდო სამომავლო ნაღდი ანგარიშსწორების ან ფულად შემოსულობების თანხას (მომავალი საკრედიტო დანაკარგების გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ამცირებს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულად ნაკადებს პროცენტის მომდევნო დადგენის დღისთვის პრემიის ან დისკონტის გარდა, რომელიც ასახავს აღნიშნულ ინსტრუმენტში განსაზღვრულ ცვალებად განაკვეთზე საკრედიტო სპრედს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც არ არის მორგებული საბაზრო განაკვეთებზე. ამგვარი პრემიები ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთელი პერიოდის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა იმ საკომისიოს, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია.

ფინანსური აქტივები. ჯგუფის ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც სესხები და მოთხოვნები.

სესხები და მოთხოვნები არის არადერივატიული ფინანსური აქტივები ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადახდებით, რომლებიც არაა კვოტირებული აქტიურ ბაზარზე. ისინი შედის მიმდინარე აქტივებში, გარდა იმ ფინანსური აქტივებისა, რომელთა დაფარვის ვადა საანგარიშო თარიღის 12 თვეზე შემდეგაა. ეს უკანასკნელნი კლასიფიცირდება როგორც გრძელვადიანი აქტივები.

ჯგუფის სესხები და მოთხოვნები შედგება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისგან, გაცემული სესხებისა და ფული და ფულის ეკვივალენტებისგან.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და გაცემული სესხები. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და გაცემული სესხები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

ფული და ფულის ეკვივალენტები. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, ბანკთაშორის განთავსებულ მოთხოვნამდე დეპოზიტებს და სხვა მოკლევადიან მაღალლიკვიდურ ინვესტიციებს, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა სამი თვე ან უფრო ნაკლებია. ფული და ფულის ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების გაუფასურება. გაუფასურების ზარალი აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში იმ წელთან დაკავშირებით, რომელშიც წარმოიქმნება იმ ერთი ან მეტი შემთხვევის შედეგად ("ზარალის შემთხვევები"), რომლებიც მოხდა ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და რომლებიც გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის სავარუდო მომავალი ფულადი ნაკადების იმ ოდენობაზე ან დროზე, რომლის საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. თუ კომპანია განსაზღვრავს, რომ არ არსებობს არანაირი ობიექტური საფუძველი იმისა, რომ მოხდა გაუფასურება (მნიშვნელოვანი ან უმნიშვნელო) ინდივიდუალურად შეფასებულ ფინანსურ აქტივზე, ის აქტივს მიაკუთვნებს მსგავსი საკრედიტო რისკ-მახასიათებლების მქონე ფინანსური აქტივების ჯგუფს და გაუფასურების

თვალსაზრისით ერთობლივად აფასებს მათ. ძირითადი ფაქტორები, რომელთა მიხედვითაც კომპანია განსაზღვრავს, არის თუ არა ფინანსური აქტივი გაუფასურებული, არის მისი ვადაგადაცილების სტატუსი და შესაბამისი უზრუნველყოფის რეალიზებადობა, თუ ასეთი არსებობს. ქვემოთ მითითებული სხვა ძირითადი კრიტერიუმები ასევე გამოიყენება იმის განსაზღვრისთვის, არსებობს თუ არა ობიექტური საფუძველი იმისა, რომ მოხდა გაუფასურების ზარალი:

- შესატანი დაგვიანებულია და დაგვიანებული გადახდა არ არის დაკავშირებული ანგარიშსწორების სისტემებით გამოწვეულ დაგვიანებასთან;
- მსესხებელი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, რაც დასტურდება მსესხებელის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ კომპანიის მიერ მოპოვებული ინფორმაციიდან;
- მსესხებელი განიხილავს გაკოტრებას ან ფინანსურ რეორგანიზაციას;
- არსებობს უარყოფითი ცვლილება მსესხებლის გადახდის სტატუსში იმ ზოგადად მთელი ქვეყნის თუ ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების შედეგად, რომლებიც გავლენას ახდენენ მსესხებელზე; ან
- უზრუნველყოფის ღირებულება მნიშვნელოვნად მცირდება ბაზრის გაუარესებული მდგომარეობის შედეგად.

თუ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული გაუფასურებული ფინანსური აქტივის პირობები გადაიხედება ან სხვაგვარად შეიცვლება კონტრაგენტის ფინანსური სირთულეების გამო, გაუფასურება იანგარიშება პირობების შეცვლამდე გამოყენებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

გაუფასურების ზარალი ყოველთვის აღიარდება რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით აქტივის საბალანსო ღირებულების მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების (რომლებშიც არ შედის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები, რომლებიც არ დამდგარა) მიმდინარე ღირებულებამდე ჩამოწერით, რომელიც დისკონტირებულია აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის საანგარიშო მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება ასახავს დასაკუთრებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებს, რომლიდანაც გამოქვითულია უზრუნველყოფის მიღებისა და გაყიდვის ხარჯები, მიუხედავად იმისა, დასაკუთრება მოსალოდნელია თუ არა.

თუ რომელიმე მომდევნო პერიოდში გაუფასურების ზარალის თანხა შემცირდა და შემცირება ობიექტურად დაკავშირებულია იმ შემთხვევასთან, რომელიც მოხდა გაუფასურების აღიარების შემდეგ (როგორიცაა გაუმჯობესება დებიტორის საკრედიტო რეიტინგში), მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი გაუქმდება რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით, მოცემული წლის მოგების ან ზარალის საფუძველზე. ამოუღებადი (უიმედო) აქტივები ჩამოიწერება შესაბამის გაუფასურების ზარალის რეზერვის ხარჯზე – ამგვარი თანხები ჩამოიწერება აქტივების დაბრუნების ყველა აუცილებელი პროცედურის დასრულების და ზარალის თანხის განსაზღვრის შემდეგ. მანამდე ჩამოწერილი და შემდგომში ამოღებული თანხები მიეკუთვნება გაუფასურების ზარალის ანგარიშს, მოცემული წლის მოგება-ზარალის მიხედვით.

ფინანსური ვალდებულებები. ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა გადასახდელებს და აღებულ სესხებს.

სავაჭრო და სხვა გადასახდელები. სავაჭრო და სხვა გადასახდელები თავიდან აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და შემდეგ ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. სავაჭრო გადასახდელები აღრიცხულია დღგ-ის ჩათვლით.

ნასესხები სახსრები. ნასესხები სახსრები თავიდან აღირიცხება სამართლიან ღირებულებას მინუს ტრანზაქციის ხარჯები. სამართლიანი ღირებულება დგინდება საბაზრო განაკვეთით მსგავს ინსტრუმენტზე. პირველადი აღიარების შემდეგ, ნასესხები სახსრები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, სადაც ყველა სხვაობა თავდაპირველსა და ახლანდელ ღირებულებას შორის აღიარდება იმ პერიოდის მოგება-ზარალის უწყისში საპროცენტო ხარჯად.

ისეთი აქტივების შესყიდვასთან, მშენებლობასთან ან წარმოებასთან პირდაპირ დაკავშირებული სესხის აღების ხარჯები, რომელთა გამოყენებისათვის ან გასაყიდად გამზადებისათვის (კვალიფიცირებული აქტივები) დიდი დრო არის საჭირო, კაპიტალიზდება როგორც ამ აქტივების ხარჯების ნაწილი.

კაპიტალიზაციის დაწყების დღედ ითვლება დღე, როცა (ა) კომპანია გაიღებს ხარჯებს კვალიფიციურ აქტივზე; (ბ) კომპანია მიიღებს ნასესხები სახსრების ხარჯებს; და (გ) კომპანია განახორციელებს იმ საქმიანობას, რომელიც აუცილებელია აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან სარეალიზაციოდ მომზადებისთვის.

ნასესხები სახსრების კაპიტალიზაცია გრძელდება იმ დღემდე, როდესაც აქტივები არსებითად მზადაა დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან სარეალიზაციოდ.

ჯგუფი ახორციელებს იმ ნასესხები სახსრების კაპიტალიზაციას, რომელთა თავიდან აცილებაც შესაძლებელი იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ კომპანია კვალიფიციურ აქტივებზე კაპიტალურ დანახარჯებს არ გასწევდა. კაპიტალური ნასესხები სახსრების გაანგარიშება ხორციელდება კომპანიის საშუალო დაფინანსების ხარჯით (საშუალო შეწონილი საპროცენტო ხარჯი გამოიყენება სათანადო აქტივებზე დანახარჯების მიმართ) გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ფინანსური სახსრების სესხად აღება ხდება კვალიფიციური აქტივის მიღების მიზნით. როდესაც ეს მოხდება, კაპიტალიზირდება ნასესხები სახსრების ფაქტობრივად გაღებული ხარჯები, რომლებიდანაც გამოქვითულია ამ ნასესხები სახსრების დროებითი ინვესტიციიდან მიღებული საინვესტიციო შემოსავალი.

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება. ყველა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებისა და ტრანზაქციის ხარჯების ჯამით. თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. მოგება ან ზარალი თავდაპირველ აღიარებისას აღირიცხება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ რეალურ ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის არსებობს სხვაობა, რომლის დამტკიცება შესაძლებელია იმავე ინსტრუმენტში სხვა დაკვირვებადი მიმდინარე საბაზრო გარიგებების საფუძველზე ან ისეთი შეფასების მეთოდით, რომლის მონაცემებიც მოიცავს მხოლოდ დაკვირვებადი ბაზრების მაჩვენებლებს.

ფინანსური აქტივების ყველა შესყიდვა და გაყიდვა, რომელთა მიწოდებაც უნდა განხორციელდეს გარკვეულ ვადებში, რეგულაციის ან საბაზრო კონვენციის მიხედვით, ("ჩვეულებრივი გზით" შესყიდვებსა და გაყიდვებს) უნდა აღირიცხოს გაყიდვის ან შესყიდვის განხორციელების თარიღში, რომელიც არის ის თარიღი, როდესაც ჯგუფი შეელევა ან მოიპოვებს ფინანსურ აქტივს. ყველა სხვა შესყიდვა აღიარებულია მაშინ, როდესაც კომპანია გახდება ინსტრუმენტის საკონტრაქტო მხარე.

ფინანსური აქტივების აღიარების გაუქმება. ჯგუფი ფინანსური აქტივის აღიარებას აუქმებს მაშინ, როცა: (ა) აქტივები გადახდილია ან უფლებები, აღნიშნული აქტივებიდან, მისაღებ ფულად ნაკადებზე სხვაგვარად ამოიწურა ან (ბ) ჯგუფმა გადასცა უფლებები ფინანსური აქტივებიდან მისაღებ ფულად ნაკადებზე ან გააფორმა კვალიფიციური გადაცემის ხელშეკრულება და ამასთან

ერთად (1) განახორციელა აქტივების საკუთრებასა და კონტროლთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკის და ჯილდოს გადაცემა ან (2) საკუთრებასა და კონტროლთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და ჯილდო არც გადაუცია, არც შეუნარჩუნებია, მაგრამ კონტროლი არ შეუნარჩუნებია. კონტროლის შენარჩუნება ხდება, თუ კონტრაგენტს არ აქვს გაყიდვაზე შეზღუდვების დაწესების გარეშე არადაკავშირებულ მესამე მხარისთვის აქტივის მთლიანად მიყიდვის პრაქტიკული უნარი.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსები აღირიცხება თავდაპირველი ღირებულებით გაუფასურების გამოკლებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირებულია, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც გადახდილი ავანსი საქონელისთვის ან მომსახურებისთვის სავარაუდოდ მიიღება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც თავისთავად კლასიფიცირდება როგორც გრძელვადიანი, თავდაპირველი აღიარებისას. აქტივების შეძენისთვის წინასწარ გადახდა გადაეცემა აქტივის საბალანსო ღირებულებას, მას შემდეგ, რაც ჯგუფმა კონტროლი მოიპოვა აქტივებზე და სავარაუდოა, რომ აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ჯგუფში შემოვა. სხვა გადახდები ჩამოიწერება მოგება-ზარალში, როდესაც წინასწარ გადახდილი საქონლის ან მომსახურების მიღება ხდება. თუ არსებობს იმის მოლოდინი, რომ წინასწარ გადახდილი საქონელი ან მომსახურება არ მიიღება, გადახდილი ავანსის ღირებულება შემცირდება და შესაბამისი თანხა გატარდება როგორც გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალის უწყისში.

საწესდებო კაპიტალი. საწესდებო კაპიტალის მოცულობა განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდებაში ცვლილებები შეიძლება განხორციელდეს მხოლოდ კომპანიის მფლობელის გადაწყვეტილების საფუძველზე. საწესდებო კაპიტალი აღიარებულია კომპანიის კაპიტალში, რადგან ეს არის ის თანხა, რომელიც შემოტანილ იყო კომპანიის მფლობელის მიერ.

დივიდენდები. დივიდენდები აღირიცხება როგორც ვალდებულება და აკლდება კაპიტალს იმ პერიოდში, როდესაც ისინი გამოაცხადეს და დაამტკიცეს. საანგარიშო პერიოდის შემდეგ გამოცხადებული ნებისმიერი დივიდენდები, რაც კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებების დამტკიცებამდე მოხდა, უნდა გამჟღავნდეს შემდგომ მოვლენებში.

ვალდებულებების და ჯარიმების რეზერვები. ვალდებულებების და ჯარიმების რეზერვები არის არაფინანსური ვალდებულებები გაურკვეველი დროისა და ოდენობის. ისინი დაირიცხება როდესაც ჯგუფს აქვს სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსულიდან გამოწვეული, და სავარაუდოა რომ ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსები იქნება საჭირო იმისათვის, რომ დაიფაროს ვალდებულება და საიმედო შეფასების გაკეთებაც შესაძლებელია. თუ ეფექტი არსებითია, რეზერვის ოდენობა განისაზღვრება დისკონტირების გზით, სადაც გამოყენებულია დაბეგვრამდე საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც ასახავს ბაზრის შეფასებას ფულის დროით ღირებულებაზე და ასევე იმ რისკებს რაც დაკავშირებულია მასთან.

შემოსავლის აღიარება. გაზისა და ელექტროენერგიის რეალიზაციისგან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია მომხმარებლების მიერ გამოყენებული გაზომილი რაოდენობის მიხედვით.

გარანტირებული სიმძლავრის საფასური თბილსრესის თბოელექტროსადგურისთვის აღიარებულია დღეების რაოდენობის მიხედვით, რა დროსაც ელექტროსადგურს შეუძლია მიაწოდოს ელექტროენერგია მისი დადგმული სიმძლავრის შესაბამისად. დღიური ტარიფი დგინდება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ (სემეკი).

შემოსავალი ნაჩვენებია დღგ-ისა და ფასდაკლებების გარეშე.

შემოსავალი იზომება როგორც გაყიდვის შედეგად მიღებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება. როდესაც ბარტერულ შეთანხმებაში საიმედოდ ვერ დგინდება მიღებული აქტივის ღირებულება, შემოსავალი აღიარდება იმ აქტივების ან სერვისის ღირებულებით, რომელიც კომპანიამ გასცა ან გაუწია.

ბარტერული გარიგებები და ურთიერთჩათვლები. გაყიდვებისა და შესყიდვების ნაწილზე ანგარიშსწორება ხორციელდება ურთიერთჩათვლის, გაცვლის (ბარტერი) ან უნაღდო ანგარიშსწორების გზით. ამ გარიგებებს ჩვეულებრივ აქვთ შემდეგი ფორმები: პირდაპირი ანგარიშსწორება საბოლოო კლიენტისგან განსხვავებული საქონლით და მომსახურებით (ბარტერი), მხარეთა მიერ ერთმანეთისათვის ბალანსების გაუქმება ან უნაღდო ანგარიშსწორება რამდენიმე საწარმოს მონაწილეობით.

გაყიდვებისა და შესყიდვების აღიარება, რომლებზე ანგარიშსწორებაც მოსალოდნელია ურთიერთანგარიშსწორების, ბარტერის ან სხვა უნაღდო ანგარიშსწორების გზით, ხორციელდება უნაღდო ანგარიშსწორებისას მისაღები ან გადასახდელი სამართლიანი ღირებულების მენეჯმენტისეული გაანგარიშების საფუძველზე. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება დაკვირვებადი საბაზრო ინფორმაციის გათვალისწინებით.

ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები. ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები შედგება აღებულ სესხებზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯისგან, აღებულ სესხებზე მიღებული საპროცენტო შემოსავლისგან, საბანკო დეპოზიტებზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავლებისგან და სავალუტო მოგებისგან და ზარალისგან, რომელიც ეხება სესხებს ან ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს.

თანამშრომლების სარგებელი. ხელფასები, გადახდილი წლიური შვებულება, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი დარიცხულია იმ წლის განმავლობაში, რომელშიც ასოცირებული მომსახურება გაწეულია ჯგუფის თანამშრომლების მიერ. ჯგუფს არ აქვს კანონიერი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, რომ გასცეს პენსიები ან მსგავსი სარგებელი.

გაქვითვა. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები დაბალანსდება და წმინდა თანხა აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იურიდიულად განხორციელებადი უფლება აღიარებული თანხების გაქვითვაზე, და არსებობს ან ნეტო საფუძველზე დარეგულირების ან აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის ერთდროულად განხორციელების განზრახვა.

3. კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და შეფასების არასარწმუნოების ძირითადი წყაროები

ჯგუფი აკეთებს შეფასებებს და ვარაუდებს რაც გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარდგენილ ციფრებსა და მომავალი საანგარიშგებო პერიოდის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე. შეფასებებისა და ვარაუდების გადახედვა ხდება მუდმივად და თავის მხრივ თითოეული მათგანი დაფუძნებულია მენეჯმენტის გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე, მათ შორის მომავალი მოვლენების მოხდენის მოლოდინზე, რომელთა წარმოქმნის ალბათობა მოცემული გარემოებების ქვეშ მიიჩნევა ლოგიკურად.

შეფასებების გარდა, მენეჯმენტი ასევე აკეთებს განსაზღვრებებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. განსაზღვრებები ახდენენ ყველაზე მნიშვნელოვან გავლენას კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილ ციფრებზე, ხოლო შეფასებებს შეუძლიათ მნიშვნელოვნად შეცვალონ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება.

შვილობილების კონსოლიდაცია. ჯგუფის მენეჯმენტმა გამოიყენა განსაზღვრებები იმ საწარმოებისთვის რომელთა წილის მფლობელობაც წარმოადგენს აქციების 50% (იხ შენიშვნა 1). ჯგუფს აქვს უფლება დირექტორების დანიშვნისა და განთავისუფლების, ასევე ახორციელებს რელევანტური ფინანსური ოპერაციებისა და საოპერაციო აქტივობების მართვას, ვინაიდან როგორც კომპანიის მენეჯმენტის წარმომადგენელი სარგებლობს დირექტორის უფლებამოსილებით. შესაბამისად, კომპანიის მენეჯმენტი მიიჩნევს რომ ჯგუფი ეფექტურად მართავს დაქვემდებარებულ საწარმოებს და აქვს მნიშვნელოვანი კონტროლი მათზე, რის გამოც ჯგუფმა სრულად მოახდინა ასეთი საწარმოების კონსოლიდირება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციების საწყისი აღიარება. ბიზნესი ჩვეული საქმიანობისას ახორციელებს ტრანზაქციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ბასს 39 მოითხოვს ფინანსური ინსტრუმენტების საწყის აღიარებას საბაზრო ფასით. როდესაც არ არსებობს აქტიური ბაზარი აქტივისთვის, მენეჯმენტი იყენებს განსაზღვრებებს იმის დასადგენად განხორციელდა თუ არა ტრანზაქცია საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით. განსაზღვრისას მენეჯმენტი ეყრდნობა არადაკავშირებულ მხარესთან განხორციელებული მსგავსი ტრანზაქციების ღირებულებას და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს. დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული ნაშთების პირობები და გარემოებები გამჟღავნებულია 26-ე შენიშვნაში.

ძირითადი საშუალებების სარგებლიანობის ვადა. ძირითადი საშუალებების სარგებლიანობის ვადის განსაზღვრა სუბიექტურია და დამოკიდებულია ასეთ აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებაზე. აქტივისთვის დამახასიათებელი მომავალი ეკონომიკური სარგებლიანობა ძირითადად გამოყენებისას მოიხმარება. აქტივის ღირებულების შემცირება ხმარებისას სხვა ფაქტორებმაც შეიძლება გამოიწვიოს. მენეჯმენტი აფასებს დარჩენილ სარგებლიანობის ვადას ახლანდელი ტექნიკური მდგომარეობის და აქტივებიდან სარგებლის მიღების სავარაუდო პერიოდის მიხედვით. შეფასებისას ხდება შემდეგი ძირითადი ფაქტორების გათვალისწინება (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რომელიც საოპერაციო ფაქტორებსა და რემონტის პროგრამაზეა დამოკიდებული; და (გ) ტექნიკური და კომერციული მოძველება, რომელიც საბაზრო პირობების ცვლილებით არის განპირობებული.

საინვესტიციო ქონების შეფასება. საინვესტიციო ქონება ფასდება სამართლიანი ღირებულებით დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ გაკეთებული რეპორტის საფუძველზე.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების შეფასების რეპორტების მომზადების პროცესში შესადარისი ფასების გათვალისწინებისას გარე შემფასებელმა გამორიცხა აუქციონით გაყიდვის ტრანზაქციები. საინვესტიციო ქონების თითოეული შემთხვევისათვის გამოვლინდა მსგავსი სამი ტრანზაქცია ბაზარზე. რადგან შესადარი აქტივები მაინც განსხვავდებოდა ჯგუფის აქტივებისგან, მოხდა ფასის დაკორექტირება მდებარეობის, მდგომარეობის, ზომის, მისადგომობის, ასაკისა და გამყიდველთან მოლაპარაკებაში შესაძლო ფასდათმობების გათვალისწინებით. კვადრატული მეტრის ამგვარად განსაზღვრული შესადარისი ფასები შემდეგ გამრავლდა შესაფასებელი ქონების ფართობზე და მიღებული იქნა საინვესტიციო ქონების შეფასებული ღირებულება.

მენეჯმენტი გაეცნო შემფასებელთა მიდგომას შესადარისი ქონების შერჩევისა და კვოტირებული საბაზრო ფასების კორექტირების პრინციპების საკითხში და დაადასტურა, რომ არჩეული მიდგომა და მიღებული დასკვნები მოცემული ვითარების შესაბამისი იყო.

ხარჯების კაპიტალიზაცია. მე-6 შენიშვნაში განმარტებული მშენებლობა მოიცავს კაპიტალიზებულ ხარჯებს, მათ შორის, საინვესტიციო პროექტის დაგეგმვის, ფინანსური ანალიზისა და პრეზენტაციის, ბიუჯეტის დაგეგმვისა და განხორციელების, ანგარიშგების პროცესის, იურიდიული მომსახურების, ტექნიკური პროექტირებისა და იმ სხვა მომსახურებათა

ხარჯებს, რომლებიც აუცილებელია აქტივის ასაშენებლად. ამ მომსახურების მიმწოდებელია შპს „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი“, რომელიც წარმოადგენს ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებულ პირს 2015 წლის 1 მაისის, შპს „სი პაუერისა“ და შპს „საქართველოს ინდუსტრიულ ჯგუფს“ შორის არსებული ხელშეკრულების მიხედვით.

შეფასების პროცესში მენეჯმენტმა მხედველობაში მიიღო ბასს 16-ით განსაზღვრული ხარჯების კაპიტალიზების დეტალური კრიტერიუმები, კერძოდ, ის საკითხი, საჭიროა თუ არა ხარჯების გაწევა აქტივის აქტიური შემუშავების პერიოდში საოპერაციო მდგომარეობაში მოსაყვანად. ხარჯების დეტალური ანალიზის შედეგად, მენეჯმენტი დარწმუნდა, რომ კაპიტალიზებული ხარჯები წარმოადგენს მშენებლობის განუყოფელ ნაწილს და აუცილებელია აქტივის იმ მდგომარეობაში მოსაყვანად, რაც აუცილებელია მის განზრახულ ექსპლუატაციაში შესაყვანად. სამუშაოზე დახარჯული საათებისა და ამ მომსახურებების შეფასება მენეჯმენტმა განახორციელა ბაზარზე არსებული მსგავსი მომსახურებების საფუძველზე. მთლიანი საინვესტიციო ღირებულება, შეფასებით, უნდა იყოს 180-250 მილიონი აშშ დოლარის ფარგლებში, რომლიდანაც 2.8 მილიონი ლარი სწორედ შპს „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფის“ ამ კაპიტალიზებულ ხარჯებს წარმოადგენს.

სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა. ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებული პირისგან შესყიდული აქტივების სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრა შეფასების დამოუკიდებელმა ექსპერტმა შეფასების აღიარებული ტექნიკის გამოყენებით. შეფასების ექსპერტებმა შერწყმის შედეგად შესყიდული აქტივების შესაფასებლად გამოიყენეს საბაზრო და ღირებულების მიდგომის მეთოდი, რომლითაც განისაზღვრა ჩანაცვლების ხარჯი. აქტივების გამოყენებული ღირებულება განისაზღვრა რამდენიმე მნიშვნელოვანი დაშვების საფუძველზე.

მომავალი ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულება გამოთვლილი იქნა დაბეგვრამდე ღირებულებით, ადგილობრივი დერეგულირებული გაყიდვების ტარიფის საპროგნოზო ფასების (7 ცენტი/კვტსაათი, ყოველწლიურად 2%-იანი ინფლაციური ზრდით) ელექტროენერგიის შესყიდვის ხელშეკრულების გაყიდვების ტარიფის (7.9 ცენტი/კვტსაათი ყოველწლიურად 2%-იანი ინფლაციური ზრდით) ადგილობრივ დერეგულირებულ გაყიდვებზე (შეფასებული მოცულობა - 982,800,000 კვტ/საათი) და ელექტროენერგიის შესყიდვის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გაყიდვების მოცულობაზე (236,359,200 კვტ/საათი) გამრავლებით, რასაც შემდეგ გამოაკლდა შეფასებული ხარჯები, მათ შორის ქვანახშირის ღირებულება (შეფასებული ოდენობა, რომელიც ეფუძნება ყოველწლიურად მოხმარებული 754,159 ტონისა და საპროგნოზო 59.2 აშშ დოლარის ფასის (ყოველწლიურად იზრდება 2%-იანი ინფლაციით) ნამრავლს), საოპერაციო ხარჯები და ქონების გადასახადი.

4. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) ინტერპრეტაციების გამოყენება

შესწორება ფასს-ებში, რომლებიც მოქმედებს ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე

მიმდინარე წელს, შემდეგი ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები იქნა მიღებული და გამოყენებული ჯგუფის მიერ, რამაც ზეგავლენა მოახდინა წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

- შესწორება ბასს 7-ში „განმარტების ინიციატივა“;
- ფასს წლიური რედაქტირების 2014-2016 ციკლი - შესწორება ფასს 12-ში.

შესწორებები ბასს 7 „განმარტების ინიციატივა“

ჯგუფმა ეს შესწორებები პირველად მიმდინარე წელს გამოიყენა. შესწორებები კომპანიისგან მოითხოვს, ისეთი განმარტებები გააკეთოს წარმოდგენილი ინფორმაციის თაობაზე, რაც საშუალებას მისცემს ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს, სათანადოდ შეაფასონ ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებათა როგორც ფულადი, აგრეთვე არაფულადი ცვლილებები.

ჯგუფის ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებები მოიცავს ნასესხებ სახსრებს (შენიშვნა #14). შედარება ამ ჯგუფის ერთეულების საწყის და საბოლოო ნაშთებს შორის მოცემულია მე-14 შენიშვნაში. შესწორებათა გარდამავალი დებულებების შესაბამისად, ჯგუფმა წინა პერიოდის შესადარი ინფორმაცია არ განმარტა. გარდა მე-14 შენიშვნაში მოცემული დამატებითი განმარტებისა, შესწორების ამოქმედებას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე სხვაგვარად არ უმოქმედია.

ფასს წლიური რედაქტირების 2014-2016 ციკლი

ჯგუფმა მიმდინარე წელს პირველად გამოიყენა ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2014-2016 წლების ციკლში შესული შესწორება ფასს 12-ში. ამავე ციკლში შედის სხვა შესწორებები, რომელთა ამოქმედება ჯერ სავალდებულო არ არის და ჯგუფს მათი გამოყენება ადრეულად არ დაუწყია (ქვემოთ იხილეთ ახალი და რედაქტირებული, ჯერ არამოქმედებული ფასს-ების სია).

ფასს 12-ის შესწორებები განმარტავს, რომ კომპანია არ არის ვალდებული, გასაყიდად განკუთვნილად კლასიფიცირებულ (ან ამგვარად კლასიფიცირებულ, სარეალიზაციო ჯგუფში შესულ) შვილობილ, დაკავშირებულ და ერთობლივ პირებში ფლობილი წილის შესახებ ფინანსური ინფორმაცია შეჯამებული სახით წარმოადგინოს. შესწორებები აზუსტებს, რომ ეს ერთადერთი შეღავათია, რაც კომპანიას ამგვარი წილებისათვის ფასს 12-ში მოცემული განმარტებების ვალდებულებიდან ათავისუფლებს.

ამ შესწორებათა ამოქმედებას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ უმოქმედია.

ახალი და რედაქტირებული, გამოქვეყნებული, მაგრამ ძალაში ჯერ არშესული ფასს-ები

ჯგუფი არ იყენებს შემდეგ ახალ და რედაქტირებულ, გამოქვეყნებულ მაგრამ ძალაში ჯერ არშესულ ფასს-ებს:

- ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები;

- ფასს 15 - შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან;
- ფასს 16 - იჯარა;
- ფასს 17 - სადაზღვევო კონტრაქტები;
- ფაისკ 22 - სავალუტო ოპერაციები და საავანსო ანაზღაურება;
- ფაისკ 23 - მოგების გადასახადის დამუშავებასთან დაკავშირებული არასარწმუნოება;
- შესწორებები ფასს 2 - იმ ტრანზაქციების კლასიფიკაცია და გაზომვა, რომელთა ანაზღაურება ხდება აქციების მეშვეობით;
- შესწორებები ფასს 10 და ბასს 28 – აქტივების გაყიდვა ან დაბანდება მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოში;
- შესწორებები ბასს 40 - საინვესტიციო ქონების გადაცემა;
- შესწორებები ფასს 4 - `ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები~ გამოყენება ფასს 4 `სადაზღვევო კონტრატებთან~ ერთად;
- შესწორებები ფასს 9 - წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი ანაზღაურებით2;
- შესწორებები ბასს 28 - გრძელვადიანი წილები ასოცირებულ პირებსა და ერთობლივ საწარმოებში;
- ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2014-2016 წწ. ციკლი;
- ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2017 წწ. ციკლი.

1. ძალაშია 2017 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
2. ძალაშია 2018 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
3. ძალაშია 2019 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
4. ძალაშია ჯერ არგამოცხადებული თარიღიდან ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.

ჯგუფის მენეჯმენტი არ ვარაუდობს, რომ ზემოთ ჩამოთვლილი ახალი და რედაქტირებული, მაგრამ ძალაში ჯერ არშესული ფასს-ების გამოყენება ზეგავლენას მოახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გარდა შემდეგი სტანდარტებისა:

ფასს 9 “ფინანსური ინსტრუმენტები”

2009 წლის ნოემბერში გამოქვეყნებული ფასს 9 ახალ მოთხოვნებს აწესებს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციისა და გაზომვის თვალსაზრისით. 2010 წლის ოქტომბერში ფასს 9-ში შევიდა შესწორება, რომელიც ითვალისწინებს მოთხოვნებს ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციის, გაზომვისა და აღიარების გაუქმების თვალსაზრისით. 2013 წლის ნოემბერში კი მას დაემატა ახალი მოთხოვნა ჰეჯირების ზოგად აღრიცხვასთან დაკავშირებით. 2016 წლის ივლისში ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოაქვეყნა ფასს 9-ის საბოლოო ვერსია. იგი მთლიანობაში მოიცავს ფინანსური აქტივების გაუფასურების მოთხოვნებსა და მცირე შესწორებებს, გარკვეული მარტივი სავალო ინსტრუმენტების სხვა სრულ შემოსავლებში სამართლიანი ღირებულებით ასახვის თვალსაზრისით. ფასს 9 მიზნად ისახავს, ჩაანაცვლოს ბასს 39 – ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და გაზომვა.

ფასს 9-ის ძირითადი მოთხოვნები:

- **ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და აღრიცხვა.** ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება იმ ბიზნეს-მოდელის მიხედვით, რომელშიც ხდება მათი ფლობა და საკონტრაქტო ფულადი სახსრების მოძრაობის მახასიათებლების გათვალისწინებით. კერძოდ, სავალო ინვესტიციები, რომლებსაც პირი ფლობს ისეთი ბიზნეს მოდელით, რომლის მიზანი

საკონტრაქტო ფულადი სახსრების შეკრებაა და რომელთა საკონტრაქტო ფულადი სახსრები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და მის დარჩენილ ნაწილზე დარიცხულ პროცენტს მოიცავს, თავდაპირველი აღიარების შემდგომ გაიზომოს ამორტიზებული ღირებულებით. ფასს 9-ის 2014 წლის რედაქციაში შემოტანილია სავალო ინსტრუმენტების აღრიცხვის კატეგორია - `სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავლებში". აღნიშნული ეხება სავალო ინსტრუმენტებს, რომლებიც მოქცეულია ისეთ ბიზნეს-მოდელში, რომლის მიზანი მიიღწევა საკონტრაქტო ფულადი ნაკადების შეგროვებითა და ფინანსური აქტივების გაყიდვით. აღნიშნულ სავალო ინსტრუმენტებში გათვალისწინებული უნდა იყოს ფინანსური აქტივის საკონტრაქტო პირობები, რომლებიც კონკრეტულ დღეს წარმოშობს ისეთი ფულადი სახსრების მოძრაობას, რაც წარმოადგენს ძირითადი თანხისა და დარჩენილი თანხის პროცენტის გადახდებსაც. ამგვარი სავალო ინსტრუმენტები, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, იზომება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავლებში. ყველა სხვა სავალო და წილობრივი ინვესტიცია იზომება სამართლიანი ღირებულებით. გარდა ამისა, ფასს 9-ის მიხედვით, პირს შეუძლია შეუქცევადად წარმოადგინოს კაპიტალში ინვესტიციის (არა სავაჭროდ განკუთვნილისა) სამართლიანი ღირებულების რეტროსპექტიული ცვლილებები და მოგება-ზარალში მხოლოდ დივიდენდური შემოსავლები ასახოს.

- **ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და აღრიცხვა.** მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახულ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებით, ფასს 9 ითხოვს, რომ ამ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული სამართლიანი ღირებულების ცვლილების ოდენობა წარმოდგენილი იქნეს სხვა სრულ შემოსავლებში, თუ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილების შედეგების აღიარება სხვა სრულ შემოსავლებში საბუღალტრო შეუსაბამობას შექმნის ან გაზრდის მას მოგება-ზარალში. ფინანსური ვალდებულების საკრედიტო რისკით გამოწვეული სამართლიანი ღირებულების ცვლილება შემდგომში მოგება-ზარალში არ რეკლასიფიცირდება. ბასს 39-ის მიხედვით, მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების ცვლილების მთელი ოდენობა მოგება-ზარალში აღირიცხება.
- **გაუფასურება.** ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებით, ფასს 9 მოითხოვს ფინანსური აქტივების გაუფასურების გაზომვის "მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის" მოდელის გამოყენებას, რაც ბასს 39-ის გაწეული საკრედიტო დანაკარგის მოდელის საპირისპიროა. მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის მოდელი მეწარმე პირს ავალდებულებს, ყოველ საანგარიშო დღეს აღრიცხოს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები და მათი ცვლილება ისე, რომ მან ასახოს საკრედიტო რისკის ცვლილება თავდაპირველი აღიარების შემდგომ. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, აღარ არის აუცილებელი საკრედიტო დანაკარგის აღიარებას წინ საკრედიტო ხდომილება უსწრებდეს.
- **ჰეჯირების აღრიცხვა.** ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი მოდელი ინარჩუნებს ჰეჯირების აღრიცხვის მექანიზმების სამ ძირითად სახეს, რომელიც, დღესდღეობით, ასახულია ბასს 39-ში. ფასს 9 მეწარმეებს სთავაზობს უფრო მოქნილ მიდგომას ჰეჯირების აღრიცხვის ტრანზაქციების ტიპებთან მიმართებაში. კერძოდ, გაფართოებულია იმ ინსტრუმენტების სახეობათა რიგი, რომლებიც კლასიფიცირდება ჰეჯირების ინტრუმენტებად და არასაფინანსო ერთეულების რისკის კომპონენტების ისეთი ტიპების რაოდენობა, რომლებიც შეიძლება ჰეჯირების აღრიცხვისთვის გამოვიყენოთ. გარდა ამისა, ეფექტურობის ტესტი გაუქმდა და ჩანაცვლდა "ეკონომიკური ურთიერთობის" პრინციპით. ასევე აღარ არის საჭირო ჰეჯის ეფექტურობის რეტროსპექტიული შეფასება. ახსნა-განმარტებითი შენიშვნებისათვის შემოტანილია გაზრდილი მოთხოვნები მეწარმის რისკის მართვის ღონისძიებებთან დაკავშირებით.

მენეჯმენტს ჯერ არ დაუსრულებია 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი. ამ დღეს არსებული ფაქტებისა და გარემოებების საფუძველზე, ჯგუფის ხელმძღვანელობა მოელის, რომ ფასს 9-ის გამოყენება ზეგავლენას იქონიებს სავაჭრო მოთხოვნებსა და გაცემულ სესხებზე.

მთლიანობაში, ჯგუფის ხელმძღვანელობის პროგნოზით, მომავალში ფასს 9-ის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების მოდელის გამოყენება შედეგად მოიტანს შესაბამის პუნქტებზე საკრედიტო დანაკარგების ადრეულ აღიარებას და გაზრდის ამ პუნქტებისათვის აღიარებული დანაკარგების რეზერვის მოცულობას.

ფასს 15 – შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან

ფასს 15 მეწარმე პირებს კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების აღრიცხვის ერთიან, სრულ მოდელს სთავაზობს. ძალაში შესვლის შემდეგ ფასს 15 ჩაანაცვლებს შემოსავლის აღიარების არსებულ პრინციპს, მათ შორის ბასს 18 – შემოსავლები, ბასს 11 – სამშენებლო კონტრაქტები და მათთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს.

ფასს 15-ის მიხედვით, პირმა შემოსავალი ისე უნდა აღიაროს, რომ ამით ასახოს კლიენტებისათვის ნაკისრი საქონლისა თუ მომსახურების გადაცემა ისეთი თანხით, რომელიც ასახავს ანაზღაურებას, რის მიღებასაც პირი ვარაუდობს ამ საქონლისა და მომსახურების სანაცვლოდ. კერძოდ, სტანდარტი გვთავაზობს ერთ, პრინციპებზე დაფუძნებულ, ხუთეტაპიან მოდელს, რომელიც შემოსავლის აღიარებაზე ვრცელდება:

- კონტრაქტის კლიენტთან იდენტიფიცირება;
- საკონტრაქტო ვალდებულებების დადგენა;
- ტრანზაქციის ფასის განსაზღვრა;
- ტრანზაქციის ფასის მიკუთვნება საკონტრაქტო ვალდებულებასთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი საკონტრაქტო ვალდებულებას შეასრულებს.

ფასს 15-ის მიხედვით, პირი შემოსავალს აღიარებს საკონტრაქტო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელსა თუ მომსახურებაზე "კონტროლი" კლიენტს გადაეცემა. უფრო დირექტიული ხასიათის ინსტრუქცია დაემატა კონკრეტულ სცენარებს. ასევე შემოდის შემოსავლის განმარტების ახალი მოთხოვნები.

2016 წლის აპრილში სტანდარტების საბჭომ გამოსცა ფასს 15-ის განმარტებითი ბარათი, რომელიც მაჩვენებლების ვალდებულებათა იდენტიფიკაციას, კონტრაგენტის ანაზღაურებისა და ძირითადი თანხის შეპირისპირებასა და ლიცენზირების განაცხადის პროცედურას მოიცავს.

ჯგუფის მენეჯმენტის აზრით, მომავალში ფასს 15-ის გამოყენებამ შეიძლება მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონიოს შემოსავლის აღიარების მოცულობასა და ვადებზე. თუმცა, დეტალური ანალიზის გარეშე ახალი ფასს-ის ეფექტის სათანადოდ შეფასება არამართებულია.

ფასს 16 - იჯარა

ფასს 16-ში მოცემულია საიჯარო გარიგებების გამოვლენისა და იჯარის ხელშეკრულების ორივე მხარის აღრიცხვიანობის პრინციპები. ძალაში შესვლისას ეს სტანდარტი ჩაანაცვლებს იჯარის შესახებ ამჟამად მოქმედ პრინციპებს, მათ შორის ბასს 17-სა და მასთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს.

ფასს 16-ში საიჯარო და მომსახურების კონტრაქტები ერთმანეთისგან განსხვავდება იმის მიხედვით, აკონტროლებს თუ არა მოცემულ აქტივს კლიენტი. საოპერაციო იჯარის (არასაბალანსო) და ფინანსური იჯარის (საბალანსო) განსხვავებები უქმდება და ნაცვლდება

მოდელით, რომლის მიხედვით გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივი და შესაბამისი ვალდებულება, ყველა სახის იჯარის შემთხვევაში, უნდა აღიაროს იჯარის მიმღებმა (ანუ ყველა საბალანსო იჯარისა). აღნიშნული არ ეხება დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარებსა და მოკლევადიან იჯარებს.

გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივი თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, შემდგომში კი (გამონაკლისების გათვალისწინებით) თვითღირებულებისა და დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის სხვაობით, რომელიც საიჯარო ვალდებულების ნებისმიერი გადაფასებისას კორექტირდება. საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად აისახება აღიარების დღეს გადაუხდელი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით. ამის შემდგომ საიჯარო ვალდებულება კორექტირდება პროცენტისა და საიჯარო გადახდების ოდენობით, აგრეთვე, სხვა ფაქტორთა შორის, იჯარის ცვლილების გათვალისწინებით. გარდა ამისა, ცვლილება ეხება ფულადი ნაკადების კლასიფიკაციას, რადგან ბასს 17-ით გათვალისწინებული საოპერაციო იჯარის გადახდები საოპერაციო ფულად ნაკადებში აისახება; მეორე მხრივ, ფასს 16-ის მოდელით, საიჯარო გადახდები იყოფა ძირითად და პროცენტის ნაწილებად და, შესაბამისად, შედის ფინანსური და საოპერაციო ფულადი ნაკადების გაანგარიშებაში.

იჯარის მიმღების მხარეს არსებული აღრიცხვისგან განსხვავებით, ფასს 16-ში იჯარის გამცემის მხრიდან აღრიცხვიანობის პრინციპები ბასს 17-თან შედარებით მნიშვნელოვანწილად იგივეა. აქაც, იჯარის გამცემი მოვალეა, იჯარა ან საოპერაციო იჯარად ჩათვალოს ან ფინანსურ იჯარად.

გარდა ამისა, ფასს 16 მასშტაბურ განმარტებებსაც მოითხოვს.

გაზგასამართი სადგურების პოტენციური საიჯარო კონტრაქტების წინასწარი ანალიზი უჩვენებს, რომ ეს გარიგებები შეიძლება მოხვდეს ფასს 16-ით განსაზღვრულ იჯარის კატეგორიაში. თუმცა, ამჟამად, დეტალური ანალიზის გარეშე ახალი ფასს-ის ეფექტის სათანადოდ შეფასება არამართებულია.

ფაისკ 22 - სავალუტო ოპერაციები და საავანსო ანაზღაურება

ფაისკ 22 არეგულირებს აქტივის, ხარჯის ან შემოსავლის თავდაპირველი აღიარებისას გამოსაყენებელი გაცვლითი კურსის დასადგენად `ტრანზაქციის თარიღის~ განსაზღვრას, როდესაც ამ ერთეულის ანაზღაურება წინასწარ გადახდილი ან მიღებულია უცხოურ ვალუტაში და ამან გამოიწვია არაფულადი აქტივის ან არაფულადი ვალდებულების (მაგალითად, არაანაზღაურებადი დეპოზიტის ან გადავადებული შემოსავლის) აღიარება.

ინტერპრეტაცია აკონკრეტებს, რომ ტრანზაქციის თარიღი არის ის დღე, როდესაც კომპანია პირველად აღიარებს საავანსო ანაზღაურების გადახდიდან ან მიღებიდან წარმოშობილ არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას. თუ საქმე ეხება რამდენიმე საავანსო გადახდას ან გადახდის მიღებას, ინტერპრეტაცია კომპანიებს ავალდებულებს, ტრანზაქციის თარიღი დაადგინოს საავანსო ანაზღაურების გადახდის ან მიღების თითოეული შემთხვევისათვის.

ინტერპრეტაცია ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია. კომპანიებს ინტერპრეტაციის გამოყენება შეუძლიათ რეტროსპექტიულად ან პროსპექტიულად. პროსპექტიული გამოყენებისას ძალაში შედის კონკრეტული გარდამავალი დებულებები.
ჯგუფის ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ფაისკ 22-ის გამოყენებას მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე, რადგან ჯგუფი ამჟამად უკვე იყენებს ამ ინტერპრეტაციაში აღწერილ მიდგომას.

შესწორებები ბასს 40 „საინვესტიციო ქონების გადაცემა“

შესწორებები მიზნად ისახავს იმის განმარტებას, რომ კომპანიას ქონების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან პირიქით შეუძლია მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იმის მტკიცებულება, რომ ადგილი ჰქონდა ქონების გამოყენების ფორმის ცვლილებას. შესწორებები ხაზს უსვამს, რომ გამოყენების ფორმის ცვლილების მტკიცებულება შეიძლება განსხვავდებოდეს ბასს 40-ში ჩამოთვლილთაგან და რომ გამოყენების ფორმის ცვლილება შესაძლებელია მიმდინარე მშენებლობებისათვის (ანუ გამოყენების ფორმის ცვლილება არ ვრცელდება მხოლოდ დასრულებულ ქონებაზე).

შესწორებები ეხება 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებულ წლიურ პერიოდებს. ადრეული გამოყენება ნებადართულია. კომპანიას შეუძლია შესწორება გამოიყენოს რეტროსპექტიულად (თუ ეს შესაძლებელია „წინა რიცხვით ცოდნის“ ეფექტის გარეშე) ან პროსპექტიულად. მოქმედებს გარდამავალი დებულებები.

ჯგუფის მენეჯმენტის აზრით, ამ შესწორებათა გამოყენებამ შეიძლება არსებითი ზეგავლენა იქონიოს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე მომავალ პერიოდებში, ქონების გამოყენების ფორმის ცვლილების შემთხვევაში.

ფაისკ 23 - მოგების გადასახადის დამუშავებასთან დაკავშირებული არასარწმუნოება

ფაისკ 23 განმარტავს, თუ როგორ უნდა დაადგინოს კომპანიამ ბუღალტრული საგადასახადო პოზიცია, როდესაც არსებობს მოგების გადასახადთან დაკავშირებული არასარწმუნოება. ინტერპრეტაცია კომპანიას ავალდებულებს, რომ მან:

- დაადგინოს, არასარწმუნო საგადასახადო პოზიციები ინდივიდუალურად ფასდება თუ ჯგუფურად; და
- შეაფასოს, რამდენად სავარაუდოა, საგადასახადო ორგანო დაეთანხმოს კომპანიის მიერ მოგების გადასახადის დეკლარაციებში გამოყენებული ან შემოთავაზებული არასარწმუნო საგადასახადო დამუშავების ფორმას:
  - თანხმობის შემთხვევაში, კომპანიამ ბუღალტრული საგადასახადო პოზიცია დაადგინოს მოგების გადასახადის დეკლარაციებში გამოყენებული ან ნავარაუდევი ბუღალტრული დამუშავების შესაბამისად.
  - უარის შემთხვევაში, კომპანიამ არასარწმუნოების ეფექტი უნდა ასახოს ბუღალტრული საგადასახადო პოზიციის დადგენაში.

ინტერპრეტაცია ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. ვადამდელი გამოყენება ნებადართულია. კომპანიებს შეუძლიათ შესწორება გამოიყენონ მთლიანად რეტროსპექტიულად (თუ ეს შესაძლებელია უკანა რიცხვით ცოდნის ეფექტის გარეშე) ან ნაწილობრივ რეტროსპექტიული მიდგომით შედარებითი მონაცემების გადაფასების გარეშე.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ ინტერპრეტაციის გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან ჯგუფი ამჟამად იყენებს შესაბამის არასარწმუნო საგადასახადო პოზიციების აღიარების ფაისკ 23-ში მითითებული მიდგომის პრინციპებს.

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2014-2016 წწ. ციკლი

წლიური რედაქტირების ციკლი მოიცავს შესწორებებს ფასს 1 და ბასს 28-ში, რომლებიც ჯერ კომპანიისათვის სავალდებულო არ არის. პაკეტში აგრეთვე შედის ფასს 12-ის შესწორება, რომელიც უკვე სავალდებულოა მიმდინარე წელს - გამოყენების დეტალები იხილეთ ქვეთავში „ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე მოქმედი ფასს-ების“ თაობაზე.

ბასს 28-ის მიხედვით, ვენჩურული კაპიტალის ორგანიზაციას და მსგავს პირებს შეუძლიათ მეკავშირე საწარმოებში და ერთობლივ საწარმოებში არსებული მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ინვესტიციები ასახონ ინდივიდუალურად თითოეული მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოსათვის. ეს არჩევანი კომპანიამ უნდა გააკეთოს მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოს თავდაპირველი აღიარებისას. ისეთი პირის ოფციის შემთხვევაში, რომელიც არ არის საინვესტიციო კომპანია, მისი მეკავშირე და ერთობლივი საწარმოების, ამავდროულად, საინვესტიციო კომპანიების მიერ გამოყენებული რეალური ღირებულებით ასახვის შენარჩუნების თავისუფლება, მაშინ, როდესაც თავად კომპანია წრფივ მეთოდს იყენებს, შესწორება ასევე განმარტავს, რომ კომპანიას ამ მიდგომის გამოყენება შეუძლია თითოეული მეკავშირე და ერთობლივი საწარმოს შემთხვევაში, თუ ეს უკანასკნელი პირები საინვესტიციო კომპანიებია. შესწორებები ძალაშია რეტროსპექტიულად. ვადამდელი გამოყენება ნებადართულია.

როგორც ფასს 1-ის, აგრეთვე ბასს 28-ის შესწორებები ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. ჯგუფის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ შესწორებათა გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, ვინაიდან კომპანია ამჟამად ფასს-ებს უკვე იყენებს და არც ვენჩურული კაპიტალით დაფუძნებული ორგანიზაციაა. გარდა ამისა, ჯგუფს არ გააჩნია დაკავშირებული პირი ან ერთობლივი საწარმო, რომელიც თავად იქნებოდა საინვესტიციო კომპანია.

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2017 წწ. ციკლი

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2017 წწ. ციკლი მოიცავს რამდენიმე სტანდარტის შესწორებას.

ფასს 3-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ კომპანიამ კონტროლი დაამყარა ისეთ ბიზნესზე, რომელიც ერთობლივ საქმიანობას წარმოადგენს, მან ხელახლა უნდა შეაფასოს ამ ბიზნესში ფლობილი წილები. ფასს 11-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ კომპანიამ ერთობლივი კონტროლი დაამყარა ისეთ ბიზნესზე, რომელიც ერთობლივ საქმიანობას წარმოადგენს, მან ხელახლა არ უნდა შეაფასოს ამ ბიზნესში ფლობილი წილები.

ბასს 12-ის შესწორება განმარტავს, რომ დივიდენდების (ანუ მოგების განაწილების) მოგების გადასახადზე მოქმედი შედეგები მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში უნდა აღიარდეს იმის მიუხედავად, თუ როგორ წარმოიშვა გადასახადი.

ბასს 23-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ შესაბამისი აქტივის გამოსაყენებლად ან გასაყიდად გამზადების შემდეგ დასაფარი დარჩა ნასესხები სახსრების რაიმე ნაწილი, ნასესხებ სახსრებზე კაპიტალიზაციის კოეფიციენტის გამოთვლის პროცესში ეს სესხი უნდა შევიდეს იმ თანხებში, რომლებსაც კომპანია ზოგადად სესხულობს.

ყველა შესწორება ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ შესწორებათა გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

5. ინვესტიციების შენატანი „სი პაუერში“

2017 წლის 13 მარტს „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგის“ (დამფუძნებელი) მენეჯმენტმა გადაწყვეტილება მიიღო, შვილობილ კომპანიაში „ემ პაუერი“ არსებული ინვესტიციები შენატანის სახით შეიტანოს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკულ კორპორაციაში“ (კომპანია). იმავე დღეს კომპანიამ „ემ პაუერში“ არსებული ინვესტიციები შენატანის სახით შეიტანა თავის შვილობილ კომპანიაში „სი პაუერი“. ამ ტრანზაქციების შედეგად, „ემ პაუერმა“ ფუნქციონირება შეწყვიტა და შეერწყა „სი პაუერს“.

„სი პაუერთან“ შერწყმამდე, „ემ პაუერს“ არ ჰქონდა საოპერაციო საქმიანობა და ფლობდა 3,539 ათასი ლარის ოდენობის ძირითად საშუალებებს, რომლებიც გამოითვლებოდა მეთოდით - ისტორიული ღირებულებისა და ცვეთისა და გაუფასურების ხარჯების სხვაობა. „ემ პაუერი“ არ ფუნქციონირებდა საანგარიშო პერიოდის დაწყებისას და, ამდენად, ზემოთ აღწერილი ტრანზაქცია აღირიცხა როგორც აქტივების შესყიდვა და არა ბიზნესის კომბინაცია.

ძირითადი საშუალებები მოიცავდა შენობა-ნაგებობებს, ტურბო-აგრეგატებს, ტრანსფორმატორებს, გენერატორებსა და სხვა აქტივებს, რომლებიც სპეციალიზებული ხასიათის იყო და „ემ პაუერისათვის“ მეტად შეზღუდული გამოყენებით ხასიათდებოდა.

ამჟამად „სი პაუერი“ ახორციელებს გარდაბანის მუნიციპალიტეტში 300 მეგავატის წარმადობის ქვანახშირზე მომუშავე თბოსადგურის მშენებლობას. „სი პაუერმა“ გამონახა ალტერნატიული გზა კომბინირებული აქტივების ღირებულების მაქსიმალურად გასაზრდელად, რომლის შედეგად, მოხდა შეტანილი აქტივების აღიარება 134,417 ათასი ლარის ოდენობით, მათი უმაღლესი და საუკეთესო გამოყენებისათვის დამახასიათებელი ღირებულების გათვალისწინებით.

ჯგუფის ბუღალტრული პოლიტიკის შესაბამისად, ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებული პირებისგან აქტივების შესყიდვა თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა შენატანამდე აქტივების საბალანსო ღირებულებასა და გადაცემის დღეს სამართლიან ღირებულებას შორის აისახება პირდაპირ კაპიტალში, გაუნაწილებელი მოგების კატეგორიაში.

6. ძირითადი საშუალებები

შემდეგი ცხრილი აჩვენებს ძირითადი საშუალებების მოძრაობას 31 დეკემბერს დასრულებული 2016 და 2017 წლებისთვის:

ათასობით ლარში	მიწა, შენობები, ნაგებობები და დაუმთავრებელი მშენებლობა	ჰიდროტექნიკური სტრუქტურები	გაზის მილსადენები	მანქანა-დანადგარები	ავტომანქანები	ავეჯი და სხვა ინვენტარი	სულ
ღირებულება 2016 წლის 1-ელ იანვარს	**46,028**	**29,520**	**3,433**	**49,377**	**3,078**	**1,634**	**133,070**
დამატება	4,114	226	25	1,295	831	358	6,849
ჩამოწერა	(217)	-	(15)	(96)	(199)	(27)	(554)
ჯგუფს შიდა რეკლასიფიკაციები	(596)	22	(105)	623	-	56	-
2016 წლის 31 დეკემბერს	**49,329**	**29,768**	**3,338**	**51,199**	**3,710**	**2,021**	**139,365**
დამატება	150,214	14	4	2,073	354	501	153,160
ჩამოწერა	(7,481)	-	-	(131)	(177)	(113)	(7,902)
გადატანა საინვესტიციო ქონებიდან	11,434	-	-	-	-	-	11,434
რეკლასიფიკაცია მარაგებში	(183)	-	-	-	-	-	(183)
ჯგუფს შიდა რეკლასიფიკაციები	(126)	-	(36)	15	-	147	-
2017 წლის 31 დეკემბერს	**203,187**	**29,782**	**3,306**	**53,156**	**3,887**	**2,556**	**295,874**
დაგროვებული ცვეთა							
2016 წლის 1-ელ იანვარს	**5,974**	**5,652**	**2,053**	**19,516**	**1,116**	**1,006**	**35,317**
ცვეთა	881	647	448	2,908	265	222	5,371
დაგროვებული ცვეთა ჩამოწერილ აქტივებზე	(15)	-	(6)	(16)	(79)	(18)	(134)
ჯგუფს შიდა რეკლასიფიკაციები	(246)	1	(103)	350	-	(2)	-
2016 წლის 31 დეკემბერს	**6,594**	**6,300**	**2,392**	**22,758**	**1,302**	**1,208**	**40,554**
ცვეთა	1,038	645	386	2,931	334	287	5,621
დაგროვებული ცვეთა ჩამოწერილ აქტივებზე	(53)	-	-	(100)	(114)	(81)	(348)
ჯგუფს შიდა რეკლასიფიკაციები	(66)	-	(23)	-	-	89	-
2017 წლის 31 დეკემბერს	**7,513**	**6,945**	**2,755**	**25,589**	**1,522**	**1,503**	**45,827**
საბალანსო ღირებულება							
2016 წლის 31 დეკემბერს	**42,735**	**23,468**	**946**	**28,441**	**2,408**	**813**	**98,811**
2017 წლის 31 დეკემბერს	**195,674**	**22,837**	**551**	**27,567**	**2,365**	**1,053**	**250,047**

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაუმთავრებელი მშენებლობის, რომელიც შეყვანილია „მიწა, შენობებსა და ნაგებობებში“, აგრეთვე ტურბო-აგრეგატების, ტრანსფორმატორების, გენერატორებისა და სხვა აქტივების საბალანსო ღირებულება, იყო 122,636 ათასი ლარი (2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კი 7,071 ათასი ლარი).

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები, რომელთა წმინდა ღირებულება 224,620 ათას ლარს შეადგენდა (2016 წლის 31 დეკემბრისთვის: 80,488 ათას ლარს) დაგირავებული იყო სესხების უზრუნველყოფის მიზნით მესამე პირებზე. (იხილეთ შენიშვნა 14).

7. საინვესტიციო ქონება

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების საბალანსო ღირებულების მოძრაობა შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	2017	2016
საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება 1-ელ იანვარს	**51,401**	**50,461**
დამატება	16	637
გადატანა ძირითად საშუალებებში	(11,434)	-
საინვესტიციო ქონების გაყიდვა	-	-
საინვესტიციო ქონების გადაფასებისგან მიღებული მოგება	1,492	303
საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება 31 დეკემბერს	**41,475**	**51,401**

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგორმარეობით, საინვესტიციო ქონება ძირითადად მოიცავს ბათუმში მდებარე საცხოვრებელი კომპლექსის მიმდინარე მშენებლობას. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ქონება ძირითადად მოიცავდა ბათუმში მდებარე საცხოვრებელი კომპლექსის მიმდინარე მშენებლობას, და ერთ თბილისში მდებარე კომერციულ შენობას, რომელიც ძირითადად დაკავშირებულ პირებზეა გაქირავებული.

2017 წელს თბილისში მდებარე კომერციული შენობა, რომელიც ძირითადად დაკავშირებულ პირებზე იყო გაქირავებული, საინვესტიციო ქონების განსაზღვრებაში აღარ მოხვდა, რადგან იგი დაიკავა მესაკუთრემ და გადავიდა ძირითადი საშუალებების კატეგორიაში.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, საინვესტიციო ქონება, რომლის ღირებულება 41,475 ათას ლარს შეადგენდა (2016 წლის 31 დეკემბერს: 51,401 ათას ლარს) დაგირავებული იყო სესხების უზრუნველყოფის მიზნით მესამე პირებზე. (იხილეთ შენიშვნა 14).

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით დადგინდა დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ, რომელიც არ იყო ჯგუფთან დაკავშირებული. ხსენებულ დამოუკიდებელ შემფასებელს აქვს მსგავს მდებარეობებზე არსებული ქონების შეფასების შესაბამისი კვალიფიკაცია და გამოცდილება.

შეფასებული ქონება წარმოადგენს ზოგადი დანიშნულების, არასპეციალიზებულ შენობებს - საცხოვრებელ სახლებს, კომერციულ ფართებსა და მიწის ნაკვეთებს. სამართლიანი ღირებულების დადგენის მიზნით, შემფასებელმა გამოიყენა გაყიდვის შედარებითი მეთოდი, რომელიც ღია ბაზარზე საკმარისი შესადარი მონაცემების არსებობის პირობებში, უძრავი ქონების შეფასების აღიარებული მეთოდია. იგი ეფუძნება მსგავს ქონებაზე ბოლოდროინდელი ტრანზაქციების ფასებს.

ათასობით ქართულ ლარში	სამართლიანი ღირებულების იერარქია	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
მიწა და შენობები ბათუმში, რუსთაველის ქუჩაზე	დონე 3	41,475	39,967
მიწა და შენობები თბილისში, გაზაფხულის ქუჩაზე	დონე 3	-	11,434

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება 31 დეკემბერს	**41,475**	**51,401**

8. გაცემული სესხები

ათასობით ლარში	**საპროცენტო განაკვეთი**	**2017 წლის 31 დეკემბერი**	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
გრძელვადიანი			
ფიზიკური პირები	13.0% - 20.0%	13	18
შპს. გლობალური საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია	18%	-	7
სულ გრძელვადიანი გაცემული სესხები, ბრუტო		**13**	**25**
გაუფასურების რეზერვი გრძელვადიან სესხებზე		-	-
სულ გრძელვადიანი გაცემული სესხები, გაუფასურების რეზერვის გათვალისწინებით		**13**	**25**

ათასობით ლარში	**საპროცენტო განაკვეთი**	**2017 წლის 31 დეკემბერი**	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
მიმდინარე			
შპს საქნახშირი	13.6% - 16.0%	15,948	10,354
შპს ლურაქ ინვესთმენთსი	9.6%	6,922	4,628
შპს „ჯეო დეველოპმენტი“	8.3% - 11.1%	4,561	-
სს. „ხაშურის მინის ტარა“	15.0%	809	528
ფიზიკური პირები	10.8% - 22.4%	376	410
შპს 1 სტერეო	15.0%	370	293
შპს ავტოგაზი	15.0%	319	299
შპს გლობალტრანსი	14.1%	159	186
შპს „ბიზნეს-ცენტრი საბურთალო“	9.6%	1	338
სულ მოკლევადიანი გაცემული სესხები, ბრუტო		**29,465**	**17,036**
გაუფასურების რეზერვი მოკლევადიან სესხებზე		(319)	(299)
სულ მოკლევადიანი გაცემული სესხები, გაუფასურების რეზერვის გათვალისწინებით		**29,146**	**16,737**

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისთვის, დარიცხული პროცენტი გაცემულ სესხებზე შეადგენს 5,540 ათასი და 4,284 ათასი ლარი, შესაბამისად.

გაცემული სესხები ნაწილობრივ მოიცავს დაკავშირებულ მხარეთა ბალანსებს და ფინანსურ ანგარიშგებაში მიმდინარედ არის ასახული საკონტრაქტო პირობების საფუძველზე, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებთან შეიძლება შეიცვალოს. დაკავშირებული მხარეების ბალანსების პირობები განმარტებულია შენიშვნაში 26.

გაცემული სესხების სამართლიანი ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბერს დაახლოებით იყო 29,159 ათასი ლარი (2016 წლის 31 დეკემბერს: 16,762 ათასი ლარი). სესხებზე საპროცენტო განაკვეთები ფიქსირებულია.

გაცემული სესხები ვალუტების მიხედვით შემდეგნაირადაა გადანაწილებული:

ათასობით ლარში	**2017 წლის 31 დეკემბერი**	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
გაცემული სესხები დენომინირებული:		
- ლარში	17,694	11,207
- აშშ დოლარში	9,485	5,262
- ევროში	1,980	293
გაცემული სესხები, წმინდა	**29,159**	**16,762**

გაცემული სესხების ვადიანობა შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	**2017 წლის 31 დეკემბერი**	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
ერთ წელზე ნაკლები	29,465	17,037
ერთიდან ორ წლამდე	5	12
ორიდან ხუთ წლამდე	8	12
ხუთ წელზე მეტი	-	-
სულ გაცემული სესხები, ბრუტო	**29,478**	**17,061**
მინუს: გაუფასურების რეზერვი	(319)	(299)
გაცემული სესხები, გაუფასურების რეზერვის გათვალისწინებით	**29,159**	**16,762**

საანგარიშო პერიოდში გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა შემდეგნაირი იყო:

ათასობით ლარში	**2017 წლის 31 დეკემბერი**	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
გაუფასურების რეზერვი 1-ელ იანვარს	**299**	**280**
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	20	19
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბერს	**319**	**299**

9. მოგების გადასახადი

ათასობით ლარში	2017	2016
მიმდინარე გადასახადის ხარჯი	-	769
წინა წლების მიმართ	-	(23)
შემოსავალი გადავადებული გადასახადიდან	-	(14,516)
მოგების გადასახადის ხარჯი (შემოსავალი) მთელი წლისთვის	**-**	**(13,770)**

2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა მიიღო და პრეზიდენტმა ხელი მოაწერა ცვლილებებს კორპორატიულ საგადასახადო კოდექსში. ცვლილებები ძალაში შევა 2017 წლის 1-ლი იანვრიდან. ახალი კოდექსი ეხებათ ქართულ კომპანიებსა და უცხოური კომპანიების მუდმივ წარმომადგენლობებს, გარდა რამდენიმე ფინანსური ინსტიტუტისა.

წინა საგასახადო რეჟიმისგან განსხვავებით, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს ყოველი წლის მოგების გადასახადი უნდა გადაეხადათ, ახალი კოდექსის თანახმად, მოგების გადასახადი გადასახდელი იქნება მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანია გაანაწილებს მოგებას.

ცვლილებამ მყისიერი გავლენა მოახდინა კომპანიების გადავადებულ გადასახადზე, რადგან იგი აუქმებს გარკვეული აქტივების საბალანსო ღირებულებასა და ვალდებულებებს შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის და მათ საგადასახადო ბაზებს შორის დროებით განსხვავებებას. საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილებების გამო გადავადებული საგადასახადო აქტივის ბალანსი, რომელიც მიეკუთვნება წინასწარ განსაზღვრულ დროებით განსხვავებებს, მთლიანად ჩამოიწერა მოგება-ზარალის უწყისში.

10. მარაგები

ათასობით ლარში	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
სათადარიგო ნაწილები და სახარჯი მასალები	7,654	6,775
ჯართი და სხვა მასალები	309	302
სულ მარაგები	**7,963**	**7,077**

11. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასობით ლარში	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი

სავაჭრო მოთხოვნები	20,786	32,634
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	508	508
მინუს: გაუფასურების რეზერვი	(1,311)	(1,454)
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	**19,983**	**31,688**
ავანსები	1,927	1,785
თანამშრომლებზე გაცემული ავანსები	168	135
სხვა მოთხოვნები	54	17
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	**22,132**	**33,625**

2017 წლის 31 დეკემბერს, ჯამური სავაჭრო მოთხოვნები დენომინირებული აშშ დოლარში იყო 1,876 ლარი (2016 წლის 31 დეკემბერს: 2,067 ათასი ლარი). ყველა დანარჩენი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები იყო დენომინირებული ლარში. არცერთ სავაჭრო მოთხოვნაზე კონტრაგენტებს არ ჰქონდათ გადასახდელი არც პროცენტი და არც ჯარიმა.

სავაჭრო და სხვა ფინანსური მოთხოვნების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი შემდეგნაირია:

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2017 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

ათასობით ლარში	**2017 წლის 31 დეკემბერი**	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
არც ვადას გადაცილებული და არც ინდივიდუალურად გაუფასურებული	13,190	20,000
სულ არც ვადას გადაცილებული და არც ინდივიდუალურად გაუფასურებული	**13,190**	**20,000**
ვადას გადაცილებული მაგრამ არაგაუფასურებული		
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	641	2,452
- 30-იდან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	390	144
- 91-იდან 180 დღემდე ვადაგადაცილება	687	427
- 181-იდან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	137	7,455
- 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	4,965	1,376
სულ ვადაგადაცილებული მაგრამ ინდივიდუალურად არაგაუფასურებული	**6,820**	**11,854**
ინდივიდუალურად გაუფასურებულად შეფასებული		
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	-	-
- 30-იდან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	-	-
- 91-იდან 180 დღემდე ვადაგადაცილება	1	-
- 181-იდან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	2	3
- 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	1,281	1,285
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული	**1,284**	**1,288**
მინუს: გაუფასურების რეზერვი	(1,311)	(1,454)
სულ სავაჭრო და სხვა ფინანსური მოთხოვნები	**19,983**	**31,688**

ვადაგადაცილებული მაგრამ არაგაუფასურებული სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები ნაწილობრივ შედგება დაკავშირებული მხარეებისადმი მოთხოვნებისგან. ზოგ შემთხვევაში მენეჯმენტმა შეიძლება ნება მისცეს ასეთ დებიტორებს, რომ დააგვიანონ გადახდები. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი დათვლილია მომხმარებელთა გადახდების, თანხის შემდგომი მიღებისა და მომავალი ფულის სახსრების მოძრაობის ანალიზის გზით თითოეული მნიშვნელოვანი კლიენტის ჭრილში.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა საანგარიშო პერიოდში შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	**2017**	**2016**
გაუფასურების რეზერვი 1-ელ იანვარს	**1,454**	**1,318**
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი	51	181
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის ამოტრიალება	(194)	(45)
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბერს	**1,311**	**1,454**

12. ფული და ფულის ეკვივალენტები

ათასობით ლარში	**2017 წლის 31 დეკემბერი**	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
ფული ხელზე	52	48
მიმდინარე ანგარიშები ბანკებში	2,567	6,534
შეზღუდული ფული	33	28
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	**2,652**	**6,610**

ბანკებს, რომლებშიც ჯგუფს ფული ჰქონდა შენახული ჰქონდათ შემდეგნაირი საკრედიტო რეიტინგები "Fitch"-ის შეფასებით. საქართველოში არსებული ბანკებისთვის, რომლებიც უცხოური ბანკების შვილობილებს წარმოადგენენ და არ გააჩნიათ ინდივიდუალური შეფასება, ქვემოთ მოცემული ცხრილის მიზნებისთვის აღებულია მშობელი ბანკების რეიტინგები:

ათასობით ლარში	**2017 წლის 31 დეკემბერი**	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
BB-	2,555	6,521
BB+	7	3
B+	5	-
A	-	10
სულ ნაღდი ფული ბანკებში	**2,567**	**6,534**

ყველა ფული და ფულის ეკვივალენტები კლასიფიცირებულია როგორც მიმდინარე და არაგაუფასურებული. 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის 404 ათასი ლარის ეკვივალენტი ჰქონდა კომპანიას აშშ დოლარში (2016 წლის 31 დეკემბერს: 5,727 ათასი ლარის), ხოლო 28 ათასი ლარის ეკვივალენტი ევროში (2016 წელს: 8 ათასი ლარის).

13. საწესდებო კაპიტალი

ათასობით ლარში	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
1-ელ იანვარს	2,595	2,595
ზრდა საწესდებო კაპიტალში	5,125	-
31 დეკემბერს	**7,720**	**2,595**

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, კომპანიის 100%-იანი (2016 წლის 31 დეკემბრისთვის 100%) წილის მფლობელი იყო შპს. „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგი“.

2017 წლის 1 თებერვალს კომპანიამ „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგი“ კომპანიის „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია“ საწესდებო კაპიტალში გააკეთა არაფულადი შენატანი 3,539 ათასი ლარის ოდენობით.

2017 წლის 25 და 26 დეკემბერს კომპანიამ „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგი“ კომპანიის „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია“ საწესდებო კაპიტალში გააკეთა ფულადი შენატანი, 600 ათასი და 986 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

14. აღებული სესხები

ათასობით ლარში	საკონტრაქტო წლიური საპროცენტო განაკვეთი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი			
სესხები არადაკავშირებული პირებისგან			
სს. თიბისი ბანკი	8.55% - 9.64%	48,033	35,417
	10.57% -	4,222	5,776
სს. საქართველოს ბანკი	10.66%		
სს. პაშა ბანკი	8.66%	2,161	-
სს. ვითიბი ბანკი საქართველო	7.00%	5,444	5,559
სს. ბანკი რესპუბლიკა	9.13%	-	13,395
სესხები დაკავშირებული პირებისგან			
	15.00% -	-	6,708
ფიზიკური პირები	15.44%		
სულ გრძელვადიანი აღებული სესხები		**59,860**	**66,855**
მიმდინარე			
სესხები არადაკავშირებული პირებისგან			
სს. საქართველოს ბანკი	6.00% - 10.66%	14,445	9,766
სს. თიბისი ბანკი	7.50% - 9.64%	14,324	4,389
სს. ვითიბი ბანკი საქართველო	7.00%	14	11
ფიზიკური პირები	13.00%	450	417

სს. პაშა ბანკი.	8.66%	301	-
სს. ბანკი რესპუბლიკა	6.30% - 9.13%	-	17,765
რიდლფორ ფაინანშალი სა	10.00%	-	1,079
სესხები დაკავშირებული პირებისგან			
ფიზიკური პირები	15.00% - 15.50%	8,536	85
შპს. ეარ ქომფანი	16.00%	48	45
შპს. ნგს წნორი	16.00%	4	4
სულ მიმდინარე აღებული სესხები		**38,122**	**33,561**
სულ აღებული სესხები		**97,982**	**100,416**

ყველა სესხის საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია გარდა სს. „თიბისი ბანკისგან“, სს. „საქართველოს ბანკისგან“ და სს. პაშა ბანკ ჯორჯიასგან აღებული სესხებისა, რომელიც არის 6 თვიანი LIBOR + 7.81%, 9% და 7%, შესაბამისად. 2017 წლის 31 დეკემბერს სესხების შეფასებული სამართლიანი დაახლოებითი ღირებულება იყო 97,982 ათასი ლარი (2016 წლის 31 დეკემბერს: 100,416 ათასი ლარი).

ჯგუფის სესხები ვალუტების მიხედვით შემდეგნაირადაა გადანაწილებული:

ათასობით ლარში	**2017 წლის 31 დეკემბერი**	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
აშშ დოლარი	90,768	94,540
ევრო	5,193	3,890
ლარი	2,021	1,986
სულ აღებული სესხები	**97,982**	**100,416**

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები, რომელთა ღირებულება 224,620 ათას ლარს შეადგენდა (2016 წლის 31 დეკემბრისთვის: 80,488 ათას ლარს) და საინვესტიციო ქონება, რომლის ღირებულება 41,475 ათას ლარს შეადგენდა (2016 წლის 31 დეკემბერს: 51,401 ათას ლარს) დაგირავებული იყო სესხების უზრუნველყოფის მიზნით მესამე პირებზე (შენიშვნა 6 და 7).

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისთვის აღებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი იყო 1,054 ათასი და 724 ათასი ლარი, შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების, მათ შორის, ფულადი და არაფულადი ცვლილებები. ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილია ვალდებულებები, რომელთა ფულადი სახსრები, ჯგუფის ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში უკვე იქნა ან მომავალში იქნება კლასიფიცირებული როგორც ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან.

1 იანვარი 2017	**ფულადი**	**პროცენტის**	**საკურსო სხვაობის**	**31 დეკემბერი 2017**

		სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან (i)	ცვლილება (ii)	ცვლილებით მიღებული მოგება	
აღებული სესხები	100,416	(1,999)	330	(765)	97,982

i) დაკავშირებული მხარეებიდან აღებული სესხების ფულადი სახსრები წარმოადგენს აღებული სესხებით მიღებულ წმინდა შემოსავალს და აღებული სესხების დაფარვას ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში.
ii) პროცენტის ცვლილება მოიცავს პროცენტის დარიცხვას და გადახდას.

15. სავაჭრო და სხვა გადასახდელები

ათასობით ლარში	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო გადასახდელები	21,351	24,478
გადასახდელი დივიდენდები	103	510
გადასახდელი ხელფასები	24	19
სხვა გადასახდელები	1	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა გადასახდელებში	**21,479**	**25,007**
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	402	590
გადავადებული შემოსავალი	425	304
სულ სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	**22,306**	**25,901**

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, სავაჭრო და სხვა გადასახდელები დენომინირებული აშშ დოლარში იყო 169 ათასი ლარის (2016 წლის 31 დეკემბრისთვის 189 ათასი ლარის). ყველა სხვა სავაჭრო და სხვა გადასახდელები დენომინირებული იყო ლარში.

გადავადებული შემოსავალი წარმოადგენს ლოიალობის ბარათებზე დარიცხულ ჯგუფის ვალდებულებას. 2016 წლის ოქტომბერში ჯგუფმა დაიწყო მარკეტინგული კამპანია და გამოუშვა ლოიალობის ბარათები, რათა გაზის საცალო გაყიდვების სტიმულირება მოეხდინა. საცალო კლიენტები ფულს აგროვებენ ბუნებრივი აირის შესყიდვის გზით და ეს თანხა მათ შემდეგ შეუძლიათ გამოიყენონ დამატებითი ბუნებრივი აირის შესყიდვისთვის. დარიცხული თანხა ხელმისაწვდომია ბოლო დარიცხვის ტრანზაქციის თარიღიდან ერთი წლის განმავლობაში, ყველა ლოიალობის ბარათისთვის.

2017 წლის განმავლობაში ჯგუფმა გამოაცხადა დივიდენდები 4,657 ათასი ლარის ოდენობით. 5,064 ათასი ლარის ოდენობის დივიდენდები გადახდილ იქნა ნაღდ ფულად.

2016 წლის განმავლობაში ჯგუფმა გამოაცხადა დივიდენდები 4,817 ათასი ლარის ოდენობით. 4,327 ათასი ლარის ოდენობის დივიდენდები გადახდილ იქნა ნაღდ ფულად.

16. შემოსავალი

ათასობით ლარში	**2017**	**2016**
გაზის გაყიდვა		
გაზის გაყიდვა - საცალო	47,298	38,835
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	20,082	18,563
გაზის გაყიდვა - საცალო, ლოიალობის ბარათით	1,259	1,083
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ექსპორტი	-	-
	68,639	**58,481**
ელექტროენერგიის გაყიდვა		
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ადგილობრივი კლიენტები	46,262	34,856
თბილსრესის გარანტირებული სიმძლავრის საფასური	10,756	14,209
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ელექტროენერგიის ექსპორტი (ვაჭრობა)	-	8,129
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ელექტროენერგისი ექსპორტი (საკუთარი გენერაცია)	5,175	6,532
ელექტროენერგიის გაყიდვა - შესყიდული საზღვარგარეთ (ვაჭრობა)	-	3,966
	62,193	**67,692**
სულ შემოსავალი	**130,832**	**126,173**

კომპანია იღებს თბილსრესის თბოელექტროსადგურის შენარჩუნებისათვის გარანტირებული სიმძლავრის საფასურს სახელმწიფოს მფლობელობაში მყოფ ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის მოთხოვნის საფუძველზე. ელექტრ ოენერგიის საექსპორტო გაყიდვები მოიცავს სომხეთის თბოელექტროსადგურის ოპერატორთან ბარტერული ხელშეკრულების მიხედვით მიღებულ გაყიდვებს. ბარტერული შეთანხმების საფუძველზე ჯგუფი იღებს ბუნებრივ აირს ელექტროენერგიის სანაცვლოდ.

17. გაყიდვების თვითღირებულება

ათასობით ლარში	**2017**	**2016**
გაზის თვითღირებულება		
გაყიდული გაზის თვითღირებულება	49,092	43,071
	49,092	**43,071**
ელექტროენერგიის თვითღირებულება		
თბოსადგურისთვის ნაყიდი გაზის ღირებულება (თბილსრესი)	27,486	18,491
ქვეყნის გარეთ გასაყიდი ელექტროენერგიის თვითღირებულება	-	3,729
ექსპორტზე გასაყიდი ელექტროენერგიის თვითღირებულება	-	2,072
ქვეყნის შიგნით გასაყიდი ელექტროენერგიის თვითღირებულება	-	-
	27,486	**24,292**
ზედნადები ხარჯები		
თანამშრომელთა ხელფასები	5,352	5,296
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	3,137	3,164
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	1,656	993
კომუნალური ხარჯები	764	661
დაზღვევის ხარჯი	650	648
წყლით მომარაგების ხარჯები	472	451
საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისა და სხვა მარეგულირებლების ხარჯები	397	374
ტრანსპორტირებისა და ავტომანქანების ხარჯები	255	246
დაცვის ხარჯები	239	239
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	226	296
მასალები და სახარჯი მასალები	191	552
ინფორმაციის, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	182	52
სხვა ხარჯები	2,253	1,842
	15,774	**14,814**
სულ გაყიდვების თვითღირებულება	**92,352**	**82,177**

18. გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები

ათასობით ლარში	2017	2016
თანამშრომელთა ხელფასები	3,316	2,865
ელექტროენერგიის გატარების ხარჯი	1,526	4,286
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	1,804	1,833
კომუნალური ხარჯები	1,999	1,690
ძირითადი საშუალებების იჯარა	1,108	550
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	577	428
ტრანსპორტირებისა და ავტომანქანების ხარჯები	497	271
რეკლამის ხარჯები	311	314
მასალები და სახარჯი მასალები	288	265
დაზღვევის ხარჯი	231	191
ინფორმაციის, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	217	195
საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისა და სხვა მარეგულირებლების ხარჯები	117	124
სხვა ხარჯები	567	369
სულ გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები	**12,558**	**13,381**

19. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

ათასობით ლარში	2017	2016
საინფორმაციო, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	3,283	2,503
თანამშრომელთა ხელფასები	2,468	2,545
წარმომადგენლობითი ხარჯები	1,030	1,062
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	746	407
მივლინებები	470	686
ტრანსპორტირებისა და ავტომანქანების ხარჯები	230	231
დაზღვევის ხარჯი	133	107
კომუნალური ხარჯები	131	126
ტელეკომუნიკაციის ხარჯები	107	138
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	54	50
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	32	11
სხვა ხარჯები	289	268
სულ ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	**8,973**	**8,134**

20. სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა

ათასობით ლარში	2017	2016
მოგება/(ზარალი) ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან/ჩამოწერიდან	933	(97)
შემოსავალი იჯარიდან	513	392
გაუფასურებული სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების რეზერვის აღდგენა/(შექმნა)	143	(124)
შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან	132	434
შემოსავალი ჯარიმებიდან	29	15
ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ჩამოწერა, წმინდა	4	51
გადასახადები და მოსაკრებლები	(2,242)	(2,324)
დარიცხული ჯარიმები	(234)	(90)
ქველმოქმედებისა და სპონსორობის ხარჯი	(403)	(564)
მოგება/(ზარალი) სათადარიგო ნაწილების, მასალებისა და ჯართის გაყიდვიდან	(64)	12
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	(19)	(27)
სხვა ხარჯები, წმინდა	173	(178)
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა	**(1,035)**	**(2,500)**

2017 და 2016 წლებში ჯარიმები წარმოადგენს სავაჭრო გადასახდელების დაგვიანებული გადახდით გამოწვეულ ჯარიმებს.

21. ფინანსური ხარჯები

ათასობით ლარში	2017	2016
საპროცენტო ხარჯები	8,228	7,793
სავალუტო დანაკარგები, წმინდა	-	6,987
ბანკის საკომისიოები	247	244
სულ ფინანსური ხარჯები	**8,475**	**15,024**

22. ბიზნეს კომბინაციები

2017 წლის განმავლობაში წილის დამატებითი შესყიდვა არ მომხდარა.

2017 წლის 16 ივნისს კომპანიამ შეიძინა დამატებითი 14%-იანი წილი შპს. აჭარა ავტოგაზში და გადაიხადა 116 ათასი ლარი ნაღდ ფულად და 69 ათასი ლარი სესხად, რის შედეგადაც გაზარდა საკუთარი წილი კომპანიაში 74%-მდე

23. ფინანსური რისკის მართვა

საკრედიტო რისკი. ჯგუფზე მოქმედებს საკრედიტო რისკი, რაც რისკია იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ გადაუხდის კომპანიას საკუთარ ვალდებულებებს, როდესაც გადახდის დრო მოვა. ფინანსური აქტივები, რომლებიც საკრედიტო რისკის მთავარ გამომწვევ ფაქტორებს წარმოადგენენ ძირითადად შედგება გაცემული სესხებისგან, სავაჭრო მოთხოვნებისა და ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისგან. ჯგუფს შემუშავებული აქვს პროცედურები იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მხოლოდ კარგი საკრედიტო ისტორიის მქონე კონტრაგენტებს მიაწოდოს საქონელი ან შესთავაზოს გადახდის ალტერნატიული გზები (მაგალითად წინასწარ გადახდები). დებიტორული დავალიანების საბალანსო ღირებულება, ფული და ფულის ეკვივალენტები და გაცემული სესხები წარმოადგენენ საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ ოდენობას. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანებისა და გაცემული სესხების შეგროვებაზე შეიძლება გავლენა იქონიოს ეკონომიკურმა ფაქტორებმა, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფისთვის ზიანის მნიშვნელოვანი რისკი არ არსებობს, გარდა იმისა, რაც აღრიცხულია როგორც ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი.

ჯგუფს აქვს საკრედიტო რისკის მაღალი კონცენტრაცია, რადგან კლიენტთა პორტფელი შედგება რამდენიმე მსხვილი ბუნებრივი აირისა და ელექტროენერგიის შემსყიდველისგან. ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს, რომ საანგარიშო თარიღების მიხედვით 10 ძირითადი კლიენტის სავაჭრო დებიტორული ნაშთები, გაუფასურების რეზერვის გათვალისწინებით, 82% და 84%-ია მთლიანი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების 2017 და 2016 წლების ბოლოსთვის.

ათასობით ლარში	**2017 წლის 31 დეკემბერი**	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
სს „თელასი“	6,827	-
შპს „საქნახშირი“	4,039	7,411
სს „ენერგო-პრო“	1,844	29
კერძო პირები	1,555	-
შპს „გაზ-ენერჯი“	863	1,388
ესკო	805	16,684
შპს „გლობალ-ტრანსი“	616	596
„ფორნოვოგაზი“	541	-
შპს „ჰაიდელბერგცემენტ-ჯორჯია“	533	468
შპს „ჯორჯიან მედია ჰოლდინგი“	456	456
შპს „აზერენერჯი“	-	1,356
სულ	**18,079**	**28,388**

მნიშვნელოვანი გაცემული სესხების დეტალები იხილეთ შენიშვნაში #8. ფულადი სახსრების ზედმეტი ნაშთები განთავსებულია ფინანსურ ინსტიტუტებში, რომლებიც ითვლებიან დეპოზიტის განთავსების დროს მინიმალური დეფოლტის რისკის მქონედ.

საბაზრო რისკი. ჯგუფზე გავლენას ახდენს ბაზარზე არსებული რისკებიც. საბაზრო რისკები უმეტესად უკავშირდება საბაზრო ძალებით განსაზღვრულ ფასებს საქონელზე და ამით ქმნის ლიმიტებს ფასზე, რომელიც შეიძლება დააკისრო მომხმარებელს. მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფს აქვს გავლენა ამ ფასებზე, საბითუმო მომხმარებლებისთვის, მისი გავლენა იზღუდება ისეთი კონკურენტების ქმედებებით, როგორიცაა შპს „სოკარ გაზი“ (მთავარი ეროვნული საბითუმო გაზის მომწოდებლები).

საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, ბუნებრივი აირი ძირითადად შესყიდული იყო შპს. „სოკარ ჯორჯია გაზისგან“ ფულადი ანაზღაურებით. შპს „სოკარ ჯორჯია გაზისგან“ ბუნებრივი აირის შესყიდვის ფასი შეთანხმებულია წინასწარ.

გარდა ამისა, ჯგუფს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია, რომელიც მერყეობს ზოგადი და კონკრეტული ბაზრის მოძრაობების შესაბამისად. მენეჯმენტი ადგენს ლიმიტებს რისკის იმ ოდენობაზე, რომელიც შეიძლება რომ ტოლერილებულ იქნას, რაც რეგულარულად მონიტორინგის ქვეშაა. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენებამ შეიძლება ვერ შეზღუდოს ზარალი ამ ფარგლებს მიღმა, უფრო მნიშვნელოვნად, ბაზრის არახელსაყრელად მოძრაობის შემთხვევაში.

გეოგრაფიული რისკი. ჯგუფის აქტივები მდებარეობს საქართველოში. ქვეყანა განაგრძობს განვითარებადი ბაზრის გარკვეული მახასიათებლების ჩვენებას. ამგვარად, კომპანიაზე ზემოქმედებას ახდენს საქართველოში არსებული ბიზნეს გარემოს გაუარესების რისკები.

ჯგუფი ასევე, ნაწილობრივ დამოკიდებულია საქართველოსა და სხვა ქვეყნების ურთიერთობების განვითარებაზე, განსაკუთრებით კი აზერბაიჯანსა და სომხეთთან. ნებისმიერმა მოვლენამ, რომელიც გავლენას მოახდენს ბუნებრივი აირის ფასზე, შეიძლება საფრთხე შეუქმნას კომპანიას, განაგრძოს ბიზნესი ჩვეულებისამებრ. ამასთანავე, ჯგუფზე ცუდი ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს იმ ფაქტმა, რომ თუ მთავრობა შეზღუდავს ელექტროენერგიის ექსპორტს საქართველოდან, ჯგუფის მომგებიანი ბარტერული ტრანზაქციები შეიზღუდება.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკი არის საფრთხე, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება სავალუტო კურსის ცვლილების გამო შეიცვლება. ჯგუფის ფინანსური პოზიციისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის უწყისებში ჩანს, რომ ჯგუფი შეიძლება დაუცველი იყოს სავალუტო რისკებისგან. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰქონდა მნიშვნელოვანი აქტივები რამდენიმე გაცემული სესხისა და სავაჭრო მოთხოვნების მხრივ, რომლებიც დენომინირებული იყო აშშ დოლარსა და ევროში.

2017 წლის 31 დეკემბერს, ქართული ლარი რომ დასუსტებულიყო/გაძლიერებულიყო 20%-ით აშშ დოლარის მიმართ, (და სხვა ყველა ცვლადი დარჩენილიყო იგივე) კომპანიის გაუნაწილებელი მოგება იქნებოდა 15,833 ათასი ლარით (2016 წლის 31 დეკემბრისთვის 16,359 ათასი ლარით) დაბალი/მაღალი, ძირითადად საკურსო ზარალით/მოგებით გამოწვეული დოლარში დენომინირებულ საბანკო ბალანსების, მოთხოვნების, გაცემული სესხების, აღებული სესხებისა და სავაჭრო გადასახდელების გამო.

2017 წლის 31 დეკემბერს, ქართული ლარი რომ დასუსტებულიყო/გაძლიერებულიყო 20%-ით ევროს მიმართ, (და სხვა ყველა ცვლადი დარჩენილიყო იგივე) კომპანიის გაუნაწილებელი მოგება იქნებოდა 637 ათასი ლარით (2016 წლის 31 დეკემბრისთვის 718 ათასი ლარით) ნაკლები/მეტი, ძირითადად საკურსო ზარალით/მოგებით გამოწვეული ევროში დენომინირებული სესხების გამო.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილზე ნაჩვენებია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ჯგუფის უცხოური ვალუტის კურსის მიმართ რისკი:

ათასობით ლარში	**2017 წლის 31 დეკემბერი**	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
დენომინირებლი აშშ დოლარში:		
მონეტარული ფინანსური აქტივები	11,765	12,934
მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	(90,928)	(94,728)
დენომინირებული ევროში:		
მონეტარული ფინანსური აქტივები	2,008	301
მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	(5,193)	(3,890)
წმინდა პოზიცია აშშ დოლარში	**(79,163)**	**(81,794)**
წმინდა პოზიცია ევროში	**(3,185)**	**(3,589)**

კაპიტალის რისკის მართვა. ჯგუფი კაპიტალს მართავს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ჯგუფში შემავალმა კომპანიებმა შეძლონ ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსით საქმიანობის გაგრძელება, ხოლო აქციონერებმა, სესხისა და საკუთარი კაპიტალის ბალანსის ოპტიმიზების გზით, მაქსიმალურად გაზარდონ თავიანთი უკუგება.

როგორც სხვები ამავე ინდუსტრიაში, ჯგუფი კაპიტალის მონიტორინგს ახორციელებს „Gearing Ratio"-ს საფუძველზე. ეს თანაფარდობა გამოითვლება როგორც წმინდა ვალი შეფარდებული მთლიან კაპიტალთან. წმინდა ვალი გამოითვლება მთლიან სესხებს (მათ შორის "მიმდინარე და გრძელვადიანი სესხები", როგორც ეს ნაჩვენებია კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის უწყისში) მინუს ფული და ფულის ეკვივალენტები. მთლიანი კაპიტალი გამოითვლება როგორც "კაპიტალი", როგორც ეს ნაჩვენებია კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის უწყისში პლუს წმინდა ვალი.

ათასობით ლარში	**2017 წლის 31 დეკემბერი**	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
სულ სესხები (შენიშვნა 14)	97,982	100,416
მინუს: ფული და ფულის ეკვივალენტები (შენიშვნა 12)	(2,652)	(6,610)
წმინდა ვალი	95,330	93,806
სულ კაპიტალი	235,765	90,983
სულ კაპიტალი	331,095	184,789
წმინდა სესხის ფარდობა საკუთარ კაპიტალთან	**40%**	**103%**
სესხის ფარდობა საკუთარ კაპიტალთან	**29%**	**51%**

ლიკვიდობის რისკი. გონივრული ლიკვიდობის რისკის მართვა გულისხმობს საკმარისი ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას ერთობლივი საკრედიტო ობიექტების ადეკვატური თანხის ოდენობით.
ჯგუფი ახდენს ლიკვიდობის რისკის მართვას სესხებზე წვდომის შენარჩუნებით და მუდმივი პროგნოზირებისა და რეალური ფულადი ნაკადების მოძრაობის მონიტორინგის გზით. ფულადი ნაკადების მოძრაობის პროგნოზირება ხორციელდება ჯგუფის საოპერაციო ერთეულებში და

ჯამდება ჯგუფის ფინანსების მიხედვით. ასეთი პროგნოზები ითვალისწინებენ ჯგუფის რეფინანსირების გეგმებს. ჯგუფის ფინანსების განყოფილება მონიტორინგს უწევს ჯგუფის ლიკვიდობის მოთხოვნებს რომ უზრუნველყოს საკმარისი ფულის ქონა საკუთარი საოპერაციო მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად და დაიტოვოს საკმარისი არეალი იმისათვის, რომ არ დაარღვიოს სესხების ლიმიტები.

კომპანიის ლიკვიდობის რეზერვი შედგებოდა გამოუყენებელი საკრედიტო ლიმიტებისა და ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისგან (შენიშვნა 12). 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „სსეკ“-ს ჰქონდა გამოუყენებელი საკრედიტო ლიმიტები 193 ათასი ლარის ოდენობით (2016 წლის 31 დეკემბერს: 4,860 ათასი ლარის ოდენობით).

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ვალდებულებები გაანალიზებულია მათი დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით. დაფარვის ცხრილში გაწერილი თანხები არის ხელშეკრულების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები, მათ შორის სესხის ვალდებულებები. ასეთი არადისკონტირებული ოდენობები განსხვავდება ფინანსურ უწყისებში ნაჩვენები ოდენობებისგან, რადგან იქ მოცემული ოდენობები დისკონტირებულია.

როდესაც გადასახდელი თანხა არ არის ფიქსირებული, თანხა წარმოდგენილია საანგარიშგებო თარიღში არსებული პირობების მითითებით. უცხოური ვალუტის გადახდები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღში არსებული გაცვლითი კურსებით.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვადიანობის ანალიზი შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	1 წელზე ნაკლები	1-იდან 2 წლამდე	2-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	(21,479)	-	-	-	**(21,479)**
აღებული სესხები	(43,107)	(20,081)	(37,077)	(15,773)	**(116,038)**
სულ ფინანსური გადასახდელები	**(64,586)**	**(20,081)**	**(37,077)**	**(15,773)**	**(137,517)**

შესადარისი ვადიანობის ანალიზი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	1 წელზე ნაკლები	1-იდან 2 წლამდე	2-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	(25,007)	-	-	-	**(25,007)**
აღებული სესხები	(38,962)	(25,098)	(37,495)	(19,649)	**(121,204)**
სულ ფინანსური გადასახდელები	**(63,969)**	**(25,098)**	**(37,495)**	**(19,649)**	**(146,211)**

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ჯგუფის ლიკვიდობის გაზრდა მოხდება კომერციული ბანკების მიერ ახალი საკრედიტო ხაზების მოპოვებით ან არსებული სესხების საპროცენტო განაკვეთების შემცირებით, ხარჯების მართვის გაუმჯობესებით, აქტივობის გაზრდით და აქტიურად ახალი კონტრაქტების მოძიებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ცვლილება საპროცენტო განაკვეთების უარყოფითი მოძრაობის მიმართ, რაც გამოიხატება მოზიდული სახსრების ან/და ფულადი სახსრებიდან მიღებული შემოსავლების

შემცირებით. ჯგუფს არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა, თუ რა პროპორციით უნდა იყოს ფიქსირებული და ცვლადი სესხები ჯგუფში. თუმცა, ყველა სესხის საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია გარდა „თიბისი ბანკისგან“ (ყოფილი ბანკი რესპუბლიკის სესხი), საქართველოს ბანკისგან და სს. პაშა ბანკ ჯორჯიასგან აღებული სესხებისა, რომელთა საპროცენტო განაკვეთი არის 6 თვიან LIBOR + 7,81%, 9% და 7%, შესაბამისად.

ამ ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟები, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან წავიდეს ზარალში იმ შემთხვევაში, როდესაც მოულოდნელი მოძრაობები წარმოიქმნება ბაზარზე. ჯგუფი არ აკეთებს მისი საპროცენტო განაკვეთის რისკის ჰეჯირებას.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში შეჯამებულია საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთები პროცენტიან ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე საანგარიშო თარიღებისთვის, იმ რეპორტებზე დაყრდნობით, რომელიც მთავარი მენეჯერების მიერ არის განხილული:

	2017 წლის 31 დეკემბერი			2016 წლის 31 დეკემბერი		
		აშშ			აშშ	
საშუალო შეწონილი წლიური %	ლარი	დოლარი	ევრო	ლარი	დოლარი	ევრო
გაცემული სესხები						
დაკავშირებული მხარეები	14.53%	9.30%	15.41%	15.56%	9.64%	15.00%
არადაკავშირებული მხარეები	17.84%	10.80%	-	17.07%	10.80%	-
აღებული სესხები						
დაკავშირებული მხარეები	15.03%	15.00%	15.24%	15.03%	15.00%	13.28%
არადაკავშირებული მხარეები	13.00%	8.30%	-	13.00%	8.16%	8.00%

24. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

„ფასს“-ი განსაზღვრავს სამართლიან ღირებულებას, როგორც იმ ფასს, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან შეფასებული სხვა შეფასების მეთოდით. მიახლოებითი სამართლიანი ღირებულებები დადგინდა ჯგუფის მიერ ბაზარზე არსებული ინფორმაციისა და შეფასების მეთოდოლოგიების მიხედვით. თუმცა, მაინც სუბიექტუროობა არის საჭირო რომ გაშიფრო საბაზრო ინფორმაცია და დათვალო მიახლოებითი სამართლიანი ღირებლება. საქართველო ჯერ კიდევ ამჟღავნებს განვითარებადი ბაზრის მახასიათებლებს და ეკონომიკური მდგომარეობა ჯერ კიდევ ზღუდავს ფინანსური ბაზრების საქმიანობის მოცულობას. ბაზრების კვოტირებული ფასები შეიძლება იყოს მოძველებული და ამიტომ შესაძლოა სწორად ვერ ასახავდეს ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიან ღირებულებას. მენეჯმენტმა გამოიყენა ყველა არსებული საბაზრო ინფორმაცია ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები. სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის დამოკიდებულია დადისკონტირებულ სავარაუდო ფულის ნაკადის შემოდინებაზე. დისკონტირებისას გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთი დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე. სავაჭრო მოთხოვნებისა და სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება ახლოსაა მათ სამართლიან ღირებულებასთან მათი მოკლე ვადიანობის გამო.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები. სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ვალდებულებებისთვის დამოკიდებულია დადისკონტირებულ სავარაუდო ფულის ნაკადის გადინებაზე. დისკონტირებისას გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთი არის მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის მქონე ვალდებულების მიხედვით აღებული. ჯგუფის მენეჯმენტი მიიჩნევს რომ ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ახლოსაა მათ სამართლიან ღირებულებასთან.

სამართლიანი ღირებულება ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისთვის განისაზღვრა 1-ლი დონის შეფასების მიხედვით, ხოლო სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის კი მე-3 დონის შეფასების მიხედვით.

25. პირობითი და შესაძლო ვალდებულებები

სამართლებრივი დავები. დროდადრო და ბიზნესის ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში შეიძლება, ჯგუფის წინააღმდეგ პრეტენზიები იქნას წამოყენებული. საკუთარი შეფასების საფუძველზე, აგრეთვე შიდა და გარე პროფესიული კონსულტაციების საფუძველზე, მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ არანაირი არსებითი დანაკარგი არ იქნება გამოწვეული რაიმე სასამართლო დავის შედეგად. აქედან გამომდინარე, ამ ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ გაკეთებულა არანაირი რეზერვი შესაძლო ჯარიმებთან დაკავშირებით.

გადასახადები. საქართველოს სამეწარმეო და საგადასახადო კანონმდებლობაში არსებობს ისეთი მუხლები, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. ასევე არსებობს საგადასახადო ორგანოების მიერ სუბიექტური გადაწყვეტილებების მიღების პრაქტიკა. აქედან გამომდინარე, იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე კონკრეტული ქმედება, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ ჯგუფის ბიზნეს საქმიანობის თავისებურად განსჯას, არ იქნება მოწონებული საგადასახადო ორგანოების მიერ, ჯგუფს შეიძლება დაერიცხოს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მათ გადაიხადეს საგადასახადო კანონით მოთხოვნილი გადასახადები და დამატებითი რეზერვების შექმნა შუალედურ შემოკლებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის საჭირო. საგადასახადო ორგანოებს ჯგუფის შემოწმება შეუძლიათ ბოლო სამი წლის განმავლობაში.

თბილსრესის აქტივების აუქციონის მოგებიდან აღებული ვალდებულებები

2010 წლის 23 თებერვალს სს "თბილსრესის" აქტივების აუქციონში გამარჯვების შედეგად, სხვა ვალდებულებებთან ერთად, კომპანიამ ვალდებულება აიღო რომ უზრუნველეყო შემდეგი საკითხები:

- ელექტროენერგიის გამომუშავების ერთეულების სათანადო ფუნქციონირება ლიცენზირების ორგანოების მოთხოვნის შესაბამისად;
- არსებული სიმძლავრის (272 მეგავატი) მოვლა და შენარჩუნება მინიმუმ 2025 წლამდე;
- 100-150 მეგავატის სიმძლავრის ქვანახშირის ქარხნის მშენებლობა გარდაბანში და მისი ექსპლუატაციაში მიღება არა უგვიანეს 2013 წლის 31 დეკემბრისა;
- სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ნავთობის შენახვა რეზერვუარებში ანაზღაურების გარეშე.

2015 წლის 23 ოქტომბერს კომპანიამ ხელი მოაწერა შეთანხმებას საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან და ენერგეტიკის სამინისტროსთან ერთად, 2010 წლის 23 თებერვალს სს "თბილსრესის" აქტივების აუქციონიდან გამომდინარე ვალდებულებების შესწორებისა და განმარტების მიზნით. შესაბამისად კომპანია ვალდებულია:

- 2020 წლის 30 ივლისამდე ტყიბულის მუნიციპალიტეტში 100-150 მგვტ სიმძლავრის თბოელექტროსადგური მიიღოს ექსპლუატაციაში;
- დაიწყოს ქვანახშირის თბოელექტროსადგურის მშენებლობა 2016 წლის 30 სექტემბრის ჩათვლით.

2016 წლის 4 ივლისს კომპანიამ ხელი მოაწერა ცვლილებას თბოელქტროსადგურის ტყიბულის მუნიციპალიტეტში აშენებასთან დაკავშირებით, ენერგეტიკის სამინისტროსა და „ესკო“-სთან. ცვლილების მიხედვით, კომპანიამ აიღო ვალდებულება რომ ააშენებს და ოპერირებას გაუწევს ქვანახშირის თბოელექტროსადგურს დადგმული სიმძლავრით 150-300 მგვტ (+/-10%) გარდაბანის მუნიციპალიტეტში 2020 წლის 31 ივლისამდე.

ამჟამად კომპანიას ყველა ვალდებულება შესრულებული აქვს და გარდაბნის მუნიციპალიტეტში 300 მეგავატიანი სიმძლავრის ახალი თბოელექტროსადგურის მშენებლობის პროცესი დაიწყო.

გარემოსდაცვითი საკითხები. – საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი, ხასიათდება ისეთი რისკებით, მათ შორის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკებით, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე. წესები და კანონები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბიზნესზე საქართველოში, სწრაფად ვითარდება. საგადასახადო და მარეგულირებელ კანონმდებლობას ახასიათებს სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაცია. საქართველოს ეკონომიკის მომავალი მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებული ეკონომიკური, ფისკალური და მონეტარული ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, მარეგულირებელი და პოლიტიკური მოვლენების პარალელურად.

ბოლო ორი წლის განმავლობაში საქართველოში რამდენიმე საკანონმდებლო ცვლილება განხორციელდა, რომლებიც დიდწილად ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმებასთანაა დაკავშირებული. 2016 და 2017 წლებში განხორციელებული ეს ცვლილებები გარკვეულწილად ნიადაგის შემამზადებელი ხასიათისაა და მომავალში მეტი ცვლილებაა მოსალოდნელი ევროკავშირთან დაახლოების სამოქმედო გეგმის განხორციელების პარალელურად.

26. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

მაკონტროლებელი ურთიერთობები. ჯგუფის უშუალო მშობელია შპს საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგი, რომელიც დაარსდა ქართული კანონმდებლობის შესაბამისად და მისი იურიდიული მისამართია გაზაფხულის ქუჩა 18, თბილისი, 0177, საქართველო. შპს საქართველოს ინდუსტრიული ჰოლდინგი ჯგუფი კონტროლდება „ჩემექსიმ ინთერნეიშენალ ლიმითედ, ბ.ვ.“-ის მიერ, რომელიც დაარსებულია მარშალის კუნძულების კანონმდებლობის შესაბამისად და იურიდიული მისამართია, თრასთ ქომფანი კომპლექს, აჯელტაკეს ქუჩა, აჯელტაკეს კუნძული, მაჯურო, მარშალის კუნძულები MH96960. ჩემექსიმ ინთერნეიშენალ ლიმითედი კონტროლდება ბატონი დავით ბეჟუაშვილის მიერ, რომელიც ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი პირია.

ყველაზე მნიშვნელოვანი ტრანზაქციები დაკავშირებულია სესხების გაცემასა და იმ აქტივობებთან, რომლებიც ჯგუფის მთავარი საქმიანობას წარმოადგენს, მაგალითად ბუნებრივი აირის მიწოდება.

ტრანზაქციები და ბალანსები დაკავშირებულ მხარეებთან. ზოგადად,მხარეები დაკავშირებული არიან იმ შემთხვევაში, თუ ისინი იმყოფებიან ერთი და იმავე პირის კონტროლის ქვეშ, ან თუ ერთ-ერთ მათგანს აქვს შესაძლებლობა, რომ გააკონტროლოს მეორე ან აქვს მასზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა, ან არის საერთო კონტროლის ქვეშ ფინანსური და საოპერაციო გადაწყვეტილების მიღებისას. ყურადღება უნდა მიექცეს ურთიერთდამოკიდებულების შინაარსს და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმას.

2017 წლის 31 დეკემბერს, ბალანსები დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგნაირი იყო:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	ასოცირებული პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
სავაჭრო მოთხოვნები, ბრუტო	69	5,499	360	-
გაუფასურების რეზერვი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	-	35	-	-
გაცემული სესხები, ბრუტო (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი: 8.300%-20.0% წლიურად)	-	24,209	-	4,904
გაუფასურების რეზერვი გაცემულ სესხებზე	-	-	-	319
აღებული სესხები	-	-	52	8,536
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	103	740	-	-

შემოსავლისა და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2017 წლის განმავლობაში შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	ასოცირებული პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	-	1,214	885	-
გაზის გაყიდვა - საცალო	-	4	-	-
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ადგილობრივი კლიენტები	-	186	-	-
საიჯარო შემოსავალი	8	121	27	-
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	-	-	-	20
საპროცენტო შემოსავალი	-	1,837	-	161
საპროცენტო ხარჯი	-	-	3	1,096
სხვა შემოსავალი და ხარჯები	-	39	-	-
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან/ჩამოწერიდან	-	1	-	-
წმინდა მოგება სათადარიგო ნაწილების, მასალებისა და ჯართის გაყიდვიდან	-	102	-	-
შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან	-	81	-	-
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	-	54	-	-
საინფორმაციო, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	-	2,614	-	-
წყლით მომარაგების ხარჯები	-	126	-	-
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	-	475	-	-
დაზღვევა	-	-	-	16
სხვა	-	10	-	-

2016 წლის 31 დეკემბერს, ბალანსები დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგნაირი იყო:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	ასოცირებული პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
სავაჭრო მოთხოვნები, ბრუტო	59	8,868	308	-
გაუფასურების რეზერვი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	-	35	-	-
გაცემული სესხები, ბრუტო (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი: 9.6%-20.0% წლიურად)	-	10,964	-	5,701
გაუფასურების რეზერვი გაცემულ სესხებზე	-	-	-	299
აღებული სესხები	-	-	49	6,794
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	510	719	-	-

9-იდან 59 გვერდამდე მოცემული თანხმლები შენიშვნები წარმოადგენს ამ ფინანსური უწყისების განუყოფელ ნაწილს.

შემოსავლისა და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2016 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის შემდეგნაირია::

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	ასოცირებული პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	-	714	1,418	-
საიჯარო შემოსავალი	8	142	36	-
გაწეული მომსახურება	-	58	-	-
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი	-	35	-	-
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	-	-	-	19
საპროცენტო შემოსავალი	-	985	-	263
საპროცენტო ხარჯი	-	-	3	952
ზარალი ჯართისა და სხვა მარაგების გაყიდვიდან	-	151	1	-
ზარალი ძირითადი საშუალებების გაყიდვისგან	-	90	-	-
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	-	138	-	-
საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	-	1,805	-	-
წყლით მომარაგების ხარჯები	-	124	-	-
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	-	195	-	-

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, საკონსულტაციო ხარჯი 2,805 ათასი ლარის ოდენობით კაპიტალიზდა შპს „სი პაუერის“ მშენებლობაზე. საკონსულტაციო მომსახურების მომწოდებელი იყო ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებული პირი - შპს „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი“.

* სხვა დაკავშირებული მხარეები მოიცავს საბოლოო მაკონტროლებელი პირის ოჯახის წევრებს.

მთავარი მენეჯმენტის კომპენსაცია. მთავარი მენეჯმენტი მოიცავს დირექტორთა საბჭოს წევრებს. მათთვის გადახდილი კომპენსაცია შედგება საკონტრაქტო ხელფასისგან, ფინანსური მიზნების შესრულებასთან დაკავშირებული ბონუსისგან და სხვა კომპენსაციებისგან, მივლინების ხარჯების ანაზღაურების სახით. მთავარი მენეჯმენტის მთლიანი კომპენსაცია 2017 წელს იყო 594 ათასი ლარი (2016 წელს: 561 ათასი ლარი) და მთლიანად შედგებოდა მოკლევადიანი სარგებლისგან.

27. მოვლენები საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ

საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ არ მომხდარა არანაირი მნიშვნელოვანი მოვლენა

შპს საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 2017 წლის 31
დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

სარჩევი

გვერდი

დამოუკიდებელი აუდიტორის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	2-4
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის	
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში	5
კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიში	6
კონსოლიდირებული კაპიტალის ცვლილებების ანგარიში	7
კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში	8
დანართი-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაზე:	
1. შესავალი	9
2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკები	10
3. კრიტიკული საღრიცხვო შეფასებები და შეფასების არასარწმუნოების ძირითადი წყაროები	24
4. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) ინტერპრეტაციების გამოყენება	27
5. ინვესტიციების შენატანი „სი პაუერში“	34
6. ძირითადი საშუალებები	34
7. საინვესტიციო ქონება	36
8. ვაჭრული სესხები	37
9. მოგების გადასახადი	39
10. მარაგები	39
11. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	39
12. ფული და ფულის ეკვივალენტები	42
13. საწესდებო კაპიტალი	43
14. ვალდებული სესხები	43
15. სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	45
16. შემოსავალი	46
17. მოპოვების თვითღირებულება	47
18. მოპოვებისა და დისტრიბუციის ხარჯები	48
19. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	48
20. სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა	49
21. ფინანსური ხარჯები	49
22. პიზნეს კომბინაციები	50
23. ფინანსური რისკის მართვა	50
24. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	54
25. პირობითი და შესაძლო ვალდებულებები	55
26. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	56
27. მოვლენები საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ	59

საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე
2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციისა“ და მისი შვილობილების („ჯგუფი“) ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის მიერ წარმოებული ოპერაციების შედეგებს, კაპიტალის ცვლილებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, ბუღალტრული პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე; და
- კომპანიის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- კომპანიის ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- იმგვარი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის ჯგუფის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობას.
- საგადებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე ადგილობრივი კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- კომპანიის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების აღმოჩენასა და თავიდან აცილებაზე.

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის დამტკიცა მენეჯმენტის მიერ 2018 წლის 4 მაისს.

მენეჯმენტის სახელით:

[illegible]	ლაშა გვაზავა
აღმასრულებელი დირექტორი	მთავარი ბუღალტერი
2018 წლის 4 მაისი	2018 წლის 4 მაისი
თბილისი, საქართველო	თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ს.ს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის მფლობელებს:

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციისა“ („კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების („ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშს 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე სხვა სრული შემოსავლების, კაპიტალის ცვლილებებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის და ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების ჩათვლით.

ჩვენი აზრით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ნაწილში „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვმოქმედებდით ჯგუფისგან დამოუკიდებლად, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს დოკუმენტი „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსი“ (პბეკ კოდექსი) და საქართველოში აუდიტის ჩატარებისას საჭირო ეთიკური მოთხოვნები. შესაბამისად, ჩვენ მიერ შესრულებული ეთიკური ვალდებულებები შეესაბამებოდა როგორც პბეკ კოდექსის, აგრეთვე აღნიშნული მოთხოვნებით განსაზღვრულ სტანდარტებს. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისია პროფესიული დასკვნის გასაკეთებლად.

ხელმძღვანელობისა და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობები

ხელმძღვანელობა მოვალეა, მოამზადოს და ობიექტურად წარმოადგინოს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით, აუცილებელია ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა მოვალეა, შეაფასოს ჯგუფის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების (უწყვეტი საწარმოს პრინციპის) უნარი, ახსნას, აუცილებლობის შემთხვევაში, განმარტოს უწყვეტი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და აღნიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძვლად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს ჯგუფის ლიკვიდაციას თუ საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური ალტერნატივა.

ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელი პირები მოვალენი არიან, უზედამხედველონ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

აუდიტორის მოვალეობები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ იმის საფუძვლიანი რწმენა, რომ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ჩვენი თვალსაზრისის ჩამოყალიბებელი იქნება. საფუძვლიანი რწმენა მაღალი ხარისხის რწმენას წარმოადგენს, მაგრამ, განსაზღვრულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის, აგრეთვე შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ, როდესაც, დამოუკიდებლად თუ ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენას ახდენდეს ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე, აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში გამოვთქვამთ პროფესიულ თვალსაზრისს და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ ამოვიცნობთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალსაზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რაც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის ვერშემჩნევის რისკი შეცდომის შედეგად გაპარული არსებითი უზუსტობის ვერშემჩნევის რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარგანზრახული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან შიდა კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით;
- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგენას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის განზრახვას;
- ვაფასებთ ბუღალტრული აღრიცხვის გამოყენებული პოლიტიკების შესაბამისობას და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული პროგნოზებისა და განმარტებების მართებულობას;
- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მიერ უწყვეტი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოებასთან დაკავშირებით და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ თვალსაზრისს, არსებობს თუ არა არსებითი ხასიათის არასარწმუნოება ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი არასარწმუნოობა არსებობს, ჩვენ ვალდებულები ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ განმარტებებზე, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, მოვახდინოთ დასკვნის მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისათვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება კომპანია აიძულოს, შეწყვიტოს მოქმედი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მთლიან სტრუქტურას, შინაარსსა და წარმოდგენის ფორმას, მათ შორის განმარტებებს და ასევე იმას, თუ

როგორ შეესაბამება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიერ შესაბამისი ტრანზაქციებისა და მოვლენების ასახვა ინფორმაციის ობიექტურად წარმოდგენის პრინციპს.

- მოვიპოვებთ საკმარის და სათანადო აუდიტორულ მტკიცებულებებს კომპანიაში შემავალი პირების ან ბიზნეს საქმიანობის ფინანსური ინფორმაციის თაობაზე, რათა მის საფუძველზე წარმოვადგინოთ ჩვენი დასკვნა ცალკეული ფინანსური ანგარიშგების თაობაზე. ჩვენ ვაგებთ პასუხს კომპანიის აუდიტის პროცესის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და მიმდინარეობაზე. აუდიტორულ დასკვნაზე პასუხისმგებლები ვართ მხოლოდ ჩვენ.

[illegible] საკითხებთან ერთად, ჩვენ ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვატყობინებთ [illegible] აუდიტის დაგეგმილ შინაარსსა და განრიგს, ასევე აუდიტის შედეგად მოპოვებულ [illegible] მტკიცებულებებს, მათ შორის, შიდა კონტროლში აუდიტის დროს აღმოჩენილ მნიშვნელოვან [illegible] ნაკლოვანებებს.

[illegible] რობინსონი
[illegible] დელოიტი & ტუშის“ სახელით

[illegible] წლის 4 მაისი,
[illegible], საქართველო

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში
2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

ათასობით ლარში	შენიშვნა	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	5, 6	250,047	98,811
საინვესტიციო ქონება	7	41,475	51,401
გუდვილი		726	726
ინვესტიციები ასოცირებულ პირებში		830	747
გაცემული სესხები	8	13	25
არამატერიალური აქტივები		392	303
სხვა გრძელვადიანი აქტივები		1,418	1,404
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**294,901**	**153,417**
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	10	7,963	7,077
გაცემული სესხები	8	29,146	16,737
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	11	22,132	33,625
წინასწრებით დაფარული გადასახადები		272	569
ფული და ფულის ეკვივალენტები	12	2,652	6,610
სულ მიმდინარე აქტივები		**62,165**	**64,618**
სულ აქტივები		**357,066**	**218,035**
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	13	7,720	2,595
გაუნაწილებელი მოგება		226,253	86,507
კაპიტალი, რომელიც ეკუთვნის:			
კომპანიის მფლობელებს		233,973	89,102
არაკონტროლებელი წილის მფლობელებს		1,792	1,881
სულ კაპიტალი		**235,765**	**90,983**
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
აღებული სესხები	14	59,860	66,855
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		**59,860**	**66,855**
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	15	22,306	25,901
გადასახდელი გადასახადები		1,013	735
აღებული სესხები	14	38,122	33,561
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		**61,441**	**60,197**
სულ ვალდებულებები		**121,301**	**127,052**
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		**357,066**	**218,035**

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით 2018 წლის 4 მაისს ხელი მოაწერეს:

ალბაზ იასემვილი
საოპერაციო დირექტორი

2018 წლის 4 მაისი
თბილისი, საქართველო

ლაშა გვაზავა
მთავარი ბუღალტერი

2018 წლის 4 მაისი
თბილისი, საქართველო

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიში
2017 წლის 31 დეკემბრისთვის დასრულებული წლისთვის

ათასობით ლარში	შენიშვნები	2017	2016
შემოსავალი	16	130,832	126,173
გაყიდვების თვითღირებულება	17	(92,352)	(82,177)
სულ მოგება		**38,480**	**43,996**
გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები	18	(12,558)	(13,381)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	19	(8,973)	(8,134)
სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა	20	(1,035)	(2,500)
საოპერაციო მოგება		**15,914**	**19,981**
საინვესტიციო ქონების გადაფასებისგან მიღებული მოგება	7	1,492	303
ფინანსური შემოსავალი		4,084	1,919
ფინანსური ხარჯები	21	(8,475)	(15,024)
ასოცირებული პირების მოგების წილი		421	548
მოგება დაბეგვრამდე		**13,436**	**7,727**
მოგების გადასახადის სარგებელი	9	-	13,770
წლის მოგება		**13,436**	**21,497**
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლიანი სრული მოგება		**13,436**	**21,497**
წლიანი სრული მოგება, რომელიც ეკუთვნის:			
კომპანიის მფლობელებს		13,468	21,545
არაკონტროლებელი წილის მფლობელებს		(32)	(48)
წლიანი სრული მოგება		**13,436**	**21,497**

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით **2018** წლის **4** მაისს ხელი მოაწერეს:

ლაშა გვაზავა	ლაშა გვაზავა
აღმასრულებელი დირექტორი	მთავარი ბუღალტერი
2018 წლის 4 მაისი	2018 წლის 4 მაისი
თბილისი, საქართველო	თბილისი, საქართველო

კონსოლიდირებული კაპიტალის ცვლილებების ანგარიში
2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

	მიეკუთვნება კომპანიის მფლობელს				
ათასობით ლარში	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ	არამაკონტროლებელი წილი	სულ
2016 წლის 1 იანვარს	**2,595**	**69,768**	**72,363**	**2,125**	**74,488**
მთლიანი სრული მოგება	-	21,545	**21,545**	(48)	**21,497**
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(4,700)	**(4,700)**	(117)	**(4,817)**
შპს „ჰარა ავტოგაზში“ წილის გაზრდა	-	(106)	**(106)**	(79)	**(185)**
2016 წლის 31 დეკემბერს	**2,595**	**86,507**	**89,102**	**1,881**	**90,983**
მთლიანი სრული მოგება	-	13,468	**13,468**	(32)	**13,436**
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(4,600)	**(4,600)**	(57)	**(4,657)**
საწესდებო კაპიტალის გაზრდა	5,125	-	**5,125**	-	**5,125**
დამფუძნებლის დამატებითი შენატანი	-	130,878	**130,878**	-	**130,878**
2017 წლის 31 დეკემბერს	**7,720**	**226,253**	**233,973**	**1,792**	**235,765**

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით **2018** წლის **4** მაისს ხელი მოაწერეს:

ბექა იასეშვილი
აღმასრულებელი დირექტორი

2018 წლის 4 მაისი
თბილისი, საქართველო

ლაშა გვაზავა
მთავარი ბუღალტერი

2018 წლის 4 მაისი
თბილისი, საქართველო

საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში
2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

ათასობით ლარში	შენიშვნები	2017	2016
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მომხმარებლებისგან მიღებული ნაღდი ფული		161,285	106,052
მომწოდებლებისთვის გადახდილი ნაღდი ფული		(110,109)	(62,504)
თანამშრომლებისთვის გადახდილი ნაღდი ფული		(8,961)	(8,379)
საოპერაციო საქმიანობიდან გამომუშავებული ფულადი ნაკადები		**42,215**	**35,169**
გადახდილი საპროცენტო ხარჯი		(8,310)	(7,673)
გადახდილი გადასახადები, წმინდა		(17,575)	(10,412)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფული, წმინდა		**16,330**	**17,084**
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
შვილობითი წილის შეძენა შვილობილ/ასოცირებულ კომპანიაში, მიღებული ნაღდი ფულის გამოკლებით		-	(116)
სანქდებო კაპიტალის ზრდა/(კლება)		1,586	-
ასოცირებული კომპანიებისგან მიღებული დივიდენდები		338	233
ქონების გაცემა		(20,799)	(17,151)
ქონების სესხების დაფარვა		10,528	11,019
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		1,568	995
მატერიალური აქტივების შეძენა		(272)	(76)
საინვესტიციო ქონების შეძენა		(16)	(475)
საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		3,312	212
არამატერიალური საშუალებების შეძენა		(9,498)	(6,023)
არამატერიალური საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		32	35
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფული, წმინდა		**(13,221)**	**(11,347)**
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
ვალების აღება		28,208	37,166
ვალების დაფარვა		(30,207)	(34,900)
გადახდილი დივიდენდები		(5,061)	(4,327)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფული, წმინდა		**(7,060)**	**(2,061)**
ვალუტის კურსის ცვლილების ეფექტი ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		(7)	68
წმინდა (კლება)/ზრდა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში		**(3,958)**	**3,744**
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		6,610	2,866
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს		**2,652**	**6,610**

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის ბარტერული შეთანხმებით აღიარებული შემოსავალი იყო ნული ლარი (2016 წელს: 18,627 ათასი ლარი).

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით **2018** წლის **4** მაისს ხელი მოაწერეს:

გიორგი ხასეშვილი საოპერაციო დირექტორი	ლაშა გვაზავა მთავარი ბუღალტერი
2018 წლის 4 მაისი თბილისი, საქართველო	2018 წლის 4 მაისი თბილისი, საქართველო

ააც. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ანნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2017 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის

1. შესავალი

შპს "საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია" ("კომპანია" ან "სსეკ") დაარსდა 2005 წლის 11 ივლისს და მდებარეობს საქართველოში. კომპანია და მისი შვილობილი კომპანიები ("ჯგუფი" ან "სსეკ ჯგუფი") ერთობლივად შექმნილია როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება საქართველოს კანონის შესაბამისად.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანიაა შპს. "ჰოლდინგი საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი" და კომპანიას საბოლოოდ აკონტროლებს ბატონი დავით ბეჟუაშვილი.

ძირითადი საქმიანობა. კომპანია არის საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიების ჯგუფის დამფუძნებელი, რომელთა ძირითადი საქმიანობა მოიცავს ელექტროენერგიის გენერირებას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, გაზზე მომუშავე ავტომანქანების ტესტირებასა და საინვესტიციო ქონების დეველოპმენტსა და რეალიზაციას.

ელექტროენერგია გამომუშავდება თბოელექტროსადგურის ("თბილსრესის") და საქართველოს მასშტაბით მდებარე 8 ჰიდროელექტროსადგურის მიერ, რომლებიც კონტროლდება ჯგუფის მიერ. ელექტროენერგია იყიდება სხვადასხვა კერძო კომპანიასა და სახელმწიფოს მფლობელობაში მყოფ ელექტროენერგიის ბაზრის კომერციულ ოპერატორზე („ესკო"). თბოელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრე 272 მეგავატია და მისი გასაყიდი ტარიფი დგინდება ნორმატიული აქტით. ჯგუფის მფლობელობაში არსებული თითოეული ჰიდროელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრე 13 მგვტ-ზე ნაკლებია და მათი ტარიფები დერეგულირებულია.

კომპანია ჩართულია ბარტერულ ტრანზაქციებში სომხეთში მოქმედი თბოელექტროსადგურის ოპერატორთან, რომლის მიხედვითაც სსეკ აწოდებს ელექტროენერგიას ბუნებრივი აირის სანაცვლოდ. კომპანია ბუნებრივ აირს ასევე ყიდულობს კავკასიის რეგიონში მოქმედი გაზის მომწოდებლებისგან, რომელთაც შეუძლიათ დიდი მოცულობის აირის მიწოდება. გაზის ძირითადი მომხმარებლები მსხვილი ქართული საწარმოები და გაზგასამართი სადგურების ქსელებია. ჯგუფი ასევე ჩართულია გაზის საცალო ვაჭრობაში საკუთარი გაზგასამართი სადგურების საშუალებით.

კომპანია არის საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიების ჯგუფის მშობელი, რომელთა ძირითადი საქმიანობა მოიცავს საინვესტიციო ქონების განვითარებასა და გაყიდვას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, გაზზე მომუშავე ავტომანქანების ტესტირებას და ელექტროენერგიის გამომუშავებას.

1-დან 59 გვერდამდე მოცემული თანხმლები შენიშვნები წარმოადგენს ამ ფინანსური უწყისების განუყოფელ ნაწილს.

ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შემდეგ ძირითად შვილობილ კომპანიებს:

შვილობილი	2017 წლის 31 დეკემბერი, წილი/ხმის მიცემის უფლება	2016 წლის 31 დეკემბერი, წილი/ხმის მიცემის უფლება	ყიდვის/დაარსების წელი	ინდუსტრია
შპს. ბათუმი სითი	100.0%	100.0%	2011	უძრავი ქონების განვითარება ელექტროენერგიით
შპს. ფაუერ თრეიდი	100.0%	100.0%	2012	ვაჭრობა
შპს. ნეოგაზი	100.0%	100.0%	2014	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. სი ფაუერი	100.0%	100.0%	2016	ელექტროენერგიის გამომუშავება
შპს „პაუერ ექსპორტი“	100.0%	100.0%	2017	გაზზე მომუშავე ავტომანქანების ტესტირება
შპს. რიცეულაჰესი	88.5%	88.5%	2008	ელექტროენერგიის გამომუშავება
შპს. აჭარა ავტოგაზი	74.0%	74.0%	2009	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. მობილგორიგაზი	55.0%	55.0%	2011	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. ჯორჯიან ჰაიდრო ფაუერ - EPC	51.0%	51.0%	2012	ჰესების იწყინერია
შპს. დელტა პ	50.0%	50.0%	2015	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. იქს გაზი	50.0%	50.0%	2012	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. ახალგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. იბერგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგასამართი სადგურის მართვა

2017 წელს დამატებითი წილის შესყიდვას/ზრდას ადგილი არ ჰქონია.

2016 წელს კომპანიამ შეიძინა დამატებითი 14% შპს აჭარა ავტოგაზში და გაზარდა წილი 74%-მდე

რეგისტრირებული მისამართი და ბიზნესის წარმოების ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია სტალინის ქუჩა #66, თეთრიწყაროს რაიონი 2309, საქართველო. კომპანიის ძირითადი საქმიანობის ადგილია დავით აღმაშენებლის #2, გარდაბანი, 1300, საქართველო.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფში დასაქმებული იყო 1,019 თანამშრომელი (2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - 964 თანამშრომელი).

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკები

შესაბამისობის განცხადება. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მომზადების საფუძველი. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა იმ საინვესტიციო ქონებისა, რომელიც ფასდება

სამართლიანი ღირებულებით. როგორც ეს აღწერილია ქვემოთ მოცემულ სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

აქტივების ისტორიული ღირებულება ეფუძნება ამ აქტივების სანაცვლოდ გადახდილი ფასეული აქტივების სამართლიან ღირებულებას.

სამართლიანი ღირებულება არის ის ფასი, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან შეფასებული სხვა შეფასების მეთოდით. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას, ჯგუფი მხედველობაში იღებს აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეებიც მიიღებდნენ ამ მახასიათებლებს მხედველობაში აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას, შეფასების თარიღისთვის. ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში შეფასების და/ან გამჟღავნების მიზნებისთვის სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სწორედ ამ საფუძველზე.

გარდა ამისა, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, სამართლიანი ღირებულების საზომი იყოფა 1-ლი, მე-2 და მე-3 დონის კატეგორიებად იმის მიხედვით, თუ სამართლიანი ღირებულების რომელი კომპონენტებია დაკვირვებადი და რა მნიშვნელობის მატარებელია ეს კომპონენტები მთლიანად სამართლიანი ღირებულების მოცულობის დადგენაში. აღნიშნული კატეგორიებია:

- 1-ელი დონის კომპონენტებს წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე), რომელთა შეფასება პირს შეუძლია გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონის კომპონენტებს წარმოადგენს ის კომპონენტები, რომლებიც განსხვავდება 1-ელ დონეში მოცემული კოტირებული ფასებისგან და პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის; და
- მე-3 დონის კომპონენტებზე დაკვირვება მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის შეუძლებელია.

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები ჩამოთვლილია ქვემოთ.

სამუშაო და საანგარიშგებო ვალუტა. საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი ("ლარი"), რომელიც წარმოადგენს კომპანიის ფუნქციურ ვალუტას, ასევე მისი შვილობილი კომპანიებისა და ასოცირებული პირებისთვის, რომელშიც წარმოდგენილია ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ყველა თანხა უახლოეს ათასზეა დამრგვალებული.

კონსოლიდაციის საფუძველი. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ითვალისწინებს კომპანიისა და მისი შვილობილი კომპანიების მიერ კონტროლირებადი კომპანიისა და ორგანიზაციების (მათ შორის, სტრუქტურული ერთეულების) ფინანსურ ანგარიშგებას. კონტროლი მიღწეულია, როდესაც კომპანიას:

- აქვს ძალაუფლება მეორე კომპანიაზე;
- აქვს უფლება ცვალებად შემოსავლებზე მისი ჩართულობიდან გამომდინარე მეორე კომპანიაში; და
- აქვს შესაძლებლობა გამოიყენოს ძალა, რომ გავლენა მოახდინოს შემოსავლებზე

კომპანია მუდმივად აფასებს, რამდენად აკონტროლებს მეორე კომპანიას და თუ ახალი გარემოებები მიუთითებს, რომ შეიცვალა ერთი ან რამდენიმე კონტროლის გამომწვევი ელემენტი, რომლებიც ნახსენებია ზემოთ.

როდესაც კომპანია არ ფლობს ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობას ინვესტიციის ობიექტში, მას აქვს უფლებამოსილება ინვესტიციის ობიექტზე იმ შემთხვევაში, როდესაც ხმის უფლება საკმარისია იმისთვის, რომ მისცეს მას პრაქტიკული შესაძლებლობა, განკარგოს ინვესტიციის ობიექტის ცალკეული საქმიანობა ცალმხრივად. კომპანია განიხილავს ყველა შესაბამის ფაქტს და გარემოებებს, იმისათვის, რათა შეაფასოს არის თუ არა მისი ხმის უფლება საკმარისი შესაბამისი უფლებამოსილების, მათ შორის, შემდეგის მისაცემად:

- კომპანიის მფლობელობაში არსებული ხმის უფლებების მოცულობა სხვა აქციონერების ხმის უფლებების მოცულობასთან და განაწილებასთან შედარებით;
- კომპანიის, ხმის უფლების მქონე აქციების მფლობელი სხვა კომპანიების ან სხვა მხარეების პოტენციური ხმის უფლებები;
- სხვა საკონტრაქტო გარიგებებიდან წარმოქმნილი უფლებები; და
- რაიმე დამატებითი ფაქტები და გარემოებები, რომლებიც მიუთითებენ იმაზე, რომ კომპანიას აქვს ან არ აქვს შესაბამისი პროცესების წარმართვის უნარი გადაწყვეტილებების მიღებისას, მათ შორის წინა აქციონერთა კრებებზე დაფიქსირებული ხმათა გადანაწილებები.

შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაცია იწყება, როდესაც კომპანია მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე და წყდება, როდესაც კომპანია კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე. კერძოდ, წლის განმავლობაში შეძენილი ან განთავისუფლებული დამფინანსებლის შემოსავლები და ხარჯები შეტანილია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იმ დღიდან, როდესაც კომპანიამ მოიპოვა კონტროლი შვილობილ კომპანიაზე და წყდება იმ დღიდან, როდესაც კომპანიამ დაკარგა კონტროლი შვილობილ კომპანიაზე.

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება კომპანიის მფლობელებსა და არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს. კომპანიის შვილობილი კომპანიების შემოსავალი მიეკუთვნება კომპანიის მფლობელებსა და არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს აქვთ საბალანსო დეფიციტი.

საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირებები შედის შვილობილთა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში, რათა თავიანთი საბუღალტრო პოლიტიკა შესაბამისობაში იყოს ჯგუფის საბუღალტრო პოლიტიკასთან.

ყველა ჯგუფის შიდა აქტივები, ვალდებულებები, კაპიტალი, შემოსავლები, ხარჯები და ფულის ნაკადის მოძრაობები ჯგუფის წევრ კომპანიებს შორის მთლიანად ელიმინირდება კონსოლიდაციისას.

ცვლილებები ჯგუფის საკუთრების წილში არსებულ შვილობილ კომპანიებში. ის ცვლილებები ჯგუფის საკუთრების წილში, რომლებსაც არ მოჰყვება შვილობილ კომპანიაზე კონტროლის დაკარგვა აღირიცხება როგორც კაპიტალის ტრანზაქციები. ჯგუფის ინტერესებისა და არამაკონტროლებელი ინტერესების საბალანსო ღირებულებები იცვლება შვილობილი კომპანიების მიერ მათი ფარდობითი ინტერესების მიხედვით. ნებისმიერი განსხვავება, რომლითაც არამაკონტროლებელი წილი იცვლება და გადახდილი ან მიღებული აქტივის სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარებულია უშუალოდ კაპიტალში და მიეკუთვნება კომპანიის მფლობელებს.

როცა კომპანია კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, მოგება ან ზარალი ტრანზაქციიდან აღიარდება მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში და იანგარიშება როგორც სხვაობა i) მიღებული კომპენსაციის და შენარჩუნებული წილის სამართლიანი ღირებულებების ჯამურ თანხასა და ii)კონტროლის დაკარგვამდე არსებული შვილობილის აქტივების (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებების ნარჩენ ღირებულებას და არაკონტროლირებად წილს შორის. ყველა თანხა აღიარებული შვილობილთან დაკავშირებით ადრე, როგორც სხვა საერთო შემოსავალი, აღირიცხება ისე როგორც აღირიცხებოდა ჯგუფს რომ პირდაპირ გაეყიდა შვილობილთან დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები (გადაკლასიფიცირდება მოგება/ზარალში ან კაპიტალის რომელიმე სხვა კატეგორიაში შესაბამისი ფასს-ის შესაბამისი სტანდარტის მიხედვით). კონტროლის დაკარგვის მომენტში, ყოფილ შვილობილში შენარჩუნებული ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულება ჩაითვლება შემდგომში როგორც, სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას, ბასს 39-ის მიხედვით ინვესტიციის შემდგომ პერიოდებში აღრიცხვისათვის, როცა რელევანტურია, ღირებულებად ინვესტიციის ასოცირებულ კომპანიაში ან ერთობლივ საწარმოში.

ბიზნეს კომბინაციები. სხვადასხვა ბიზნესების შეძენა აღირიცხება შესყიდვის მეთოდით. გადაცემული კომპენსაცია ბიზნეს კომბინაციის დროს აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და იანგარიშება როგორც შეძენის თარიღში არსებული აქტივების სამართლიანი ღირებულების ჯამი, რაც ჯგუფმა გასცა, ვალდებულებების რაც ჯგუფმა გასწია ყოფილ მფლობელებზე და კაპიტალის, რაც ჯგუფმა შეიტანა კონტროლის სანაცვლოდ. შეძენასთან დაკავშირებული ხარჯები ზოგადად აღიარდება მოგება/ზარალში გაწევის მომენტში.

შეძენის თარიღში, შეძენილი იდენტიფიცირებადი აქტივები და ვალდებულებები აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, გარდა ამისა:

- გადავადებული საგადასახადო აქტივები ან ვალდებულებები და თანამშრომელთა სარგებლის პროგრამებთან დაკავშირებული აქტივები ან ვალდებულებები, რომლებიც აღიარდება და იზომება ბასს 12 -ის და ბასს 19-ის მიხედვით, შესაბამისად;
- ვალდებულებები ან წილობრივი ინსტრუმენტები, დაკავშირებული შეძენილი ბიზნესის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამებთან ან ჯგუფის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამებთან, რომელმაც უნდა ჩაანაცვლოს შეძენილი ბიზნესის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამები. ასეთი ვალდებულებები და კაპიტალის ინსტუმენტები აღირიცხება ფასს 2 -ის „წილებზე დაფუძნებული ანაზღაურება“ მიხედვით, შეძენის მომენტში.
- აქტივები (ან გასაყიდი ჯგუფები) რომლებიც კლასიფიცირდება როგორც გასაყიდი ფასს 5-ის „გრძელვადიანი აქტივები გამზადებული გასაყიდად და შეწყვეტილი ოპერაციები „ მიხედვით და შესაბამისად იზომება მოცემული სტანდარტის მიხედვით.

გუდვილი ფასდება როგორც სხვაობა გადაცემული კომპენსაციის, შესყიდვის ობიექტში არასაკონტროლო წილების მოცულობისა და შემსყიდველის მიერ შესყიდვის ობიექტში მანამდე ფლობილი წილის სამართლიან ღირებულების ჯამსა და შესყიდვის დღეს შესყიდული აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების ღირებულებების სხვაობას შორის. თუ შეფასების შემდეგ შესყიდვის დღეს არსებული შესყიდული აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების სხვაობა აჭარბებს გადაცემული კომპენსაციის, შესყიდვის ობიექტში არასაკონტროლო წილების მოცულობისა და შემსყიდველის მიერ შესყიდვის ობიექტში მანამდე ფლობილი წილის სამართლიან ღირებულების ჯამს, ეს სხვაობა დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალში როგორც სარფიანი შესყიდვით მიღებული მოგება.

არასაკონტროლო წილები, რომლებიც წარმოადგენს არსებულ წილებს და მფლობელს უფლებას აძლევს, მიიღონ პროპორციული წილი ობიექტის წმინდა აქტივებიდან ლიკვიდაციის შემთხვევაში, შესაძლებელია, თავიდან აისახოს ან სამართლიანი ღირებულებით, ან შსყიდვის ობიექტის არსებული წმინდა აქტივების აღიარებული ღირებულების იმ წილით, რომლებიც არასაკონტროლო წილების პროპორციულია. აღრიცხვის საფუძველი შეირჩევა თითოეული ტრანზაქციისათვის. არასაკონტროლო წილის სხვა სახეობები აისახება სამართლიანი ღირებულებით, ან სხვა ფასს-ით გათვალისწინებული მიდგომით.

როდესაც კომპენსაცია, რომელსაც მყიდველი საწარმო გადასცემს შესყიდული საწარმოს სანაცვლოდ, შეიცავს აქტივებს ან ვალდებულებებს, რომლებიც წარმოშობილია პირობითი კომპენსაციის გარიგებით, მყიდველმა საწარმომ შეძენის თარიღისთვის განსაზღვრული პირობითი კომპენსაციის სამართლიანი ღირებულება უნდა აღიაროს, როგორც შეძენილი საწარმოს სანაცვლოდ გადაცემული კომპენსაციის ნაწილი. შეფასების პერიოდის განმავლობაში, მყიდველმა საწარმომ რეტროსპექტიულად უნდა დააკორექტიროს შეძენის თარიღით აღიარებული პირობითი თანხები გუდვილთან მიმართებით. შეფასების პერიოდის განმავლობაში გაკეთებული კორექტირებები წარმოადგენს კორექტირებებს რომლებიც შეძენის თარიღისთვის არსებული ფაქტებისა და ვითარების შესახებ ახალი ინფორმაციის მიღების შედეგად წარმოიშვა (შეფასების პერიოდმა არ უნდა გადააჭარბოს შეძენის თარიღიდან ერთ წელს).

შეფასების პერიოდის დამთავრების შემდეგ, რეალურ ღირებულებაში ცვლილების აღრიცხვა დამოკიდებულია იმაზე, თუ როგორ კლასიფიცირდება პირობითი კომპენსაცია. თუ ის კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი, გადაფასება არ ხდება, ხოლო თუ კლასიფიცირდება როგორც აქტივი ან ვალდებულება, შეფასება უნდა მოხდეს ბასს 39 ან ბასს 37 სტანდარტების მიხედვით, ხოლო შესაბამისი შემოსულობის ან ზარალის აღიარება უნდა მოხდეს მოგება-ზარალში.

ეტაპობრივად განხორციელებულ საწარმოთა გაერთიანებაში მყიდველმა საწარმომ მისი ადრინდელი სააქციო წილი შეძენილ საწარმოში უნდა გადააფასოს შეძენის თარიღისთვის გამოთვლილ რეალურ ღირებულებამდე და საჭიროებისამებრ, მოგება-ზარალში აღიაროს მიღებული შემოსულობა ან ზარალი თუ ასეთი არსებობს. წინა საანგარიშგებო პერიოდში მყიდველ საწარმოს შეიძლება სხვა სრულ შემოსავალში ჰქონდეს აღიარებული შეძენილ საწარმოში თავისი სააქციო წილის ღირებულების ცვლილებები. ასეთ შემთხვევაში, სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული თანხა იმავე საფუძვლით უნდა აღიარდეს, როგორც იმ შემთხვევაში იქნებოდა საჭირო თუ მყიდველი საწარმო პირდაპირ გაასხვისებდა თავის ადრინდელ სააქციო წილს.

თუ საწარმოთა გაერთიანების საწყისი აღრიცხვა დასრულებული არ არის იმ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, როდესაც გაერთიანებას აქვს ადგილი, მყიდველმა საწარმომ ფინანსურ ანგარიშგებაში უნდა აჩვენოს პირობითი თანხები. შეფასების პერიოდის განმავლობაში, პირობითი თანხები შეიძლება დაკორექტირდეს (იხ. ზემოთ), ან საწარმომ უნდა აღიაროს დამატებითი აქტივები და ვალდებულებები, თუ მიღებულია ახალი ინფორმაცია შეძენის თარიღისთვის არსებული ფაქტებისა და ვითარების შესახებ, რომელიც თუ მაშინ იქნებოდა ცნობილი, განაპირობებდა ამ აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარებას ამ თარიღისთვის.

გუდვილი. ბიზნესის შესყიდვით წარმოშობილი გუდვილი აღირიცხება შესყიდვის დღეს განსაზღვრული თვითღირებულებით, აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის გამოკლებით (ამგვარი ზარალის არსებობისას).

გაუფასურებაზე შემოწმების მიზნებისათვის, ხდება გუდვილის განაწილება ჯგუფის ფულის გამომმუშავებელ ერთეულებზე ან მათ ჯგუფებზე, რომლებიც სავარაუდოდ სარგებელს მიიღებენ კომბინაციის სინერგიის შედეგად.

ფულადი სახსრების გამომმუშავებელი ერთეული, რომელზეც მოხდა გუდვილის განაწილება, გაუფასურებაზე მოწმდება ყოველწლიურად ან იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს ერთეულის გაუფასურების ნიშანი. თუ ერთეულის აღდგენადი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, ამ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების ზარალის ოდენობით, იგივე ოდენობით, შემდეგ, პროპორციულად მცირდება ამ ერთეულის სხვა აქტივები, მათი საბალანსო ღირებულების მიხედვით. გუდვილის გაუფასურების ზარალი აისახება პირდაპირ მოგება-ზარალში. გუდვილზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი მომდევნო პერიოდებში არ აღდგება.

ფულადი სახსრების გამომმუშავებელი ერთეულის გაყიდვისას, მოგება ან ზარალის გამოანგარიშებაში გუდვილის პროპორციული ნაწილიც გაითვალისწინება.

შვილობილი კომპანიების შესყიდვა ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებული პირებისგან. შვილობილი კომპანიების შესყიდვა ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებული პირებისგან აღირიცხება წინამორბედის ღირებულებების მეთოდით. შესყიდული პირების შედეგების ინტეგრირება ხდება ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებულ პირებს შორის ბიზნესების გაერთიანების დღიდან. ერთობლივი კონტროლიდან გადატანილი შვილობილი კომპანიის აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება წინამორბედი პირის საბალანსო ღირებულებით. წინამორბედ პირად ითვლება ის უმაღლესი ანგარიშმგები პირი, რომლის ანგარიშგებაშიც ხდებოდა შვილობილი კომპანიის ფასს ფინანსური ინფორმაციის კონსოლიდირება. ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აგრეთვე ასახულია წინამორბედი პირის თავდაპირველი შესყიდვებისათვის დამახასიათებელი გუდვილი. სხვაობა წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულებას, წინამორბედი პირის გუდვილის ჩათვლით, და შესყიდვაში გადახდილ კომპენსაციას შორის, ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხულია როგორც გაუნაწილებელი მოგების კორექტირება საკუთარ კაპიტალში.

ასოცირებული პირები. ასოცირებული პირები არიან კომპანიები, რომლებზეც კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა (პირდაპირ ან არაპირდაპირ), მაგრამ არა კონტროლი. ასოცირებულ კომპანიებში ინვესტიციების აღრიცხვა ხდება საბუღალტრო კაპიტალის მეთოდით და თავდაპირველად აღიარებულია მისი ღირებულებით. ასოცირებული კომპანიებისგან მიღებული დივიდენდები ამცირებს ასოცირებულ პირებში არსებული ინვესტიციების საბალანსო ღირებულებას. ასოცირებული პირის წმინდა აქტივებში მომხდარი შეძენის შემდგომი სხვა ცვლილებები ჯგუფის წილში აღიარებულია შემდეგნაირად: (1) ასოცირებული კომპანიის მოგება-ზარალის ჯგუფის წილი ასახულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასა და სხვა სრულ შემოსავალში როგორც ასოცირებული კომპანიის წილი. (2) სხვა სრული შემოსავლის ჯგუფის წილი აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში და ცალკე არის წარმოდგენილი. (3) ასოცირებული კომპანიების წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულების ყველა სხვა ცვლილება ჯგუფის წილში აღიარებულია მოგება-ზარალში ასოცირებული კომპანიების შედეგად მიღებული წილის ფარგლებში.

თუმცა, როდესაც ასოცირებული კომპანიის ზარალი უტოლდება ან აღემატება ჯგუფის წილის პროცენტს ასოცირებულ კომპანიაში, რომელშიც შედის ნებისმიერი სხვა არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნები, ჯგუფი არ აღიარებს მასზე მეტ ზარალს, იმ შემთხვევაში თუკი ჯგუფს არ დაუფარავს ვალდებულებები ან არ განახორციელა გადახდა ასოცირებული კომპანიის ნაცვლად.

ჯგუფსა და ასოცირებულ კომპანიას შორის განხორციელებული ტრანზაქციებიდან გამოწვეული არარეალიზებული მოგება ბათილდება იმდენად, რამდენიც არის ჯგუფის პროცენტი ასოცირებულ კომპანიაში; არარეალიზებული ზარალი ასევე ბათილდება იმ შემთხვევაში თუ ტრანზაქცია არ ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

უცხოური ვალუტა. თითოეული, ინდივიდუალური კომპანიების, ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ისეთი ვალუტა რომელიც განსხვავდება კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტისაგან (უცხოური ვალუტა) აღიარებულია ტრანზაქციის თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსით. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი სახსრები გადაყვანილია მოცემულ თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით. სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული არაფულადი სახსრები, რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, გადაყვანილია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით იმ თარიღში, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება იქნა დადგენილი. გაცვლითი კურსით კონვერტაცია არ ეხება იმ არაფულად სახსრებს, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში განსაზღვრულია ისტორიული ღირებულებით.

ფულადი სახსრების საკურსო სხვაობები აღიარებულია მოგება-ზარალში იმ პერიოდში რომელშიც ისინი წარმოიშვება, გარდა უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების საკურსო სხვაობებისა, რომლებიც ეხება კონსტრუქციის ქვეშ მყოფ, მომავალში პროდუქტიული გამოყენებისთვის არსებულ აქტივებს, რომლებიც შესულია აქტივების ღირებულებებში, როდესაც ისინი განიხილებიან, როგორც უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების საპროცენტო ხარჯების კორექტირება.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფის მიერ გამოყენებული გაცვლითი კურსები შემდეგნაირია:

	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
ლარი/1 აშშ დოლარი	2.5922	2.6468
ლარი/1 ევრო	3.1044	2.7940

ამჟამად, ქართული ლარი საქართველოს გარეთ, ქვეყნების უმრავლესობაში თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა არ არის.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია როგორც თავდაპირველ ღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და სადაც საჭიროა გაუფასურების რეზერვი.

ძირითადი საშუალებების მთავარი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზირდება და ხდება ჩანაცვლებული ნაწილების თავიდან მოშორება. შემდგომი ხარჯები კაპიტალიზირდება თუკი ხარჯებიდან წარმოიშვება მომავალი ეკონომიკური სარგებელი. შეკეთება შენარჩუნების უმნიშვნელო ღირებულება აღიარდება ხარჯებში განხორციელების დროს.

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს მენეჯმენტი აფასებს არის თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. ასეთის არსებობის შემთხვევაში, მენეჯმენტი ახდენს აღდგენითი ღირებულების შეფასებას, რომელიც განსაზღვრულია როგორც აქტივის სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები და გამოყენების ღირებულებას შორის უფრო მაღალი. საბალანსო ღირებულება აღდგენად ღირებულებამდე მცირდება, ხოლო გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალში აღიარდება.

წინა წლებში აქტივზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღდგება იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი აქვს შეფასების ცვლილებას აქტივის გამოყენებადი ღირებულების ან სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები.

რეალიზაციიდან მიღებული მოგება-ზარალი განსაზღვრულია საბალანსო ღირებულების ცვლილების შედარებიდან გამომდინარე და აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასა და სხვა სრულ შემოსავლებში სხვა საოპერაციო შემოსავალსა და ხარჯების ფარგლებში.

ცვეთა. მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება. ძირითადი საშუალებების სხვა ნივთებზე ცვეთის კალკულაცია ხდება წრფივი მეთოდით, რათა ღირებულება განაწილდეს მათ სასარგებლო სასიცოცხლო ვადაზე ნარჩენ ღირებულებამდე:

	სასარგებლო გამოყენების ვადა
შენობები და კონსტრუქციები	10-დან 50 წლამდე
ჰიდროტექნიკური სტრუქტურები	5-დან 60 წლამდე
გაზის მილსადენები	5-დან 40 წლამდე
მანქანა დანადგარები	5-დან 30 წლამდე
ავტომობილები - მძიმე სატვირთო მანქანები	5-დან 20 წლამდე
ავტომობილები - მსუბუქი მანქანები	5-დან 15 წლამდე
ავეჯი და სხვა ინვენტარი	2-დან 10 წლამდე

აქტივის ნარჩენი ღირებულება წარმოადგენს ღირებულებას, რომელსაც ჯგუფი მიიღებს აქტივის რეალიზაციიდან, გამოკლებული გაყიდვისთვის საჭირო ხარჯები, იმ შემთხვევაში თუკი აქტივი იქნება მისი სასიცოცხლო ვადის ამოწურვის პერიოდში. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს აქტივის ნარჩენი ღირებულება და სასიცოცხლო ვადა საჭიროების შემთხვევაში გადაიხედება და კორექტირდება.

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება არის ჯგუფის მფლობელობაში მყოფი ქონება, საიდანაც ჯგუფი იღებს საიჯარო შემოსავალს ან რომლის საშუალებითაც ზრდის კაპიტალს ან ორივე და რომელიც არ არის ჯგუფის მიერ დაკავებული. საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარებულია მისი ღირებულებით და შემდგომ ხდება გადაფასება განახლებული სამართლიანი ღირებულებით რათა ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს ასახავდეს საბაზრო პირობებს.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების საბაზრო ღირებულება განისაზღვრება დამოუკიდებელი შემფასებლების საანგარიშო მოხსენებით, რომლებიც ფლობენ შესაბამის აღიარებულ პროფესიულ კვალიფიკაციას და გააჩნიათ უახლესი გამოცდილება მსგავსი მდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასებაში.

გამომუშავებული საიჯარო შემოსავალი აღრიცხულია წლის მოგება-ზარალში სხვა საოპერაციო შემოსავლების მუხლში. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულებების ცვლილებიდან გამოწვეული მოგება-ზარალი აღრიცხულია წლის მოგება-ზარალში და წარმოდგენილია ცალკე.

საინვესტიციო ქონების ჩამოწერა ხდება მისი რეალიზაციის შედეგად ან მაშინ, როცა საინვესტიციო ქონება მუდმივად გამოუყენებელია და მისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებელი მოსალოდნელი არ არის. ქონების ჩამოწერით მიღებული ნებისმიერი მოგება ან ზარალი (გამოითვლება როგორც სხვაობა წმინდა რეალიზაციასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის) შედის მოგება-ზარალში იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა ქონების ჩამოწერა.

თუკი საინვესტიციო ქონებას დაიკავებს მფლობელი, ის რეკლასიფიცირდება როგორც ძირითადი საშუალება და რეკლასიფიცირების თარიღში მისი საბალანსო ღირებულება გახდება მისი ჩათვლილი ღირებულება საბუღალტრო მიზნებისთვის.

შემდგომი ხარჯები კაპიტალიზირდება აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე მხოლოდ მაშინ, როდესაც ხარჯებთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოტანა ჯგუფისთვის სავარაუდოა და შესაძლებელია ღირებულების საიმედოდ განსაზღვრა. ყველა სხვა შეკეთება-შენარჩუნების ღირებულება აღიარდება ხარჯებში განხორციელების დროს.

საოპერაციო იჯარა. როდესაც კომპანია არის მოიჯარე საიჯარო ურთიერთობებში, რომელიც არ ითვალისწინებს საკუთრებასთან დაკავშირებული თითქმის ყველა რისკისა და სარგებლის მეიჯარიდან კომპანიისთვის გადაცემას, მთლიანი გადახდილი საიჯარო თანხები აღირიცხება მოცემული წლის მოგება-ზარალში სწორხაზოვანი მეთოდით საიჯარო ურთიერთობის ვადაში. საიჯარო ვადა არის ის არაგაუქმებადი ვადა, რომლითაც მოიჯარემ ხელშეკრულების საფუძველზე იჯარით აიღო აქტივი იმ დამატებით ვადებთან ერთად, რომლებითაც მოიჯარე უფლებამოსილია გააგრძელოს აქტივის იჯარა შემდგომი ანაზღაურებით თუ მის გარეშე, როცა საიჯარო ურთიერთობის დასაწყისში გონივრულად ნათელია, რომ მოიჯარე ისარგებლებს ამ უფლებამოსილებით.

არამატერიალური აქტივები. ჯგუფის არამატერიალურ აქტივებს გარდა გუდვილისა აქვთ განსაზღვრული სასარგებლო გამოყენების ვადა და ძირითადად მოიცავენ კომპიუტერულ და საბუღალტრო პროგრამების ლიცენზიებს და მათი აღრიხვის თანხა უდრის საწყის ღირებულებას მინუს აკუმულირებული ამორტიზაცია. კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიების დაახლოებითი გამოყენების ვადა არის 5 წელი, ხოლო საბუღალტრო პროგრამისთვის 10 წელი.

მოგების გადასახადები. 2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა კომპანიების დაბეგვრის არსებული მოდელის ცვლილება, რომელიც ყველა პირისათვის, გარდა გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტებისა, ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვარს. ახალი მოდელი ითვალისწინებს გაუნაწილებელი მოგების დაბეგვრას 0%-იანი განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგების დაბეგვრას 15%-იანი მოგების გადასახადით (ადრე მოქმედი მოდელით კომპანიების მოგებას გადასახადამდე 15%-იანი გადასახადი ერიცხებოდა იმის მიუხედავად, მოგებაკომპანიაში რჩებოდა თუ დივიდენდების სახით გაიშვებოდა).

მოგების გადასახადის დარიცხვის ახალი წესი კომპანიისათვის ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან. საგადასახადო ბაზა მოიცავს როგორც რეალურ, აგრეთვე ნაგულისხმევ მოგების განაწილებას, მათ შორის:

- განაწილებული მოგება;
- გაწეული ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომლებიც არაა კავშირში ეკონომიკურ საქმიანობასთან;
- საქონლის/მომსახურების უფასო მიწოდება ან/და სახსრების გადარიცხვა; და
- წარმომადგენლობითი ხარჯები, რომლებიც აჭარბებს საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას.

განაწილებულ მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადი აღიარდება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების მომენტისათვის და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება „მოგების გადასახადის“ ჯგუფში. მიმდინარე და წარსული პერიოდების მიმდინარე საგადასახადო აქტივი და საგადასახადო ვალდებულებები აისახება იმ თანხით, რომელიც, სავარაუდოდ კომპანია უნდა გადაუხადოს საგადასახადო ორგანოებს ან მიიღოს მათგან.

ზემოთ ჩამოთვლილ სხვა კომპონენტებზე დაწესებული გადასახადი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ჯგუფში „გადასახადები და მოსაკრებლები“.

ახალი კანონმდებლობის ამოქმედების შედეგად, კომპანიამ შეწყვიტა მოგების გადასახადის ხარჯის აღიარება მოგების მიღების მომენტში და მოგების გადასახადს დაარიცხავს მოგების განაწილების შემთხვევაში.

ყველა გადავადებული საგადასახადო ბალანსი გამოთავისუფლდა და აისახა 2016 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი. გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ) საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას ექვემდებარება პროდუქციისა თუ მომსახურების კლიენტებისთვის მიწოდებისთანავე. შეძენილ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის დაბრუნება ჩვეულებრივ შესაძლებელია გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის ხარჯზე დღგ-ის ანგარიშფაქტურის მიღებისთანავე. საგადასახადო ორგანოები უშვებენ დღგ-ის ნეტო ანგარიშსწორებას. გაყიდვასთან და შესყიდვასთან დაკავშირებული დღგ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აღიარება და ასახვა ხორციელდება ნეტო. თუ დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების რეზერვი შექმნილია, გაუფასურების ზარალი აღირიცხება მოვალის მთლიანი (ბრუტო) თანხის გათვალისწინებით, დღგ-ის ჩათვლით.

მარაგები. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები აღირიცხება ან თვითღირებულებით ან წმინდა რეალიზებადი ღირებულებით – იმის მიხედვით, ამ ორი ღირებულებიდან რომელიც უფრო დაბალია. მარაგების ღირებულება დგინდება საშუალო ღირებულების მეთოდით და მოიცავს მარაგების ყიდვასა და ადგილზე მიტანისას გაწეულ ხარჯებს. წმინდა რეალიზებადი ღირებულება არის ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი, რომლიდანაც გამოქვითულია დასრულებისა და გაყიდვის საანგარიშო ხარჯები.

ფინანსური ინსტრუმენტები – შეფასების ძირითადი ტერმინები. ფინანსური ინსტრუმენტები წარმოდგენილია ამორტიზირებული ღირებულებით, როგორც ეს აღწერილია ქვემოთ.

ტრანზაქციის ხარჯები არის ის დამატებითი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან განკარგვას. დამატებითი ხარჯი არის ხარჯი, რომლის გაღებაც არ მოხდებოდა, ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. ტრანზაქციის ხარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, თანამშრომლებისთვის, რომლებიც მოქმედებენ გაყიდვების აგენტების სახით), კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისთვის და დილერებისთვის გადახდილ ჰონორარს და საკომისიოებს, სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების და საფონდო ბირჟების მოსაკრებლებს, და გასხვისების გადასახადებს და მოსაკრებლებს. ტრანზაქციის ხარჯი არ მოიცავს სავალო პრემიებს ან დისკაუნტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის ხარჯებს.

ამორტიზირებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება თავდაპირველი აღიარებისას, მინუს ნებისმიერი ძირითადი გადახდის თანხები, პლუს დარიცხული პროცენტი და, ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მინუს გაუფასურების ზარალთან დაკავშირებული ჩამოწერა. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული საოპერაციო ხარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერი დაფარვის თანხის პრემიის ან დისკაუნტის ამორტიზაციას ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის, აღიარებისას გადავადებული საკომისიოები (თუ ასეთი არსებობს) არ არის წარმოდგენილი ცალკე

და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდში განაწილების მეთოდი, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის უზრუნველსაყოფად (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ამცირებს სავარაუდო სამომავლო ნაღდი ანგარიშსწორების ან ფულად შემოსულობების თანხას (მომავალი საკრედიტო დანაკარგების გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ამცირებს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულად ნაკადებს პროცენტის მომდევნო დადგენის დღისთვის პრემიის ან დისკონტის გარდა, რომელიც ასახავს აღნიშნულ ინსტრუმენტში განსაზღვრულ ცვალებად განაკვეთზე საკრედიტო სპრედს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც არ არის მორგებული საბაზრო განაკვეთებზე. ამგვარი პრემიები ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთელი პერიოდის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა იმ საკომისიოს, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია.

ფინანსური აქტივები. ჯგუფის ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც სესხები და მოთხოვნები.

სესხები და მოთხოვნები არის არადერივატიული ფინანსური აქტივები ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადახდებით, რომლებიც არაა კვოტირებული აქტიურ ბაზარზე. ისინი შედის მიმდინარე აქტივებში, გარდა იმ ფინანსური აქტივებისა, რომელთა დაფარვის ვადა საანგარიშო თარიღის 12 თვეზე შემდეგაა. ეს უკანასკნელნი კლასიფიცირდება როგორც გრძელვადიანი აქტივები.

ჯგუფის სესხები და მოთხოვნები შედგება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისგან, გაცემული სესხებისა და ფული და ფულის ეკვივალენტებისგან.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და გაცემული სესხები. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და გაცემული სესხები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

ფული და ფულის ეკვივალენტები. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, ბანკთაშორის განთავსებულ მოთხოვნამდე დეპოზიტებს და სხვა მოკლევადიან მაღალლიკვიდურ ინვესტიციებს, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა სამი თვე ან უფრო ნაკლებია. ფული და ფულის ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების გაუფასურება. გაუფასურების ზარალი აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში იმ წელთან დაკავშირებით, რომელშიც წარმოიქმნება იმ ერთი ან მეტი შემთხვევის შედეგად ("ზარალის შემთხვევები"), რომლებიც მოხდა ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და რომლებიც გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის სავარუდო მომავალი ფულადი ნაკადების იმ ოდენობაზე ან დროზე, რომლის საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. თუ კომპანია განსაზღვრავს, რომ არ არსებობს არანაირი ობიექტური საფუძველი იმისა, რომ მოხდა გაუფასურება (მნიშვნელოვანი ან უმნიშვნელო) ინდივიდუალურად შეფასებულ ფინანსურ აქტივზე, ის აქტივს მიაკუთვნებს მსგავსი საკრედიტო რისკ-მახასიათებლების მქონე ფინანსური აქტივების ჯგუფს და გაუფასურების

თვალსაზრისით ერთობლივად აფასებს მათ. ძირითადი ფაქტორები, რომელთა მიხედვითაც კომპანია განსაზღვრავს, არის თუ არა ფინანსური აქტივი გაუფასურებული, არის მისი ვადაგადაცილების სტატუსი და შესაბამისი უზრუნველყოფის რეალიზებადობა, თუ ასეთი არსებობს. ქვემოთ მითითებული სხვა ძირითადი კრიტერიუმები ასევე გამოიყენება იმის განსაზღვრისთვის, არსებობს თუ არა ობიექტური საფუძველი იმისა, რომ მოხდა გაუფასურების ზარალი:

- შესატანი დაგვიანებულია და დაგვიანებული გადახდა არ არის დაკავშირებული ანგარიშსწორების სისტემებით გამოწვეულ დაგვიანებასთან;
- მსესხებელი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, რაც დასტურდება მსესხებელის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ კომპანიის მიერ მოპოვებული ინფორმაციიდან;
- მსესხებელი განიხილავს გაკოტრებას ან ფინანსურ რეორგანიზაციას;
- არსებობს უარყოფითი ცვლილება მსესხებლის გადახდის სტატუსში იმ ზოგადად მთელი ქვეყნის თუ ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების შედეგად, რომლებიც გავლენას ახდენენ მსესხებელზე; ან
- უზრუნველყოფის ღირებულება მნიშვნელოვნად მცირდება ბაზრის გაუარესებული მდგომარეობის შედეგად.

თუ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული გაუფასურებული ფინანსური აქტივის პირობები გადაიხედება ან სხვაგვარად შეიცვლება კონტრაგენტის ფინანსური სირთულეების გამო, გაუფასურება იანგარიშება პირობების შეცვლამდე გამოყენებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

გაუფასურების ზარალი ყოველთვის აღიარდება რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით აქტივის საბალანსო ღირებულების მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების (რომლებშიც არ შედის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები, რომლებიც არ დამდგარა) მიმდინარე ღირებულებამდე ჩამოწერით, რომელიც დისკონტირებულია აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის საანგარიშო მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება ასახავს დასაკუთრებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებს, რომლიდანაც გამოქვითულია უზრუნველყოფის მიღებისა და გაყიდვის ხარჯები, მიუხედავად იმისა, დასაკუთრება მოსალოდნელია თუ არა.

თუ რომელიმე მომდევნო პერიოდში გაუფასურების ზარალის თანხა შემცირდა და შემცირება ობიექტურად დაკავშირებულია იმ შემთხვევასთან, რომელიც მოხდა გაუფასურების აღიარების შემდეგ (როგორიცაა გაუმჯობესება დებიტორის საკრედიტო რეიტინგში), მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი გაუქმდება რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით, მოცემული წლის მოგების ან ზარალის საფუძველზე. ამოუღებადი (უიმედო) აქტივები ჩამოიწერება შესაბამის გაუფასურების ზარალის რეზერვის ხარჯზე – ამგვარი თანხები ჩამოიწერება აქტივების დაბრუნების ყველა აუცილებელი პროცედურის დასრულების და ზარალის თანხის განსაზღვრის შემდეგ. მანამდე ჩამოწერილი და შემდგომში ამოღებული თანხები მიეკუთვნება გაუფასურების ზარალის ანგარიშს, მოცემული წლის მოგება-ზარალის მიხედვით.

ფინანსური ვალდებულებები. ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა გადასახდელებს და აღებულ სესხებს.

სავაჭრო და სხვა გადასახდელები. სავაჭრო და სხვა გადასახდელები თავიდან აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და შემდეგ ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. სავაჭრო გადასახდელები აღრიცხულია დღგ-ის ჩათვლით.

ნასესხები სახსრები. ნასესხები სახსრები თავიდან აღირიცხება სამართლიან ღირებულებას მინუს ტრანზაქციის ხარჯები. სამართლიანი ღირებულება დგინდება საბაზრო განაკვეთით მსგავს ინსტრუმენტზე. პირველადი აღიარების შემდეგ, ნასესხები სახსრები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, სადაც ყველა სხვაობა თავდაპირველსა და ახლანდელ ღირებულებას შორის აღიარდება იმ პერიოდის მოგება-ზარალის უწყისში საპროცენტო ხარჯად.

ისეთი აქტივების შესყიდვასთან, მშენებლობასთან ან წარმოებასთან პირდაპირ დაკავშირებული სესხის აღების ხარჯები, რომელთა გამოყენებისათვის ან გასაყიდად გამზადებისათვის (კვალიფიცირებული აქტივები) დიდი დრო არის საჭირო, კაპიტალიზდება როგორც ამ აქტივების ხარჯების ნაწილი.

კაპიტალიზაციის დაწყების დღედ ითვლება დღე, როცა (ა) კომპანია გაიღებს ხარჯებს კვალიფიციურ აქტივზე; (ბ) კომპანია მიიღებს ნასესხები სახსრების ხარჯებს; და (გ) კომპანია განახორციელებს იმ საქმიანობას, რომელიც აუცილებელია აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან სარეალიზაციოდ მომზადებისთვის.

ნასესხები სახსრების კაპიტალიზაცია გრძელდება იმ დღემდე, როდესაც აქტივები არსებითად მზადაა დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან სარეალიზაციოდ.

ჯგუფი ახორციელებს იმ ნასესხები სახსრების კაპიტალიზაციას, რომელთა თავიდან აცილებაც შესაძლებელი იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ კომპანია კვალიფიციურ აქტივებზე კაპიტალურ დანახარჯებს არ გასწევდა. კაპიტალური ნასესხები სახსრების გაანგარიშება ხორციელდება კომპანიის საშუალო დაფინანსების ხარჯით (საშუალო შეწონილი საპროცენტო ხარჯი გამოიყენება სათანადო აქტივებზე დანახარჯების მიმართ) გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ფინანსური სახსრების სესხად აღება ხდება კვალიფიციური აქტივის მიღების მიზნით. როდესაც ეს მოხდება, კაპიტალიზირდება ნასესხები სახსრების ფაქტობრივად გაღებული ხარჯები, რომლებიდანაც გამოქვითულია ამ ნასესხები სახსრების დროებითი ინვესტიციიდან მიღებული საინვესტიციო შემოსავალი.

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება. ყველა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებისა და ტრანზაქციის ხარჯების ჯამით. თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. მოგება ან ზარალი თავდაპირველ აღიარებისას აღირიცხება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ რეალურ ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის არსებობს სხვაობა, რომლის დამტკიცება შესაძლებელია იმავე ინსტრუმენტში სხვა დაკვირვებადი მიმდინარე საბაზრო გარიგებების საფუძველზე ან ისეთი შეფასების მეთოდით, რომლის მონაცემებიც მოიცავს მხოლოდ დაკვირვებადი ბაზრების მაჩვენებლებს.

ფინანსური აქტივების ყველა შესყიდვა და გაყიდვა, რომელთა მიწოდებაც უნდა განხორციელდეს გარკვეულ ვადებში, რეგულაციის ან საბაზრო კონვენციის მიხედვით, ("ჩვეულებრივი გზით" შესყიდვებსა და გაყიდვებს) უნდა აღირიცხოს გაყიდვის ან შესყიდვის განხორციელების თარიღში, რომელიც არის ის თარიღი, როდესაც ჯგუფი შეელევა ან მოიპოვებს ფინანსურ აქტივს. ყველა სხვა შესყიდვა აღიარებულია მაშინ, როდესაც კომპანია გახდება ინსტრუმენტის საკონტრაქტო მხარე.

ფინანსური აქტივების აღიარების გაუქმება. ჯგუფი ფინანსური აქტივის აღიარებას აუქმებს მაშინ, როცა: (ა) აქტივები გადახდილია ან უფლებები, აღნიშნული აქტივებიდან, მისაღებ ფულად ნაკადებზე სხვაგვარად ამოიწურა ან (ბ) ჯგუფმა გადასცა უფლებები ფინანსური აქტივებიდან მისაღებ ფულად ნაკადებზე ან გააფორმა კვალიფიციური გადაცემის ხელშეკრულება და ამასთან ერთად (1) განახორციელა აქტივების საკუთრებასა და კონტროლთან დაკავშირებული არსებითად

ყველა რისკის და ჯილდოს გადაცემა ან (2) საკუთრებასა და კონტროლთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და ჯილდო არც გადაუცია, არც შეუნარჩუნებია, მაგრამ კონტროლი არ შეუნარჩუნებია. კონტროლის შენარჩუნება ხდება, თუ კონტრაგენტს არ აქვს გაყიდვაზე შეზღუდვების დაწესების გარეშე არადაკავშირებულ მესამე მხარისთვის აქტივის მთლიანად მიყიდვის პრაქტიკული უნარი.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსები აღირიცხება თავდაპირველი ღირებულებით გაუფასურების გამოკლებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირებულია, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც გადახდილი ავანსი საქონელისთვის ან მომსახურებისთვის სავარაუდოდ მიიღება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც თავისთავად კლასიფიცირდება როგორც გრძელვადიანი, თავდაპირველი აღიარებისას. აქტივების შეძენისთვის წინასწარ გადახდა გადაეცემა აქტივის საბალანსო ღირებულებას, მას შემდეგ, რაც ჯგუფმა კონტროლი მოიპოვა აქტივებზე და სავარაუდოა, რომ აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ჯგუფში შემოვა. სხვა გადახდები ჩამოიწერება მოგება-ზარალში, როდესაც წინასწარ გადახდილი საქონლის ან მომსახურების მიღება ხდება. თუ არსებობს იმის მოლოდინი, რომ წინასწარ გადახდილი საქონელი ან მომსახურება არ მიიღება, გადახდილი ავანსის ღირებულება შემცირდება და შესაბამისი თანხა გატარდება როგორც გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალის უწყისში.

საწესდებო კაპიტალი. საწესდებო კაპიტალის მოცულობა განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდებაში ცვლილებები შეიძლება განხორციელდეს მხოლოდ კომპანიის მფლობელის გადაწყვეტილების საფუძველზე. საწესდებო კაპიტალი აღიარებულია კომპანიის კაპიტალში, რადგან ეს არის ის თანხა, რომელიც შემოტანილ იყო კომპანიის მფლობელის მიერ.

დივიდენდები. დივიდენდები აღირიცხება როგორც ვალდებულება და აკლდება კაპიტალს იმ პერიოდში, როდესაც ისინი გამოაცხადეს და დაამტკიცეს. საანგარიშო პერიოდის შემდეგ გამოცხადებული ნებისმიერი დივიდენდები, რაც კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებების დამტკიცებამდე მოხდა, უნდა გამჟღავნდეს შემდგომ მოვლენებში.

ვალდებულებების და ჯარიმების რეზერვები. ვალდებულებების და ჯარიმების რეზერვები არის არაფინანსური ვალდებულებები გაურკვეველი დროისა და ოდენობის. ისინი დაირიცხება როდესაც ჯგუფს აქვს სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსულიდან გამოწვეული, და სავარაუდოა რომ ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსები იქნება საჭირო იმისათვის, რომ დაიფაროს ვალდებულება და საიმედო შეფასების გაკეთებაც შესაძლებელია. თუ ეფექტი არსებითია, რეზერვის ოდენობა განისაზღვრება დისკონტირების გზით, სადაც გამოყენებულია დაბეგვრამდე საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც ასახავს ბაზრის შეფასებას ფულის დროით ღირებულებაზე და ასევე იმ რისკებს რაც დაკავშირებულია მასთან.

შემოსავლის აღიარება. გაზისა და ელექტროენერგიის რეალიზაციისგან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია მომხმარებლების მიერ გამოყენებული გაზომილი რაოდენობის მიხედვით.

გარანტირებული სიმძლავრის საფასური თბილსრესის თბოელექტროსადგურისთვის აღიარებულია დღეების რაოდენობის მიხედვით, რა დროსაც ელექტროსადგურს შეუძლია მიაწოდოს ელექტროენერგია მისი დადგმული სიმძლავრის შესაბამისად. დღიური ტარიფი დგინდება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ (სემეკი).

შემოსავალი ნაჩვენებია დღგ-ისა და ფასდაკლებების გარეშე.

შემოსავალი იზომება როგორც გაყიდვის შედეგად მიღებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება. როდესაც ბარტერულ შეთანხმებაში საიმედოდ ვერ დგინდება მიღებული აქტივის ღირებულება, შემოსავალი აღიარდება იმ აქტივების ან სერვისის ღირებულებით, რომელიც კომპანიამ გასცა ან გაუწია.

ბარტერული გარიგებები და ურთიერთჩათვლები. გაყიდვებისა და შესყიდვების ნაწილზე ანგარიშსწორება ხორციელდება ურთიერთჩათვლის, გაცვლის (ბარტერი) ან უნაღდო ანგარიშსწორების გზით. ამ გარიგებებს ჩვეულებრივ აქვთ შემდეგი ფორმები: პირდაპირი ანგარიშსწორება საბოლოო კლიენტისგან განსხვავებული საქონლით და მომსახურებით (ბარტერი), მხარეთა მიერ ერთმანეთისათვის ბალანსების გაუქმება ან უნაღდო ანგარიშსწორება რამდენიმე საწარმოს მონაწილეობით.

გაყიდვებისა და შესყიდვების აღიარება, რომლებზე ანგარიშსწორებაც მოსალოდნელია ურთიერთანგარიშსწორების, ბარტერის ან სხვა უნაღდო ანგარიშსწორების გზით, ხორციელდება უნაღდო ანგარიშსწორებისას მისაღები ან გადასახდელი სამართლიანი ღირებულების მენეჯმენტისეული გაანგარიშების საფუძველზე. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება დაკვირვებადი საბაზრო ინფორმაციის გათვალისწინებით.

ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები. ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები შედგება აღებულ სესხებზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯისგან, აღებულ სესხებზე მიღებული საპროცენტო შემოსავლისგან, საბანკო დეპოზიტებზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავლებისგან და სავალუტო მოგებისგან და ზარალისგან, რომელიც ეხება სესხებს ან ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს.

თანამშრომლების სარგებელი. ხელფასები, გადახდილი წლიური შვებულება, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი დარიცხულია იმ წლის განმავლობაში, რომელშიც ასოცირებული მომსახურება გაწეულია ჯგუფის თანამშრომლების მიერ. ჯგუფს არ აქვს კანონიერი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, რომ გასცეს პენსიები ან მსგავსი სარგებელი.

გაქვითვა. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები დაბალანსდება და წმინდა თანხა აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იურიდიულად განხორციელებადი უფლება აღიარებული თანხების გაქვითვაზე, და არსებობს ან ნეტო საფუძველზე დარეგულირების ან აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის ერთდროულად განხორციელების განზრახვა.

3. კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და შეფასების არასარწმუნოების ძირითადი წყაროები

ჯგუფი აკეთებს შეფასებებს და ვარაუდებს რაც გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარდგენილ ციფრებსა და მომავალი საანგარიშგებო პერიოდის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე. შეფასებებისა და ვარაუდების გადახედვა ხდება მუდმივად და თავის მხრივ თითოეული მათგანი დაფუძნებულია მენეჯმენტის გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე, მათ შორის მომავალი მოვლენების მოხდენის მოლოდინზე, რომელთა წარმოქმნის ალბათობა მოცემული გარემოებების ქვეშ მიიჩნევა ლოგიკურად.

შეფასებების გარდა, მენეჯმენტი ასევე აკეთებს განსაზღვრებებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. განსაზღვრებები ახდენენ ყველაზე მნიშვნელოვან გავლენას კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილ ციფრებზე, ხოლო შეფასებებს შეუძლიათ მნიშვნელოვნად შეცვალონ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება.

9-დან 59 გვერდამდე მოცემული თანხმლები შენიშვნები წარმოადგენს ამ ფინანსური უწყისების განუყოფელ ნაწილს.

შვილობილების კონსოლიდაცია. ჯგუფის მენეჯმენტმა გამოიყენა განსაზღვრებები იმ საწარმოებისთვის რომელთა წილის მფლობელობაც წარმოადგენს აქციების 50% (იხ შენიშვნა 1). ჯგუფს აქვს უფლება დირექტორების დანიშვნისა და განთავისუფლების, ასევე ახორციელებს რელევანტური ფინანსური ოპერაციებისა და საოპერაციო აქტივობების მართვას, ვინაიდან როგორც კომპანიის მენეჯმენტის წარმომადგენელი სარგებლობს დირექტორის უფლებამოსილებით. შესაბამისად, კომპანიის მენეჯმენტი მიიჩნევს რომ ჯგუფი ეფექტურად მართავს დაქვემდებარებულ საწარმოებს და აქვს მნიშვნელოვანი კონტროლი მათზე, რის გამოც ჯგუფმა სრულად მოახდინა ასეთი საწარმოების კონსოლიდირება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციების საწყისი აღიარება. ბიზნესი ჩვეული საქმიანობისას ახორციელებს ტრანზაქციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ბასს 39 მოითხოვს ფინანსური ინსტრუმენტების საწყის აღიარებას საბაზრო ფასით. როდესაც არ არსებობს აქტიური ბაზარი აქტივისთვის, მენეჯმენტი იყენებს განსაზღვრებებს იმის დასადგენად განხორციელდა თუ არა ტრანზაქცია საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით. განსაზღვრისას მენეჯმენტი ეყრდნობა არადაკავშირებულ მხარესთან განხორციელებული მსგავსი ტრანზაქციების ღირებულებას და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს. დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული ნაშთების პირობები და გარემოებები გამჟღავნებულია 26-ე შენიშვნაში.

ძირითადი საშუალებების სარგებლიანობის ვადა. ძირითადი საშუალებების სარგებლიანობის ვადის განსაზღვრა სუბიექტურია და დამოკიდებულია ასეთ აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებაზე. აქტივისთვის დამახასიათებელი მომავალი ეკონომიკური სარგებლიანობა ძირითადად გამოყენებისას მოიხმარება. აქტივის ღირებულების შემცირება ხმარებისას სხვა ფაქტორებმაც შეიძლება გამოიწვიოს. მენეჯმენტი აფასებს დარჩენილ სარგებლიანობის ვადას ახლანდელი ტექნიკური მდგომარეობის და აქტივებიდან სარგებლის მიღების სავარაუდო პერიოდის მიხედვით. შეფასებისას ხდება შემდეგი ძირითადი ფაქტორების გათვალისწინება (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რომელიც საოპერაციო ფაქტორებსა და რემონტის პროგრამაზეა დამოკიდებული; და (გ) ტექნიკური და კომერციული მოძველება, რომელიც საბაზრო პირობების ცვლილებით არის განპირობებული.

საინვესტიციო ქონების შეფასება. საინვესტიციო ქონება ფასდება სამართლიანი ღირებულებით დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ გაკეთებული რეპორტის საფუძველზე.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების შეფასების რეპორტების მომზადების პროცესში შესადარისი ფასების გათვალისწინებისას გარე შემფასებელმა გამორიცხა აუქციონით გაყიდვის ტრანზაქციები. საინვესტიციო ქონების თითოეული შემთხვევისათვის გამოვლინდა მსგავსი სამი ტრანზაქცია ბაზარზე. რადგან შესადარი აქტივები მაინც განსხვავდებოდა ჯგუფის აქტივებისგან, მოხდა ფასის დაკორექტირება მდებარეობის, მდგომარეობის, ზომის, მისადგომობის, ასაკისა და გამყიდველთან მოლაპარაკებაში შესაძლო ფასდათმობების გათვალისწინებით. კვადრატული მეტრის ამგვარად განსაზღვრული შესადარისი ფასები შემდეგ გამრავლდა შესაფასებელი ქონების ფართობზე და მიღებული იქნა საინვესტიციო ქონების შეფასებული ღირებულება.

მენეჯმენტი გაეცნო შემფასებელთა მიდგომას შესადარისი ქონების შერჩევისა და კვოტირებული საბაზრო ფასების კორექტირების პრინციპების საკითხში და დაადასტურა, რომ არჩეული მიდგომა და მიღებული დასკვნები მოცემული ვითარების შესაბამისი იყო.

ხარჯების კაპიტალიზაცია. მე-6 შენიშვნაში განმარტებული მშენებლობა მოიცავს კაპიტალიზებულ ხარჯებს, მათ შორის, საინვესტიციო პროექტის დაგეგმვის, ფინანსური ანალიზისა და პრეზენტაციის, ბიუჯეტის დაგეგმვისა და განხორციელების, ანგარიშგების პროცესის, იურიდიული მომსახურების, ტექნიკური პროექტირებისა და იმ სხვა მომსახურებათა

ხარჯებს, რომლებიც აუცილებელია აქტივის ასაშენებლად. ამ მომსახურების მიმწოდებელია შპს „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი“, რომელიც წარმოადგენს ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებულ პირს 2015 წლის 1 მაისის, შპს „სი პაუერისა“ და შპს „საქართველოს ინდუსტრიულ ჯგუფს“ შორის არსებული ხელშეკრულების მიხედვით.

შეფასების პროცესში მენეჯმენტმა მხედველობაში მიიღო ბასს 16-ით განსაზღვრული ხარჯების კაპიტალიზების დეტალური კრიტერიუმები, კერძოდ, ის საკითხი, საჭიროა თუ არა ხარჯების გაწევა აქტივის აქტიური შემუშავების პერიოდში საოპერაციო მდგომარეობაში მოსაყვანად. ხარჯების დეტალური ანალიზის შედეგად, მენეჯმენტი დარწმუნდა, რომ კაპიტალიზებული ხარჯები წარმოადგენს მშენებლობის განუყოფელ ნაწილს და აუცილებელია აქტივის იმ მდგომარეობაში მოსაყვანად, რაც აუცილებელია მის განზრახულ ექსპლუატაციაში შესაყვანად. სამუშაოზე დახარჯული საათებისა და ამ მომსახურებების შეფასება მენეჯმენტმა განახორციელა ბაზარზე არსებული მსგავსი მომსახურებების საფუძველზე. მთლიანი საინვესტიციო ღირებულება, შეფასებით, უნდა იყოს 180-250 მილიონი აშშ დოლარის ფარგლებში, რომლიდანაც 2.8 მილიონი ლარი სწორედ შპს „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფის“ ამ კაპიტალიზებულ ხარჯებს წარმოადგენს.

სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა. ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებული პირისგან შესყიდული აქტივების სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრა შეფასების დამოუკიდებელმა ექსპერტმა შეფასების აღიარებული ტექნიკის გამოყენებით. შეფასების ექსპერტებმა შერწყმის შედეგად შესყიდული აქტივების შესაფასებლად გამოიყენეს საბაზრო და ღირებულების მიდგომის მეთოდი, რომლითაც განისაზღვრა ჩანაცვლების ხარჯი. აქტივების გამოყენებული ღირებულება განისაზღვრა რამდენიმე მნიშვნელოვანი დაშვების საფუძველზე.

მომავალი ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულება გამოთვლილი იქნა დაბეგვრამდე ღირებულებით, ადგილობრივი დერეგულირებული გაყიდვების ტარიფის საპროგნოზო ფასების (7 ცენტი/კვტსაათი, ყოველწლიურად 2%-იანი ინფლაციური ზრდით) ელექტროენერგიის შესყიდვის ხელშეკრულების გაყიდვების ტარიფის (7.9 ცენტი/კვტსაათი ყოველწლიურად 2%-იანი ინფლაციური ზრდით) ადგილობრივ დერეგულირებულ გაყიდვებზე (შეფასებული მოცულობა - 982,800,000 კვტ/საათი) და ელექტროენერგიის შესყიდვის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გაყიდვების მოცულობაზე (236,359,200 კვტ/საათი) გამრავლებით, რასაც შემდეგ გამოაკლდა შეფასებული ხარჯები, მათ შორის ქვანახშირის ღირებულება (შეფასებული ოდენობა, რომელიც ეფუძნება ყოველწლიურად მოხმარებული 754,159 ტონისა და საპროგნოზო 59.2 აშშ დოლარის ფასის (ყოველწლიურად იზრდება 2%-იანი ინფლაციით) ნამრავლს), საოპერაციო ხარჯები და ქონების გადასახადი.

4. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) ინტერპრეტაციების გამოყენება

შესწორება ფასს-ებში, რომლებიც მოქმედებს ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე

მიმდინარე წელს, შემდეგი ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები იქნა მიღებული და გამოყენებული ჯგუფის მიერ, რამაც ზეგავლენა მოახდინა წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

- შესწორება ბასს 7-ში „განმარტების ინიციატივა";
- ფასს წლიური რედაქტირების 2014-2016 ციკლი - შესწორება ფასს 12-ში.

შესწორებები ბასს 7 „განმარტების ინიციატივა"

ჯგუფმა ეს შესწორებები პირველად მიმდინარე წელს გამოიყენა. შესწორებები კომპანიისგან მოითხოვს, ისეთი განმარტებები გააკეთოს წარმოდგენილი ინფორმაციის თაობაზე, რაც საშუალებას მისცემს ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს, სათანადოდ შეაფასონ ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებათა როგორც ფულადი, აგრეთვე არაფულადი ცვლილებები.

ჯგუფის ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებები მოიცავს ნასესხებ სახსრებს (შენიშვნა #14). შედარება ამ ჯგუფის ერთეულების საწყის და საბოლოო ნაშთებს შორის მოცემულია მე-14 შენიშვნაში. შესწორებათა გარდამავალი დებულებების შესაბამისად, ჯგუფმა წინა პერიოდის შესადარი ინფორმაცია არ განმარტა. გარდა მე-14 შენიშვნაში მოცემული დამატებითი განმარტებისა, შესწორების ამოქმედებას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე სხვაგვარად არ უმოქმედია.

ფასს წლიური რედაქტირების 2014-2016 ციკლი

ჯგუფმა მიმდინარე წელს პირველად გამოიყენა ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2014-2016 წლების ციკლში შესული შესწორება ფასს 12-ში. ამავე ციკლში შედის სხვა შესწორებები, რომელთა ამოქმედება ჯერ სავალდებულო არ არის და ჯგუფს მათი გამოყენება ადრეულად არ დაუწყია (ქვემოთ იხილეთ ახალი და რედაქტირებული, ჯერ არამოქმედებული ფასს-ების სია).

ფასს 12-ის შესწორებები განმარტავს, რომ კომპანია არ არის ვალდებული, გასაყიდად განკუთვნილად კლასიფიცირებულ (ან ამგვარად კლასიფიცირებულ, სარეალიზაციო ჯგუფში შესულ) შვილობილ, დაკავშირებულ და ერთობლივ პირებში ფლობილი წილის შესახებ ფინანსური ინფორმაცია შეჯამებული სახით წარმოადგინოს. შესწორებები აზუსტებს, რომ ეს ერთადერთი შეღავათია, რაც კომპანიას ამგვარი წილებისათვის ფასს 12-ში მოცემული განმარტებების ვალდებულებიდან ათავისუფლებს.

ამ შესწორებათა ამოქმედებას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ უმოქმედია.

ახალი და რედაქტირებული, გამოქვეყნებული, მაგრამ ძალაში ჯერ არშესული ფასს-ები

ჯგუფი არ იყენებს შემდეგ ახალ და რედაქტირებულ, გამოქვეყნებულ მაგრამ ძალაში ჯერ არშესულ ფასს-ებს:

- ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები;

- ფასს 15 - შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან;
- ფასს 16 - იჯარა;
- ფასს 17 - სადაზღვევო კონტრაქტები;
- ფაისკ 22 - სავალუტო ოპერაციები და საავანსო ანაზღაურება;
- ფაისკ 23 - მოგების გადასახადის დამუშავებასთან დაკავშირებული არასარწმუნოება;
- შესწორებები ფასს 2 - იმ ტრანზაქციების კლასიფიკაცია და გაზომვა, რომელთა ანაზღაურება ხდება აქციების მეშვეობით;
- შესწორებები ფასს 10 და ბასს 28 – აქტივების გაყიდვა ან დაბანდება მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოში;
- შესწორებები ბასს 40 - საინვესტიციო ქონების გადაცემა;
- შესწორებები ფასს 4 - `ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები~ გამოყენება ფასს 4 `სადაზღვევო კონტრატებთან~ ერთად;
- შესწორებები ფასს 9 - წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი ანაზღაურებით2;
- შესწორებები ბასს 28 - გრძელვადიანი წილები ასოცირებულ პირებსა და ერთობლივ საწარმოებში;
- ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2014-2016 წწ. ციკლი;
- ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2017 წწ. ციკლი.

1. ძალაშია 2017 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
2. ძალაშია 2018 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
3. ძალაშია 2019 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
4. ძალაშია ჯერ არგამოცხადებული თარიღიდან ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.

ჯგუფის მენეჯმენტი არ ვარაუდობს, რომ ზემოთ ჩამოთვლილი ახალი და რედაქტირებული, მაგრამ ძალაში ჯერ არშესული ფასს-ების გამოყენება ზეგავლენას მოახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გარდა შემდეგი სტანდარტებისა:

ფასს 9 "ფინანსური ინსტრუმენტები"

2009 წლის ნოემბერში გამოქვეყნებული ფასს 9 ახალ მოთხოვნებს აწესებს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციისა და გაზომვის თვალსაზრისით. 2010 წლის ოქტომბერში ფასს 9-ში შევიდა შესწორება, რომელიც ითვალისწინებს მოთხოვნებს ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციის, გაზომვისა და აღიარების გაუქმების თვალსაზრისით. 2013 წლის ნოემბერში კი მას დაემატა ახალი მოთხოვნა ჰეჯირების ზოგად აღრიცხვასთან დაკავშირებით. 2016 წლის ივლისში ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოაქვეყნა ფასს 9-ის საბოლოო ვერსია. იგი მთლიანობაში მოიცავს ფინანსური აქტივების გაუფასურების მოთხოვნებსა და მცირე შესწორებებს, გარკვეული მარტივი სავალო ინსტრუმენტების სხვა სრულ შემოსავლებში სამართლიანი ღირებულებით ასახვის თვალსაზრისით. ფასს 9 მიზნად ისახავს, ჩაანაცვლოს ბასს 39 – ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და გაზომვა.

ფასს 9-ის ძირითადი მოთხოვნები:

- **ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და აღრიცხვა.** ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება იმ ბიზნეს-მოდელის მიხედვით, რომელშიც ხდება მათი ფლობა და საკონტრაქტო ფულადი სახსრების მოძრაობის მახასიათებლების გათვალისწინებით. კერძოდ,

სავალო ინვესტიციები, რომლებსაც პირი ფლობს ისეთი ბიზნეს მოდელით, რომლის მიზანი საკონტრაქტო ფულადი სახსრების შეკრებაა და რომელთა საკონტრაქტო ფულადი სახსრები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და მის დარჩენილ ნაწილზე დარიცხულ პროცენტს მოიცავს, თავდაპირველი აღიარების შემდგომ გაიზომოს ამორტიზებული ღირებულებით. ფასს 9-ის 2014 წლის რედაქციაში შემოტანილია სავალო ინსტრუმენტების აღრიცხვის კატეგორია - `სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავლებში". აღნიშნული ეხება სავალო ინსტრუმენტებს, რომლებიც მოქცეულია ისეთ ბიზნეს-მოდელში, რომლის მიზანი მიიღწევა საკონტრაქტო ფულადი ნაკადების შეგროვებითა და ფინანსური აქტივების გაყიდვით. აღნიშნულ სავალო ინსტრუმენტებში გათვალისწინებული უნდა იყოს ფინანსური აქტივის საკონტრაქტო პირობები, რომლებიც კონკრეტულ დღეს წარმოშობს ისეთი ფულადი სახსრების მოძრაობას, რაც წარმოადგენს ძირითადი თანხისა და დარჩენილი თანხის პროცენტის გადახდებსაც. ამგვარი სავალო ინსტრუმენტები, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, იზომება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავლებში. ყველა სხვა სავალო და წილობრივი ინვესტიცია იზომება სამართლიანი ღირებულებით. გარდა ამისა, ფასს 9-ის მიხედვით, პირს შეუძლია შეუქცევადად წარმოადგინოს კაპიტალში ინვესტიციის (არა სავაჭროდ განკუთვნილისა) სამართლიანი ღირებულების რეტროსპექტიული ცვლილებები და მოგება-ზარალში მხოლოდ დივიდენდური შემოსავლები ასახოს.

- **ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და აღრიცხვა.** მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახულ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებით, ფასს 9 ითხოვს, რომ ამ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული სამართლიანი ღირებულების ცვლილების ოდენობა წარმოდგენილი იქნეს სხვა სრულ შემოსავლებში, თუ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილების შედეგების აღიარება სხვა სრულ შემოსავლებში საბუღალტრო შეუსაბამობას შექმნის ან გაზრდის მას მოგება-ზარალში. ფინანსური ვალდებულების საკრედიტო რისკით გამოწვეული სამართლიანი ღირებულების ცვლილება შემდგომში მოგება-ზარალში არ რეკლასიფიცირდება. ბასს 39-ის მიხედვით, მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების ცვლილების მთელი ოდენობა მოგება-ზარალში აღირიცხება.
- **გაუფასურება.** ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებით, ფასს 9 მოითხოვს ფინანსური აქტივების გაუფასურების გაზომვის "მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის" მოდელის გამოყენებას, რაც ბასს 39-ის გაწეული საკრედიტო დანაკარგის მოდელის საპირისპიროა. მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის მოდელი მეწარმე პირს ავალდებულებს, ყოველ საანგარიშო დღეს აღრიცხოს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები და მათი ცვლილება ისე, რომ მან ასახოს საკრედიტო რისკის ცვლილება თავდაპირველი აღიარების შემდგომ. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, აღარ არის აუცილებელი საკრედიტო დანაკარგის აღიარებას წინ საკრედიტო ხდომილება უსწრებდეს.
- **ჰეჯირების აღრიცხვა.** ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი მოდელი ინარჩუნებს ჰეჯირების აღრიცხვის მექანიზმების სამ ძირითად სახეს, რომელიც, დღესდღეობით, ასახულია ბასს 39-ში. ფასს 9 მეწარმეებს სთავაზობს უფრო მოქნილ მიდგომას ჰეჯირების აღრიცხვის ტრანზაქციების ტიპებთან მიმართებაში. კერძოდ, გაფართოებულია იმ ინსტრუმენტების სახეობათა რიგი, რომლებიც კლასიფიცირდება ჰეჯირების ინტრუმენტებად და არასაფინანსო ერთეულების რისკის კომპონენტების ისეთი ტიპების რაოდენობა, რომლებიც შეიძლება ჰეჯირების აღრიცხვისთვის გამოვიყენოთ. გარდა ამისა, ეფექტუროობის ტესტი გაუქმდა და ჩანაცვლდა "ეკონომიკური ურთიერთობის" პრინციპით. ასევე აღარ არის საჭირო ჰეჯის ეფექტურობის რეტროსპექტიული შეფასება. ახსნა-განმარტებითი შენიშვნებისათვის შემოტანილია გაზრდილი მოთხოვნები მეწარმის რისკის მართვის ღონისძიებებთან დაკავშირებით.

შენიშვნას ჯერ არ დაუსრულებია 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი. ამ დღეს არსებული ფაქტებისა და გარემოებების

გვერდამდე 59 გვერდამდე მოცემული თანხმლები შენიშვნები წარმოადგენს ამ ფინანსური უწყისების განუყოფელ ნაწილს.

საფუძველზე, ჯგუფის ხელმძღვანელობა მოელის, რომ ფასს 9-ის გამოყენება ზეგავლენას იქონიებს სავაჭრო მოთხოვნებსა და გაცემულ სესხებზე.

მთლიანობაში, ჯგუფის ხელმძღვანელობის პროგნოზით, მომავალში ფასს 9-ის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების მოდელის გამოყენება შედეგად მოიტანს შესაბამის პუნქტებზე საკრედიტო დანაკარგების ადრეულ აღიარებას და გაზრდის ამ პუნქტებისათვის აღიარებული დანაკარგების რეზერვის მოცულობას.

ფასს 15 – შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან

ფასს 15 მეწარმე პირებს კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების აღრიცხვის ერთიან, სრულ მოდელს სთავაზობს. ძალაში შესვლის შემდეგ ფასს 15 ჩაანაცვლებს შემოსავლის აღიარების არსებულ პრინციპს, მათ შორის ბასს 18 – შემოსავლები, ბასს 11 – სამშენებლო კონტრაქტები და მათთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს.

ფასს 15-ის მიხედვით, პირმა შემოსავალი ისე უნდა აღიაროს, რომ ამით ასახოს კლიენტებისათვის ნაკისრი საქონლისა თუ მომსახურების გადაცემა ისეთი თანხით, რომელიც ასახავს ანაზღაურებას, რის მიღებასაც პირი ვარაუდობს ამ საქონლისა და მომსახურების სანაცვლოდ. კერძოდ, სტანდარტი გვთავაზობს ერთ, პრინციპებზე დაფუძნებულ, ხუთეტაპიან მოდელს, რომელიც შემოსავლის აღიარებაზე ვრცელდება:

- კონტრაქტის კლიენტთან იდენტიფიცირება;
- საკონტრაქტო ვალდებულებების დადგენა;
- ტრანზაქციის ფასის განსაზღვრა;
- ტრანზაქციის ფასის მიკუთვნება საკონტრაქტო ვალდებულებასთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი საკონტრაქტო ვალდებულებას შეასრულებს.

ფასს 15-ის მიხედვით, პირი შემოსავალს აღიარებს საკონტრაქტო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელსა თუ მომსახურებაზე "კონტროლი" კლიენტს გადაეცემა. უფრო დირექტიული ხასიათის ინსტრუქცია დაემატა კონკრეტულ სცენარებს. ასევე შემოდის შემოსავლის განმარტების ახალი მოთხოვნები.

2016 წლის აპრილში სტანდარტების საბჭომ გამოსცა ფასს 15-ის განმარტებითი ბარათი, რომელიც მაჩვენებლების ვალდებულებათა იდენტიფიკაციას, კონტრაგენტის ანაზღაურებისა და ძირითადი თანხის შეპირისპირებასა და ლიცენზირების განაცხადის პროცედურას მოიცავს.

ჯგუფის მენეჯმენტის აზრით, მომავალში ფასს 15-ის გამოყენებამ შეიძლება მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონიოს შემოსავლის აღიარების მოცულობასა და ვადებზე. თუმცა, დეტალური ანალიზის გარეშე ახალი ფასს-ის ეფექტის სათანადოდ შეფასება არამართებულია.

ფასს 16 - იჯარა

ფასს 16-ში მოცემულია საიჯარო გარიგებების გამოვლენისა და იჯარის ხელშეკრულების ორივე მხარის აღრიცხვიანობის პრინციპები. ძალაში შესვლისას ეს სტანდარტი ჩაანაცვლებს იჯარის შესახებ ამჟამად მოქმედ პრინციპებს, მათ შორის ბასს 17-სა და მასთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს.

ფასს 16-ში საიჯარო და მომსახურების კონტრაქტები ერთმანეთისგან განსხვავდება იმის მიხედვით, აკონტროლებს თუ არა მოცემულ აქტივს კლიენტი. საოპერაციო იჯარის (არასაბალანსო) და ფინანსური იჯარის (საბალანსო) განსხვავებები უქმდება და ნაცვლდება მოდელით, რომლის მიხედვით გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივი და შესაბამისი ვალდებულება, ყველა სახის იჯარის შემთხვევაში, უნდა აღიაროს იჯარის მიმღებმა (ანუ ყველა საბალანსო იჯარისა). აღნიშნული არ ეხება დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარებსა და მოკლევადიან იჯარებს.

გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივი თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, შემდგომში კი (გამონაკლისების გათვალისწინებით) თვითღირებულებისა და დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის სხვაობით, რომელიც საიჯარო ვალდებულების ნებისმიერი გადაფასებისას კორექტირდება. საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად აისახება აღიარების დღეს გადაუხდელი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით. ამის შემდგომ საიჯარო ვალდებულება კორექტირდება პროცენტისა და საიჯარო გადახდების ოდენობით, აგრეთვე, სხვა ფაქტორთა შორის, იჯარის ცვლილების გათვალისწინებით. გარდა ამისა, ცვლილება ეხება ფულადი ნაკადების კლასიფიკაციას, რადგან ბასს 17-ით გათვალისწინებული საოპერაციო იჯარის გადახდები საოპერაციო ფულად ნაკადებში აისახება; მეორე მხრივ, ფასს 16-ის მოდელით, საიჯარო გადახდები იყოფა ძირითად და პროცენტის ნაწილებად და, შესაბამისად, შედის ფინანსური და საოპერაციო ფულადი ნაკადების გაანგარიშებაში.

იჯარის მიმღების მხარეს არსებული აღრიცხვისგან განსხვავებით, ფასს 16-ში იჯარის გამცემის მხრიდან აღრიცხვიანობის პრინციპები ბასს 17-თან შედარებით მნიშვნელოვანწილად იგივეა. აქაც, იჯარის გამცემი მოვალეა, იჯარა ან საოპერაციო იჯარად ჩათვალოს ან ფინანსურ იჯარად.

გარდა ამისა, ფასს 16 მასშტაბურ განმარტებებსაც მოითხოვს.

გაზგასამართი სადგურების პოტენციური საიჯარო კონტრაქტების წინასწარი ანალიზი უჩვენებს, რომ ეს გარიგებები შეიძლება მოხვდეს ფასს 16-ით განსაზღვრულ იჯარის კატეგორიაში. თუმცა, ამჟამად, დეტალური ანალიზის გარეშე ახალი ფასს-ის ეფექტის სათანადოდ შეფასება არამართებულია.

ფაისკ 22 - სავალუტო ოპერაციები და საავანსო ანაზღაურება

ფაისკ 22 არეგულირებს აქტივის, ხარჯის ან შემოსავლის თავდაპირველი აღიარებისას გამოსაყენებელი გაცვლითი კურსის დასადგენად `ტრანზაქციის თარიღის~ განსაზღვრას, როდესაც ამ ერთეულის ანაზღაურება წინასწარ გადახდილი ან მიღებულია უცხოურ ვალუტაში და ამან გამოიწვია არაფულადი აქტივის ან არაფულადი ვალდებულების (მაგალითად, არაანაზღაურებადი დეპოზიტის ან გადავადებული შემოსავლის) აღიარება.

ინტერპრეტაცია აკონკრეტებს, რომ ტრანზაქციის თარიღი არის ის დღე, როდესაც კომპანია პირველად აღიარებს საავანსო ანაზღაურების გადახდიდან ან მიღებიდან წარმოშობილ არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას. თუ საქმე ეხება რამდენიმე საავანსო გადახდას ან გადახდის მიღებას, ინტერპრეტაცია კომპანიებს ავალდებულებს, ტრანზაქციის თარიღი დაადგინოს საავანსო ანაზღაურების გადახდის ან მიღების თითოეული შემთხვევისათვის.

ინტერპრეტაცია ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია. კომპანიებს ინტერპრეტაციის გამოყენება შეუძლიათ რეტროსპექტიულად ან პროსპექტიულად. პროსპექტიული გამოყენებისას ძალაში შედის კონკრეტული გარდამავალი დებულებები.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ფაისკ 22-ის გამოყენებას მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე, რადგან ჯგუფი ამჟამად უკვე იყენებს ამ ინტერპრეტაციაში აღწერილ მიდგომას.

შესწორებები ბასს 40 „საინვესტიციო ქონების გადაცემა"

შესწორებები მიზნად ისახავს იმის განმარტებას, რომ კომპანიას ქონების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან პირიქით შეუძლია მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იმის მტკიცებულება, რომ ადგილი ჰქონდა ქონების გამოყენების ფორმის ცვლილებას. შესწორებები ხაზს უსვამს, რომ გამოყენების ფორმის ცვლილების მტკიცებულება შეიძლება განსხვავდებოდეს ბასს 40-ში ჩამოთვლილთაგან და რომ გამოყენების ფორმის ცვლილება შესაძლებელია მიმდინარე მშენებლობებისათვის (ანუ გამოყენების ფორმის ცვლილება არ ვრცელდება მხოლოდ დასრულებულ ქონებაზე).

შესწორებები ეხება 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებულ წლიურ პერიოდებს. ადრეული გამოყენება ნებადართულია. კომპანიას შეუძლია შესწორება გამოიყენოს რეტროსპექტიულად (თუ ეს შესაძლებელია „წინა რიცხვით ცოდნის" ეფექტის გარეშე) ან პროსპექტიულად. მოქმედებს გარდამავალი დებულებები.

ჯგუფის მენეჯმენტის აზრით, ამ შესწორებათა გამოყენებამ შეიძლება არსებითი ზეგავლენა იქონიოს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე მომავალ პერიოდებში, ქონების გამოყენების ფორმის ცვლილების შემთხვევაში.

ფაისკ 23 - მოგების გადასახადის დამუშავებასთან დაკავშირებული არასარწმუნოება

ფაისკ 23 განმარტავს, თუ როგორ უნდა დაადგინოს კომპანიამ ბუღალტრული საგადასახადო პოზიცია, როდესაც არსებობს მოგების გადასახადთან დაკავშირებული არასარწმუნოება. ინტერპრეტაცია კომპანიას ავალდებულებს, რომ მან:

- დაადგინოს, არასარწმუნო საგადასახადო პოზიციები ინდივიდუალურად ფასდება თუ ჯგუფურად; და
- შეაფასოს, რამდენად სავარაუდოა, საგადასახადო ორგანო დაეთანხმოს კომპანიის მიერ მოგების გადასახადის დეკლარაციებში გამოყენებული ან შემოთავაზებული არასარწმუნო საგადასახადო დამუშავების ფორმას:
  - თანხმობის შემთხვევაში, კომპანიამ ბუღალტრული საგადასახადო პოზიცია დაადგინოს მოგების გადასახადის დეკლარაციებში გამოყენებული ან ნავარაუდევი ბუღალტრული დამუშავების შესაბამისად.
  - უარის შემთხვევაში, კომპანიამ არასარწმუნოების ეფექტი უნდა ასახოს ბუღალტრული საგადასახადო პოზიციის დადგენაში.

ინტერპრეტაცია ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. ვადამდელი გამოყენება ნებადართულია. კომპანიებს შეუძლიათ შესწორება გამოიყენონ მთლიანად რეტროსპექტიულად (თუ ეს შესაძლებელია უკანა რიცხვით ცოდნის ეფექტის გარეშე) ან ნაწილობრივ რეტროსპექტიული მიდგომით შედარებითი მონაცემების გადაფასების გარეშე.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ ინტერპრეტაციის გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან ჯგუფი ამჟამად იყენებს შესაბამის არასარწმუნო საგადასახადო პოზიციების აღიარების ფაისკ 23-ში მითითებული მიდგომის პრინციპებს.

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2014-2016 წწ. ციკლი

წლიური რედაქტირების ციკლი მოიცავს შესწორებებს ფასს 1 და ბასს 28-ში, რომლებიც ჯერ კომპანიისათვის სავალდებულო არ არის. პაკეტში აგრეთვე შედის ფასს 12-ის შესწორება, რომელიც უკვე სავალდებულოა მიმდინარე წელს - გამოყენების დეტალები იხილეთ ქვეთავში „ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე მოქმედი ფასს-ების“ თაობაზე.

ბასს 28-ის მიხედვით, ვენჩურული კაპიტალის ორგანიზაციას და მსგავს პირებს შეუძლიათ მეკავშირე საწარმოებში და ერთობლივ საწარმოებში არსებული მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ინვესტიციები ასახონ ინდივიდუალურად თითოეული მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოსათვის. ეს არჩევანი კომპანიამ უნდა გააკეთოს მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოს თავდაპირველი აღიარებისას. ისეთი პირის ოფციის შემთხვევაში, რომელიც არ არის საინვესტიციო კომპანია, მისი მეკავშირე და ერთობლივი საწარმოების, ამავდროულად, საინვესტიციო კომპანიების მიერ გამოყენებული რეალური ღირებულებით ასახვის შენარჩუნების თავისუფლება, მაშინ, როდესაც თავად კომპანია წრფივ მეთოდს იყენებს, შესწორება ასევე განმარტავს, რომ კომპანიას ამ მიდგომის გამოყენება შეუძლია თითოეული მეკავშირე და ერთობლივი საწარმოს შემთხვევაში, თუ ეს უკანასკნელი პირები საინვესტიციო კომპანიებია. შესწორებები ძალაშია რეტროსპექტიულად. ვადამდელი გამოყენება ნებადართულია.

როგორც ფასს 1-ის, აგრეთვე ბასს 28-ის შესწორებები ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. ჯგუფის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ შესწორებათა გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, ვინაიდან კომპანია ამჟამად ფასს-ებს უკვე იყენებს და არც ვენჩურული კაპიტალით დაფუძნებული ორგანიზაციაა. გარდა ამისა, ჯგუფს არ გააჩნია დაკავშირებული პირი ან ერთობლივი საწარმო, რომელიც თავად იქნებოდა საინვესტიციო კომპანია.

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2017 წწ. ციკლი

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2017 წწ. ციკლი მოიცავს რამდენიმე სტანდარტის შესწორებას.

ფასს 3-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ კომპანიამ კონტროლი დაამყარა ისეთ ბიზნესზე, რომელიც ერთობლივ საქმიანობას წარმოადგენს, მან ხელახლა უნდა შეაფასოს ამ ბიზნესში ფლობილი წილები. ფასს 11-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ კომპანიამ ერთობლივი კონტროლი დაამყარა ისეთ ბიზნესზე, რომელიც ერთობლივ საქმიანობას წარმოადგენს, მან ხელახლა არ უნდა შეაფასოს ამ ბიზნესში ფლობილი წილები.

ბასს 12-ის შესწორება განმარტავს, რომ დივიდენდების (ანუ მოგების განაწილების) მოგების გადასახადზე მოქმედი შედეგები მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში უნდა აღიარდეს იმის მიუხედავად, თუ როგორ წარმოიშვა გადასახადი.

ბასს 23-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ შესაბამისი აქტივის გამოსაყენებლად ან გასაყიდად გამზადების შემდეგ დასაფარი დარჩა ნასესხები სახსრების რაიმე ნაწილი, ნასესხებ სახსრებზე კაპიტალიზაციის კოეფიციენტის გამოთვლის პროცესში ეს სესხი უნდა შევიდეს იმ თანხებში, რომლებსაც კომპანია ზოგადად სესხულობს.

ყველა შესწორება ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ შესწორებათა გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

5. ინვესტიციების შენატანი „სი პაუერში“

2017 წლის 13 მარტს „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგის“ (დამფუძნებელი) მენეჯმენტმა გადაწყვეტილება მიიღო, შვილობილ კომპანიაში „ემ პაუერი“ არსებული ინვესტიციები შენატანის სახით შეიტანოს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკულ კორპორაციაში“ (კომპანია). იმავე დღეს კომპანიამ „ემ პაუერში“ არსებული ინვესტიციები შენატანის სახით შეიტანა თავის შვილობილ კომპანიაში „სი პაუერი“. ამ ტრანზაქციების შედეგად, „ემ პაუერმა“ ფუნქციონირება შეწყვიტა და შეერწყა „სი პაუერს“.

„სი პაუერთან“ შერწყმამდე, „ემ პაუერს“ არ ჰქონდა საოპერაციო საქმიანობა და ფლობდა 3,539 ათასი ლარის ოდენობის ძირითად საშუალებებს, რომლებიც გამოითვლებოდა მეთოდით - ისტორიული ღირებულებისა და ცვეთისა და გაუფასურების ხარჯების სხვაობა. „ემ პაუერი“ არ ფუნქციონირებდა საანგარიშო პერიოდის დაწყებისას და, ამდენად, ზემოთ აღწერილი ტრანზაქცია აღირიცხა როგორც აქტივების შესყიდვა და არა ბიზნესის კომბინაცია.

ძირითადი საშუალებები მოიცავდა შენობა-ნაგებობებს, ტურბო-აგრეგატებს, ტრანსფორმატორებს, გენერატორებსა და სხვა აქტივებს, რომლებიც სპეციალიზებული ხასიათის იყო და „ემ პაუერისათვის“ მეტად შეზღუდული გამოყენებით ხასიათდებოდა.

ამჟამად „სი პაუერი“ ახორციელებს გარდაბანის მუნიციპალიტეტში 300 მეგავატის წარმადობის ქვანახშირზე მომუშავე თბოსადგურის მშენებლობას. „სი პაუერმა“ გამონახა ალტერნატიული გზა კომბინირებული აქტივების ღირებულების მაქსიმალურად გასაზრდელად, რომლის შედეგად, მოხდა შეტანილი აქტივების აღიარება 134,417 ათასი ლარის ოდენობით, მათი უმაღლესი და საუკეთესო გამოყენებისათვის დამახასიათებელი ღირებულების გათვალისწინებით.

ჯგუფის ბუღალტრული პოლიტიკის შესაბამისად, ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებული პირებისგან აქტივების შესყიდვა თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა შენატანამდე აქტივების საბალანსო ღირებულებასა და გადაცემის დღეს სამართლიან ღირებულებას შორის აისახება პირდაპირ კაპიტალში, გაუნაწილებელი მოგების კატეგორიაში.

6. ძირითადი საშუალებები

შემდეგი ცხრილი აჩვენებს ძირითადი საშუალებების მოძრაობას 31 დეკემბერს დასრულებული 2016 და 2017 წლებისთვის:

ათასობით ლარში	მიწა, შენობები, ნაგებობები და დაუმთავრებელი მშენებლობა	ჰიდროტექნიკური სტრუქტურები	გაზის მილსადენები	მანქანა-დანადგარები	ავტომანქანები	ავეჯი და სხვა ინვენტარი	სულ
ღირებულება 2016 წლის 1-ელ იანვარს	**46,028**	**29,520**	**3,433**	**49,377**	**3,078**	**1,634**	**133,070**
დამატება	4,114	226	25	1,295	831	358	6,849
ჩამოწერა	(217)	-	(15)	(96)	(199)	(27)	(554)
უკუფს შიდა რეკლასიფიკაციები	(596)	22	(105)	623	-	56	-
2016 წლის 31 დეკემბერს	**49,329**	**29,768**	**3,338**	**51,199**	**3,710**	**2,021**	**139,365**
დამატება	150,214	14	4	2,073	354	501	153,160
ჩამოწერა	(7,481)	-	-	(131)	(177)	(113)	(7,902)
გადატანა საინვესტიციო ქონებიდან	11,434	-	-	-	-	-	11,434
რეკლასიფიკაცია მარაგებში	(183)	-	-	-	-	-	(183)
უკუფს შიდა რეკლასიფიკაციები	(126)	-	(36)	15	-	147	-
2017 წლის 31 დეკემბერს	**203,187**	**29,782**	**3,306**	**53,156**	**3,887**	**2,556**	**295,874**
დაგროვებული ცვეთა							
2016 წლის 1-ელ იანვარს	**5,974**	**5,652**	**2,053**	**19,516**	**1,116**	**1,006**	**35,317**
ცვეთა	881	647	448	2,908	265	222	5,371
დაგროვებული ცვეთა ჩამოწერილ აქტივებზე	(15)	-	(6)	(16)	(79)	(18)	(134)
უკუფს შიდა რეკლასიფიკაციები	(246)	1	(103)	350	-	(2)	-
2016 წლის 31 დეკემბერს	**6,594**	**6,300**	**2,392**	**22,758**	**1,302**	**1,208**	**40,554**
ცვეთა	1,038	645	386	2,931	334	287	5,621
დაგროვებული ცვეთა ჩამოწერილ აქტივებზე	(53)	-	-	(100)	(114)	(81)	(348)
უკუფს შიდა რეკლასიფიკაციები	(66)	-	(23)	-	-	89	-
2017 წლის 31 დეკემბერს	**7,513**	**6,945**	**2,755**	**25,589**	**1,522**	**1,503**	**45,827**
საბალანსო ღირებულება							
2016 წლის 31 დეკემბერს	**42,735**	**23,468**	**946**	**28,441**	**2,408**	**813**	**98,811**
2017 წლის 31 დეკემბერს	**195,674**	**22,837**	**551**	**27,567**	**2,365**	**1,053**	**250,047**

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაუმთავრებელი მშენებლობის, რომელიც შეყვანილია „მიწა, შენობებსა და ნაგებობებში", აგრეთვე ტურბო-აგრეგატების, ტრანსფორმატორების, გენერატორებისა და სხვა აქტივების საბალანსო ღირებულება, იყო 122,636 ათასი ლარი (2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კი 7,071 ათასი ლარი).

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები, რომელთა წმინდა ღირებულება 224,620 ათას ლარს შეადგენდა (2016 წლის 31 დეკემბრისთვის: 80,488 ათას ლარს) დაგირავებული იყო სესხების უზრუნველყოფის მიზნით მესამე პირებზე. (იხილეთ შენიშვნა 14).

7. საინვესტიციო ქონება

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების საბალანსო ღირებულების მოძრაობა შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	2017	2016
საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება 1-ელ იანვარს	**51,401**	**50,461**
დამატება	16	637
გადატანა ძირითად საშუალებებში	(11,434)	-
საინვესტიციო ქონების გაყიდვა	-	-
საინვესტიციო ქონების გადაფასებისგან მიღებული მოგება	1,492	303
საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება 31 დეკემბერს	**41,475**	**51,401**

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგორმარეობით, საინვესტიციო ქონება ძირითადად მოიცავს ბათუმში მდებარე საცხოვრებელი კომპლექსის მიმდინარე მშენებლობას. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ქონება ძირითადად მოიცავდა ბათუმში მდებარე საცხოვრებელი კომპლექსის მიმდინარე მშენებლობას, და ერთ თბილისში მდებარე კომერციულ შენობას, რომელიც ძირითადად დაკავშირებულ პირებზეა გაქირავებული.

2017 წელს თბილისში მდებარე კომერციული შენობა, რომელიც ძირითადად დაკავშირებულ პირებზე იყო გაქირავებული, საინვესტიციო ქონების განსაზღვრებაში აღარ მოხვდა, რადგან იგი დაიკავა მესაკუთრემ და გადავიდა ძირითადი საშუალებების კატეგორიაში.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, საინვესტიციო ქონება, რომლის ღირებულება 41,475 ათას ლარს შეადგენდა (2016 წლის 31 დეკემბერს: 51,401 ათას ლარს) დაგირავებული იყო სესხების უზრუნველყოფის მიზნით მესამე პირებზე. (იხილეთ შენიშვნა 14).

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით დადგინდა დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ, რომელიც არ იყო ჯგუფთან დაკავშირებული. ხსენებულ დამოუკიდებელ შემფასებელს აქვს მსგავს მდებარეობებზე არსებული ქონების შეფასების შესაბამისი კვალიფიკაცია და გამოცდილება.

შეფასებული ქონება წარმოადგენს ზოგადი დანიშნულების, არასპეციალიზებულ შენობებს - საცხოვრებელ სახლებს, კომერციულ ფართებსა და მიწის ნაკვეთებს. სამართლიანი ღირებულების დადგენის მიზნით, შემფასებელმა გამოიყენა გაყიდვის შედარებითი მეთოდი, რომელიც ღია ბაზარზე საკმარისი შესადარი მონაცემების არსებობის პირობებში, უმრავი ქონების შეფასების

აღიარებული მეთოდია. იგი ეფუძნება მსგავს ქონებაზე ბოლოდროინდელი ტრანზაქციების ფასებს.

ათასობით ქართულ ლარში	სამართლიანი ღირებულების იერარქია	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
მიწა და შენობები ბათუმში, რუსთაველის ქუჩაზე	დონე 3	41,475	39,967
მიწა და შენობები თბილისში, გაზაფხულის ქუჩაზე	დონე 3	-	11,434
საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება 31 დეკემბერს		**41,475**	**51,401**

8. გაცემული სესხები

ათასობით ლარში	საპროცენტო განაკვეთი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი			
ფიზიკური პირები	13.0% - 20.0%	13	18
შპს. გლობალური საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია	18%	-	7
სულ გრძელვადიანი გაცემული სესხები, ბრუტო		**13**	**25**
გაუფასურების რეზერვი გრძელვადიან სესხებზე		-	-
სულ გრძელვადიანი გაცემული სესხები, გაუფასურების რეზერვის გათვალისწინებით		**13**	**25**

ათასობით ლარში	საპროცენტო განაკვეთი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე			
შპს საქნახშირი	13.6% - 16.0%	15,948	10,354
შპს ლურაქ ინვესთმენთსი	9.6%	6,922	4,628
შპს „ჯეო დეველოპმენტი“	8.3% - 11.1%	4,561	-
სს. „ხაშურის მინის ტარა“	15.0%	809	528
ფიზიკური პირები	10.8% - 22.4%	376	410
შპს 1 სტერეო	15.0%	370	293
შპს ავტოგაზი	15.0%	319	299
შპს გლობალტრანსი	14.1%	159	186
შპს „ბიზნეს-ცენტრი საბურთალო“	9.6%	1	338
სულ მოკლევადიანი გაცემული სესხები, ბრუტო		**29,465**	**17,036**
გაუფასურების რეზერვი მოკლევადიან სესხებზე		(319)	(299)
სულ მოკლევადიანი გაცემული სესხები, გაუფასურების რეზერვის გათვალისწინებით		**29,146**	**16,737**

9-დან 59 გვერდამდე მოცემული თანხმლები შენიშვნები წარმოადგენს ამ ფინანსური უწყისების განუყოფელ ნაწილს.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისთვის, დარიცხული პროცენტი გაცემულ სესხებზე შეადგენს 5,540 ათასი და 4,284 ათასი ლარი, შესაბამისად.

გაცემული სესხები ნაწილობრივ მოიცავს დაკავშირებულ მხარეთა ბალანსებს და ფინანსურ ანგარიშგებაში მიმდინარედ არის ასახული საკონტრაქტო პირობების საფუძველზე, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებთან შეიძლება შეიცვალოს. დაკავშირებული მხარეების ბალანსების პირობები განმარტებულია შენიშვნაში 26.

გაცემული სესხების სამართლიანი ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბერს დაახლოებით იყო 29,159 ათასი ლარი (2016 წლის 31 დეკემბერს: 16,762 ათასი ლარი). სესხებზე საპროცენტო განაკვეთები ფიქსირებულია.

გაცემული სესხები ვალუტების მიხედვით შემდეგნაირადაა გადანაწილებული:

ათასობით ლარში	**2017 წლის 31 დეკემბერი**	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
გაცემული სესხები დენომინირებული:		
- ლარში	17,694	11,207
- აშშ დოლარში	9,485	5,262
- ევროში	1,980	293
გაცემული სესხები, წმინდა	**29,159**	**16,762**

გაცემული სესხების ვადიანობა შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	**2017 წლის 31 დეკემბერი**	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
ერთ წელზე ნაკლები	29,465	17,037
ერთიდან ორ წლამდე	5	12
ორიდან ხუთ წლამდე	8	12
ხუთ წელზე მეტი	-	-
სულ გაცემული სესხები, ბრუტო	**29,478**	**17,061**
მინუს: გაუფასურების რეზერვი	(319)	(299)
გაცემული სესხები, გაუფასურების რეზერვის გათვალისწინებით	**29,159**	**16,762**

საანგარიშო პერიოდში გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა შემდეგნაირი იყო:

ათასობით ლარში	**2017 წლის 31 დეკემბერი**	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
გაუფასურების რეზერვი 1-ელ იანვარს	**299**	**280**
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	20	19
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბერს	**319**	**299**

9. მოგების გადასახადი

ათასობით ლარში	**2017**	**2016**
მიმდინარე გადასახადის ხარჯი	-	769
წინა წლების მიმართ	-	(23)
შემოსავალი გადავადებული გადასახადიდან	-	(14,516)
მოგების გადასახადის ხარჯი (შემოსავალი) მთელი წლისთვის	**-**	**(13,770)**

2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა მიიღო და პრეზიდენტმა ხელი მოაწერა ცვლილებებს კორპორატიულ საგადასახადო კოდექსში. ცვლილებები ძალაში შევა 2017 წლის 1-ლი იანვრიდან. ახალი კოდექსი ეხებათ ქართულ კომპანიებსა და უცხოური კომპანიების მუდმივ წარმომადგენლობებს, გარდა რამდენიმე ფინანსური ინსტიტუტისა.

წინა საგასახადო რეჟიმისგან განსხვავებით, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს ყოველი წლის მოგების გადასახადი უნდა გადაეხადათ, ახალი კოდექსის თანახმად, მოგების გადასახადი გადასახდელი იქნება მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანია გაანაწილებს მოგებას.

ცვლილებამ მყისიერი გავლენა მოახდინა კომპანიების გადავადებულ გადასახადზე, რადგან იგი აუქმებს გარკვეული აქტივების საბალანსო ღირებულებასა და ვალდებულებებს შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის და მათ საგადასახადო ბაზებს შორის დროებით განსხვავებებას. საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილებების გამო გადავადებული საგადასახადო აქტივის ბალანსი, რომელიც მიეკუთვნება წინასწარ განსაზღვრულ დროებით განსხვავებებს, მთლიანად ჩამოიწერა მოგება-ზარალის უწყისში.

10. მარაგები

ათასობით ლარში	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
სათადარიგო ნაწილები და სახარჯი მასალები	7,654	6,775
ჯართი და სხვა მასალები	309	302
სულ მარაგები	**7,963**	**7,077**

11. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასობით ლარში	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	20,786	32,634
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	508	508
მინუს: გაუფასურების რეზერვი	(1,311)	(1,454)
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	**19,983**	**31,688**
ავანსები	1,927	1,785
თანამშრომლებზე გაცემული ავანსები	168	135
სხვა მოთხოვნები	54	17
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	**22,132**	**33,625**

2017 წლის 31 დეკემბერს, ჯამური სავაჭრო მოთხოვნები დენომინირებული აშშ დოლარში იყო 1,876 ლარი (2016 წლის 31 დეკემბერს: 2,067 ათასი ლარი). ყველა დანარჩენი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები იყო დენომინირებული ლარში. არცერთ სავაჭრო მოთხოვნაზე კონტრაგენტებს არ ჰქონდათ გადასახდელი არც პროცენტი და არც ჯარიმა.

სავაჭრო და სხვა ფინანსური მოთხოვნების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი შემდეგნაირია:

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2017 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

ათასობით ლარში	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
არც ვადას გადაცილებული და არც ინდივიდუალურად გაუფასურებული	13,190	20,000
სულ არც ვადას გადაცილებული და არც ინდივიდუალურად გაუფასურებული	**13,190**	**20,000**
ვადას გადაცილებული მაგრამ არაგაუფასურებული		
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	641	2,452
- 30-იდან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	390	144
- 91-იდან 180 დღემდე ვადაგადაცილება	687	427
- 181-იდან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	137	7,455
- 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	4,965	1,376
სულ ვადაგადაცილებული მაგრამ ინდივიდუალურად არაგაუფასურებული	**6,820**	**11,854**
ინდივიდუალურად გაუფასურებულად შეფასებული		
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	-	-
- 30-იდან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	-	-
- 91-იდან 180 დღემდე ვადაგადაცილება	1	-
- 181-იდან 360 დღემდე ვადაგადაცილება	2	3
- 360 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	1,281	1,285
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული	**1,284**	**1,288**
მინუს: გაუფასურების რეზერვი	(1,311)	(1,454)
სულ სავაჭრო და სხვა ფინანსური მოთხოვნები	**19,983**	**31,688**

ვადაგადაცილებული მაგრამ არაგაუფასურებული სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები ნაწილობრივ შედგება დაკავშირებული მხარეებისადმი მოთხოვნებისგან. ზოგ შემთხვევაში მენეჯმენტმა შეიძლება ნება მისცეს ასეთ დებიტორებს, რომ დააგვიანონ გადახდები. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი დათვლილია მომხმარებელთა გადახდების, თანხის შემდგომი მიღებისა და მომავალი ფულის სახსრების მოძრაობის ანალიზის გზით თითოეული მნიშვნელოვანი კლიენტის ჭრილში.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა საანგარიშო პერიოდში შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	2017	2016
გაუფასურების რეზერვი 1-ელ იანვარს	1,454	1,318
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი	51	181
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის ამოტრიალება	(194)	(45)
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბერს	1,311	1,454

12. ფული და ფულის ეკვივალენტები

ათასობით ლარში	**2017** წლის **31** დეკემბერი	**2016** წლის **31** დეკემბერი
ფული ხელზე	52	48
მიმდინარე ანგარიშები ბანკებში	2,567	6,534
შეზღუდული ფული	33	28
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	**2,652**	**6,610**

ბანკებს, რომლებშიც ჯგუფს ფული ჰქონდა შენახული ჰქონდათ შემდეგნაირი საკრედიტო რეიტინგები "Fitch"-ის შეფასებით. საქართველოში არსებული ბანკებისთვის, რომლებიც უცხოური ბანკების შვილობილებს წარმოადგენენ და არ გააჩნიათ ინდივიდუალური შეფასება, ქვემოთ მოცემული ცხრილის მიზნებისთვის აღებულია მშობელი ბანკების რეიტინგები:

ათასობით ლარში	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
BB-	2,555	6,521
BB+	7	3
B+	5	-
A	-	10
სულ ნაღდი ფული ბანკებში	2,567	6,534

ყველა ფული და ფულის ეკვივალენტები კლასიფიცირებულია როგორც მიმდინარე და არაგაუფასურებული. 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის 404 ათასი ლარის ეკვივალენტი ჰქონდა კომპანიას აშშ დოლარში (2016 წლის 31 დეკემბერს: 5,727 ათასი ლარის), ხოლო 28 ათასი ლარის ეკვივალენტი ევროში (2016 წელს: 8 ათასი ლარის).

13. საწესდებო კაპიტალი

ათასობით ლარში	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
1-ელ იანვარს	2,595	2,595
ზრდა საწესდებო კაპიტალში	5,125	-
31 დეკემბერს	**7,720**	**2,595**

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, კომპანიის 100%-იანი (2016 წლის 31 დეკემბრისთვის 100%) წილის მფლობელი იყო შპს. „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგი".

2017 წლის 1 თებერვალს კომპანიამ „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგი" კომპანიის „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია" საწესდებო კაპიტალში გააკეთა არაფულადი შენატანი 3,539 ათასი ლარის ოდენობით.

2017 წლის 25 და 26 დეკემბერს კომპანიამ „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგი" კომპანიის „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია" საწესდებო კაპიტალში გააკეთა ფულადი შენატანი, 600 ათასი და 986 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

14. აღებული სესხები

ათასობით ლარში	საკონტრაქტო წლიური საპროცენტო განაკვეთი	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი			
სესხები არადაკავშირებული პირებისგან			
სს. თიბისი ბანკი	8.55% - 9.64%	48,033	35,417
სს. საქართველოს ბანკი	10.57% - 10.66%	4,222	5,776
სს. პაშა ბანკი	8.66%	2,161	-
სს. ვითიბი ბანკი საქართველო	7.00%	5,444	5,559
სს. ბანკი რესპუბლიკა	9.13%	-	13,395
სესხები დაკავშირებული პირებისგან			
ფიზიკური პირები	15.00% - 15.44%	-	6,708
სულ გრძელვადიანი აღებული სესხები		**59,860**	**66,855**
მიმდინარე			
სესხები არადაკავშირებული პირებისგან			
სს. საქართველოს ბანკი	6.00% - 10.66%	14,445	9,766
სს. თიბისი ბანკი	7.50% - 9.64%	14,324	4,389
სს. ვითიბი ბანკი საქართველო	7.00%	14	11
ფიზიკური პირები	13.00%	450	417
სს. პაშა ბანკი.	8.66%	301	-

9-იდან 59 გვერდამდე მოცემული თანხმლები შენიშვნები წარმოადგენს ამ ფინანსური უწყისების განუყოფელ ნაწილს.

სს. ბანკი რესპუბლიკა	6.30% - 9.13%	-	17,765
რიდლფორ ფაინანშალი სა	10.00%	-	1,079
სესხები დაკავშირებული პირებისგან			
ფიზიკური პირები	15.00% - 15.50%	8,536	85
შპს. ეარ ქომფანი	16.00%	48	45
შპს. ნგს წნორი	16.00%	4	4
სულ მიმდინარე აღებული სესხები		**38,122**	**33,561**
სულ აღებული სესხები		**97,982**	**100,416**

ყველა სესხის საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია გარდა სს. „თიბისი ბანკისგან", სს. „საქართველოს ბანკისგან" და სს. პაშა ბანკ ჯორჯიასგან აღებული სესხებისა, რომელიც არის 6 თვიანი LIBOR + 7.81%, 9% და 7%, შესაბამისად. 2017 წლის 31 დეკემბერს სესხების შეფასებული სამართლიანი დაახლოებითი ღირებულება იყო 97,982 ათასი ლარი (2016 წლის 31 დეკემბერს: 100,416 ათასი ლარი).

ჯგუფის სესხები ვალუტების მიხედვით შემდეგნაირადაა გადანაწილებული:

ათასობით ლარში	**2017 წლის 31 დეკემბერი**	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
აშშ დოლარი	90,768	94,540
ევრო	5,193	3,890
ლარი	2,021	1,986
სულ აღებული სესხები	**97,982**	**100,416**

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები, რომელთა ღირებულება 224,620 ათას ლარს შეადგენდა (2016 წლის 31 დეკემბრისთვის: 80,488 ათას ლარს) და საინვესტიციო ქონება, რომლის ღირებულება 41,475 ათას ლარს შეადგენდა (2016 წლის 31 დეკემბერს: 51,401 ათას ლარს) დაგირავებული იყო სესხების უზრუნველყოფის მიზნით მესამე პირებზე (შენიშვნა 6 და 7).

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისთვის აღებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი იყო 1,054 ათასი და 724 ათასი ლარი, შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების, მათ შორის, ფულადი და არაფულადი ცვლილებები. ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილია ვალდებულებები, რომელთა ფულადი სახსრები, ჯგუფის ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში უკვე იქნა ან მომავალში იქნება კლასიფიცირებული როგორც ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან.

	1 იანვარი 2017	ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან (i)	პროცენტის ცვლილება (ii)	საკურსო სხვაობის ცვლილებით მიღებული მოგება	31 დეკემბერი 2017
აღებული სესხები	100,416	(1,999)	330	(765)	97,982

i) დაკავშირებული მხარეებიდან აღებული სესხების ფულადი სახსრები წარმოადგენს აღებული სესხებით მიღებულ წმინდა შემოსავალს და აღებული სესხების დაფარვას ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში.
ii) პროცენტის ცვლილება მოიცავს პროცენტის დარიცხვას და გადახდას.

15. სავაჭრო და სხვა გადასახდელები

ათასობით ლარში	2017 წლის 31 დეკემბერი	2016 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო გადასახდელები	21,351	24,478
გადასახდელი დივიდენდები	103	510
გადასახდელი ხელფასები	24	19
სხვა გადასახდელები	1	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა გადასახდელებში	**21,479**	**25,007**
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	402	590
გადავადებული შემოსავალი	425	304
სულ სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	**22,306**	**25,901**

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, სავაჭრო და სხვა გადასახდელები დენომინირებული აშშ დოლარში იყო 169 ათასი ლარის (2016 წლის 31 დეკემბრისთვის 189 ათასი ლარის). ყველა სხვა სავაჭრო და სხვა გადასახდელები დენომინირებული იყო ლარში.

გადავადებული შემოსავალი წარმოადგენს ლოიალობის ბარათებზე დარიცხულ ჯგუფის ვალდებულებას. 2016 წლის ოქტომბერში ჯგუფმა დაიწყო მარკეტინგული კამპანია და გამოუშვა ლოიალობის ბარათები, რათა გაზის საცალო გაყიდვების სტიმულირება მოეხდინა. საცალო კლიენტები ფულს აგროვებენ ბუნებრივი აირის შესყიდვის გზით და ეს თანხა მათ შემდეგ შეუძლიათ გამოიყენონ დამატებითი ბუნებრივი აირის შესყიდვისთვის. დარიცხული თანხა ხელმისაწვდომია ბოლო დარიცხვის ტრანზაქციის თარიღიდან ერთი წლის განმავლობაში, ყველა ლოიალობის ბარათისთვის.

2017 წლის განმავლობაში ჯგუფმა გამოაცხადა დივიდენდები 4,657 ათასი ლარის ოდენობით. 5,064 ათასი ლარის ოდენობის დივიდენდები გადახდილ იქნა ნაღდ ფულად.

2016 წლის განმავლობაში ჯგუფმა გამოაცხადა დივიდენდები 4,817 ათასი ლარის ოდენობით. 4,327 ათასი ლარის ოდენობის დივიდენდები გადახდილ იქნა ნაღდ ფულად.

16. შემოსავალი

ათასობით ლარში	2017	2016
გაზის გაყიდვა		
გაზის გაყიდვა - საცალო	47,298	38,835
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	20,082	18,563
გაზის გაყიდვა - საცალო, ლოიალობის ბარათით	1,259	1,083
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ექსპორტი	-	-
	68,639	**58,481**
ელექტროენერგიის გაყიდვა		
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ადგილობრივი კლიენტები	46,262	34,856
თბილსრესის გარანტირებული სიმძლავრის საფასური	10,756	14,209
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ელექტროენერგიის ექსპორტი (ვაჭრობა)	-	8,129
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ელექტროენერგისი ექსპორტი (საკუთარი გენერაცია)	5,175	6,532
ელექტროენერგიის გაყიდვა - შესყიდული საზღვარგარეთ (ვაჭრობა)	-	3,966
	62,193	**67,692**
სულ შემოსავალი	**130,832**	**126,173**

კომპანია იღებს თბილსრესის თბოელექტროსადგურის შენარჩუნებისათვის გარანტირებული სიმძლავრის საფასურს სახელმწიფოს მფლობელობაში მყოფ ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის მოთხოვნის საფუძველზე. ელექტრ ოენერგიის საექსპორტო გაყიდვები მოიცავს სომხეთის თბოელექტროსადგურის ოპერატორთან ბარტერული ხელშეკრულების მიხედვით მიღებულ გაყიდვებს. ბარტერული შეთანხმების საფუძველზე ჯგუფი იღებს ბუნებრივ აირს ელექტროენერგიის სანაცვლოდ.

17. გაყიდვების თვითღირებულება

ათასობით ლარში	2017	2016
გაზის თვითღირებულება		
გაყიდული გაზის თვითღირებულება	49,092	43,071
	49,092	**43,071**
ელექტროენერგიის თვითღირებულება		
თბოსადგურისთვის ნაყიდი გაზის ღირებულება (თბილსრესი)	27,486	18,491
ქვეყნის გარეთ გასაყიდი ელექტროენერგიის თვითღირებულება	-	3,729
ექსპორტზე გასაყიდი ელექტროენერგიის თვითღირებულება	-	2,072
ქვეყნის შიგნით გასაყიდი ელექტროენერგიის თვითღირებულება	-	-
	27,486	**24,292**
ზედნადები ხარჯები		
თანამშრომელთა ხელფასები	5,352	5,296
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	3,137	3,164
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	1,656	993
კომუნალური ხარჯები	764	661
დაზღვევის ხარჯი	650	648
წყლით მომარაგების ხარჯები	472	451
საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისა და სხვა მარეგულირებლების ხარჯები	397	374
ტრანსპორტირებისა და ავტომანქანების ხარჯები	255	246
დაცვის ხარჯები	239	239
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	226	296
მასალები და სახარჯი მასალები	191	552
ინფორმაციის, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	182	52
სხვა ხარჯები	2,253	1,842
	15,774	**14,814**
სულ გაყიდვების თვითღირებულება	**92,352**	**82,177**

18. გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები

ათასობით ლარში	2017	2016
თანამშრომელთა ხელფასები	3,316	2,865
ელექტროენერგიის გატარების ხარჯი	1,526	4,286
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	1,804	1,833
კომუნალური ხარჯები	1,999	1,690
ძირითადი საშუალებების იჯარა	1,108	550
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	577	428
ტრანსპორტირებისა და ავტომანქანების ხარჯები	497	271
რეკლამის ხარჯები	311	314
მასალები და სახარჯი მასალები	288	265
დაზღვევის ხარჯი	231	191
ინფორმაციის, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	217	195
საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისა და სხვა მარეგულირებლების ხარჯები	117	124
სხვა ხარჯები	567	369
სულ გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები	**12,558**	**13,381**

19. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

ათასობით ლარში	2017	2016
საინფორმაციო, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	3,283	2,503
თანამშრომელთა ხელფასები	2,468	2,545
წარმომადგენლობითი ხარჯები	1,030	1,062
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	746	407
მივლინებები	470	686
ტრანსპორტირებისა და ავტომანქანების ხარჯები	230	231
დაზღვევის ხარჯი	133	107
კომუნალური ხარჯები	131	126
ტელეკომუნიკაციის ხარჯები	107	138
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	54	50
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	32	11
სხვა ხარჯები	289	268
სულ ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	**8,973**	**8,134**

20. სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა

ათასობით ლარში	2017	2016
მოგება/(ზარალი) ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან/ჩამოწერიდან	933	(97)
შემოსავალი იჯარიდან	513	392
გაუფასურებული სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების რეზერვის აღდგენა/(შექმნა)	143	(124)
შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან	132	434
შემოსავალი ჯარიმებიდან	29	15
ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ჩამოწერა, წმინდა	4	51
გადასახადები და მოსაკრებლები	(2,242)	(2,324)
დარიცხული ჯარიმები	(234)	(90)
ქველმოქმედებისა და სპონსორობის ხარჯი	(403)	(564)
მოგება/(ზარალი) სათადარიგო ნაწილების, მასალებისა და ჯართის გაყიდვიდან	(64)	12
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	(19)	(27)
სხვა ხარჯები, წმინდა	173	(178)
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა	**(1,035)**	**(2,500)**

2017 და 2016 წლებში ჯარიმები წარმოადგენს სავაჭრო გადასახდელების დაგვიანებული გადახდით გამოწვეულ ჯარიმებს.

21. ფინანსური ხარჯები

ათასობით ლარში	2017	2016
საპროცენტო ხარჯები	8,228	7,793
სავალუტო დანაკარგები, წმინდა	-	6,987
ბანკის საკომისიოები	247	244
სულ ფინანსური ხარჯები	**8,475**	**15,024**

22. ბიზნეს კომბინაციები

2017 წლის განმავლობაში წილის დამატებითი შესყიდვა არ მომხდარა.

2017 წლის 16 ივნისს კომპანიამ შეიძინა დამატებითი 14%-იანი წილი შპს. აჭარა ავტოგაზში და გადაიხადა 116 ათასი ლარი ნაღდ ფულად და 69 ათასი ლარი სესხად, რის შედეგადაც გაზარდა საკუთარი წილი კომპანიაში 74%-მდე

23. ფინანსური რისკის მართვა

საკრედიტო რისკი. ჯგუფზე მოქმედებს საკრედიტო რისკი, რაც რისკია იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ გადაუხდის კომპანიას საკუთარ ვალდებულებებს, როდესაც გადახდის დრო მოვა. ფინანსური აქტივები, რომლებიც საკრედიტო რისკის მთავარ გამომწვევ ფაქტორებს წარმოადგენენ ძირითადად შედგება გაცემული სესხებისგან, სავაჭრო მოთხოვნებისა და ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისგან. ჯგუფს შემუშავებული აქვს პროცედურები იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მხოლოდ კარგი საკრედიტო ისტორიის მქონე კონტრაგენტებს მიაწოდოს საქონელი ან შესთავაზოს გადახდის ალტერნატიული გზები (მაგალითად წინასწარ გადახდები). დებიტორული დავალიანების საბალანსო ღირებულება, ფული და ფულის ეკვივალენტები და გაცემული სესხები წარმოადგენენ საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ ოდენობას. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანებისა და გაცემული სესხების შეგროვებაზე შეიძლება გავლენა იქონიოს ეკონომიკურმა ფაქტორებმა, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფისთვის ზიანის მნიშვნელოვანი რისკი არ არსებობს, გარდა იმისა, რაც აღრიცხულია როგორც ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი.

ჯგუფს აქვს საკრედიტო რისკის მაღალი კონცენტრაცია, რადგან კლიენტთა პორტფელი შედგება რამდენიმე მსხვილი ბუნებრივი აირისა და ელექტროენერგიის შემსყიდველისგან. ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს, რომ საანგარიშო თარიღების მიხედვით 10 ძირითადი კლიენტის სავაჭრო დებიტორული ნაშთები, გაუფასურების რეზერვის გათვალისწინებით, 82% და 84%-ია მთლიანი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების 2017 და 2016 წლების ბოლოსთვის.

ათასობით ლარში	**2017 წლის 31 დეკემბერი**	**2016 წლის 31 დეკემბერი**
სს „თელასი“	6,827	-
შპს „საქნახშირი“	4,039	7,411
სს „ენერგო-პრო“	1,844	29
კერძო პირები	1,555	-
შპს „გაზ-ენერჯი“	863	1,388
ესკო	805	16,684
შპს „გლობალ-ტრანსი“	616	596
„ფორნოვოგაზი“	541	-
შპს „ჰაიდელბერგცემენტ-ჯორჯია“	533	468
შპს „ჯორჯიან მედია ჰოლდინგი“	456	456
შპს „აზერენერჯი“	-	1,356
სულ	**18,079**	**28,388**

მნიშვნელოვანი გაცემული სესხების დეტალები იხილეთ შენიშვნაში #8. ფულადი სახსრების ზედმეტი ნაშთები განთავსებულია ფინანსურ ინსტიტუტებში, რომლებიც ითვლებიან დეპოზიტის განთავსების დროს მინიმალური დეფოლტის რისკის მქონედ.

საბაზრო რისკი. ჯგუფზე გავლენას ახდენს ბაზარზე არსებული რისკებიც. საბაზრო რისკები უმეტესად უკავშირდება საბაზრო ძალებით განსაზღვრულ ფასებს საქონელზე და ამით ქმნის ლიმიტებს ფასზე, რომელიც შეიძლება დააკისრო მომხმარებელს. მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფს აქვს გავლენა ამ ფასებზე, საბითუმო მომხმარებლებისთვის, მისი გავლენა იზღუდება ისეთი კონკურენტების ქმედებებით, როგორიცაა შპს „სოკარ გაზი“ (მთავარი ეროვნული საბითუმო გაზის მომწოდებლები).

საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, ბუნებრივი აირი ძირითადად შესყიდული იყო შპს. „სოკარ ჯორჯია გაზისგან“ ფულადი ანაზღაურებით. შპს „სოკარ ჯორჯია გაზისგან“ ბუნებრივი აირის შესყიდვის ფასი შეთანხმებულია წინასწარ.

გარდა ამისა, ჯგუფს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია, რომელიც მერყეობს ზოგადი და კონკრეტული ბაზრის მოძრაობების შესაბამისად. მენეჯმენტი ადგენს ლიმიტებს რისკის იმ ოდენობაზე, რომელიც შეიძლება რომ ტოლერილებულ იქნას, რაც რეგულარულად მონიტორინგის ქვეშაა. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენებამ შეიძლება ვერ შეზღუდოს ზარალი ამ ფარგლებს მიღმა, უფრო მნიშვნელოვნად, ბაზრის არახელსაყრელად მოძრაობის შემთხვევაში.

გეოგრაფიული რისკი. ჯგუფის აქტივები მდებარეობს საქართველოში. ქვეყანა განაგრძობს განვითარებადი ბაზრის გარკვეული მახასიათებლების ჩვენებას. ამგვარად, კომპანიაზე ზემოქმედებას ახდენს საქართველოში არსებული ბიზნეს გარემოს გაუარესების რისკები.

ჯგუფი ასევე, ნაწილობრივ დამოკიდებულია საქართველოსა და სხვა ქვეყნების ურთიერთობების განვითარებაზე, განსაკუთრებით კი აზერბაიჯანსა და სომხეთთან. ნებისმიერმა მოვლენამ, რომელიც გავლენას მოახდენს ბუნებრივი აირის ფასზე, შეიძლება საფრთხე შეუქმნას კომპანიას, განაგრძოს ბიზნესი ჩვეულებისამებრ. ამასთანავე, ჯგუფზე ცუდი ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს იმ ფაქტმა, რომ თუ მთავრობა შეზღუდავს ელექტროენერგიის ექსპორტს საქართველოდან, ჯგუფის მომგებიანი ბარტერული ტრანზაქციები შეიზღუდება.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკი არის საფრთხე, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება სავალუტო კურსის ცვლილების გამო შეიცვლება. ჯგუფის ფინანსური პოზიციისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის უწყისებში ჩანს, რომ ჯგუფი შეიძლება დაუცველი იყოს სავალუტო რისკებისგან. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰქონდა მნიშვნელოვანი აქტივები რამდენიმე გაცემული სესხისა და სავაჭრო მოთხოვნების მხრივ, რომლებიც დენომინირებული იყო აშშ დოლარსა და ევროში.

2017 წლის 31 დეკემბერს, ქართული ლარი რომ დასუსტებულიყო/გაძლიერებულიყო 20%-ით აშშ დოლარის მიმართ, (და სხვა ყველა ცვლადი დარჩენილიყო იგივე) კომპანიის გაუნაწილებელი მოგება იქნებოდა 15,833 ათასი ლარით (2016 წლის 31 დეკემბრისთვის 16,359 ათასი ლარით) დაბალი/მაღალი, ძირითადად საკურსო ზარალით/მოგებით გამოწვეული დოლარში დენომინირებულ საბანკო ბალანსების, მოთხოვნების, გაცემული სესხების, აღებული სესხებისა და სავაჭრო გადასახდელების გამო.

2017 წლის 31 დეკემბერს, ქართული ლარი რომ დასუსტებულიყო/გაძლიერებულიყო 20%-ით ევროს მიმართ, (და სხვა ყველა ცვლადი დარჩენილიყო იგივე) კომპანიის გაუნაწილებელი მოგება იქნებოდა 637 ათასი ლარით (2016 წლის 31 დეკემბრისთვის 718 ათასი ლარით) ნაკლები/მეტი, ძირითადად საკურსო ზარალით/მოგებით გამოწვეული ევროში დენომინირებული სესხების გამო.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილზე ნაჩვენებია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ჯგუფის უცხოური ვალუტის კურსის მიმართ რისკი:

ათასობით ლარში	**2017** წლის **31** დეკემბერი	**2016** წლის **31** დეკემბერი
დენომინირებლი აშშ დოლარში:		
მონეტარული ფინანსური აქტივები	11,765	12,934
მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	(90,928)	(94,728)
დენომინირებული ევროში:		
მონეტარული ფინანსური აქტივები	2,008	301
მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	(5,193)	(3,890)
წმინდა პოზიცია აშშ დოლარში	**(79,163)**	**(81,794)**
წმინდა პოზიცია ევროში	**(3,185)**	**(3,589)**

კაპიტალის რისკის მართვა. ჯგუფი კაპიტალს მართავს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ჯგუფში შემავალმა კომპანიებმა შეძლონ ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსით საქმიანობის გაგრძელება, ხოლო აქციონერებმა, სესხისა და საკუთარი კაპიტალის ბალანსის ოპტიმიზების გზით, მაქსიმალურად გაზარდონ თავიანთი უკუგება.

როგორც სხვები ამავე ინდუსტრიაში, ჯგუფი კაპიტალის მონიტორინგს ახორციელებს „Gearing Ratio"-ს საფუძველზე. ეს თანაფარდობა გამოითვლება როგორც წმინდა ვალი შეფარდებული მთლიან კაპიტალთან. წმინდა ვალი გამოითვლება მთლიან სესხებს (მათ შორის "მიმდინარე და გრძელვადიანი სესხები", როგორც ეს ნაჩვენებია კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის უწყისში) მინუს ფული და ფულის ეკვივალენტები. მთლიანი კაპიტალი გამოითვლება როგორც "კაპიტალი", როგორც ეს ნაჩვენებია კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის უწყისში პლუს წმინდა ვალი.

ათასობით ლარში	**2017** წლის **31** დეკემბერი	**2016** წლის **31** დეკემბერი
სულ სესხები (შენიშვნა 14)	97,982	100,416
მინუს: ფული და ფულის ეკვივალენტები (შენიშვნა 12)	(2,652)	(6,610)
წმინდა ვალი	95,330	93,806
სულ კაპიტალი	235,765	90,983
სულ კაპიტალი	331,095	184,789
წმინდა სესხის ფარდობა საკუთარ კაპიტალთან	**40%**	**103%**
სესხის ფარდობა საკუთარ კაპიტალთან	**29%**	**51%**

ლიკვიდობის რისკი. გონივრული ლიკვიდობის რისკის მართვა გულისხმობს საკმარისი ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას ერთობლივი საკრედიტო ობიექტების ადეკვატური თანხის ოდენობით.

ჯგუფი ახდენს ლიკვიდობის რისკის მართვას სესხებზე წვდომის შენარჩუნებით და მუდმივი პროგნოზირებისა და რეალური ფულადი ნაკადების მოძრაობის მონიტორინგის გზით. ფულადი

ნაკადების მოძრაობის პროგნოზირება ხორციელდება ჯგუფის საოპერაციო ერთეულებში და ჯამდება ჯგუფის ფინანსების მიხედვით. ასეთი პროგნოზები ითვალისწინებენ ჯგუფის რეფინანსირების გეგმებს. ჯგუფის ფინანსების განყოფილება მონიტორინგს უწევს ჯგუფის ლიკვიდობის მოთხოვნებს რომ უზრუნველყოს საკმარისი ფულის ქონა საკუთარი საოპერაციო მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად და დაიტოვოს საკმარისი არეალი იმისათვის, რომ არ დაარღვიოს სესხების ლიმიტები.

კომპანიის ლიკვიდობის რეზერვი შედგებოდა გამოუყენებელი საკრედიტო ლიმიტებისა და ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისგან (შენიშვნა 12). 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „სსეკ"-ს ჰქონდა გამოუყენებელი საკრედიტო ლიმიტები 193 ათასი ლარის ოდენობით (2016 წლის 31 დეკემბერს: 4,860 ათასი ლარის ოდენობით).

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ვალდებულებები გაანალიზებულია მათი დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით. დაფარვის ცხრილში გაწერილი თანხები არის ხელშეკრულების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები, მათ შორის სესხის ვალდებულებები. ასეთი არადისკონტირებული ოდენობები განსხვავდება ფინანსურ უწყისებში ნაჩვენები ოდენობებისგან, რადგან იქ მოცემული ოდენობები დისკონტირებულია.

როდესაც გადასახდელი თანხა არ არის ფიქსირებული, თანხა წარმოდგენილია საანგარიშგებო თარიღში არსებული პირობების მითითებით. უცხოური ვალუტის გადახდები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღში არსებული გაცვლითი კურსებით.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვადიანობის ანალიზი შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	1 წელზე ნაკლები	1-იდან 2 წლამდე	2-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	(21,479)	-	-	-	**(21,479)**
აღებული სესხები	(43,107)	(20,081)	(37,077)	(15,773)	**(116,038)**
სულ ფინანსური გადასახდელები	**(64,586)**	**(20,081)**	**(37,077)**	**(15,773)**	**(137,517)**

შესადარისი ვადიანობის ანალიზი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	1 წელზე ნაკლები	1-იდან 2 წლამდე	2-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	(25,007)	-	-	-	**(25,007)**
აღებული სესხები	(38,962)	(25,098)	(37,495)	(19,649)	**(121,204)**
სულ ფინანსური გადასახდელები	**(63,969)**	**(25,098)**	**(37,495)**	**(19,649)**	**(146,211)**

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ჯგუფის ლიკვიდობის გაზრდა მოხდება კომერციული ბანკების მიერ ახალი საკრედიტო ხაზების მოპოვებით ან არსებული სესხების საპროცენტო განაკვეთების შემცირებით, ხარჯების მართვის გაუმჯობესებით, აქტივობის გაზრდით და აქტიურად ახალი კონტრაქტების მოძიებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ცვლილება საპროცენტო განაკვეთების უარყოფითი მოძრაობის მიმართ, რაც

გამოიხატება მოზიდული სახსრების ან/და ფულადი სახსრებიდან მიღებული შემოსავლების შემცირებით. ჯგუფს არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა, თუ რა პროპორციით უნდა იყოს ფიქსირებული და ცვლადი სესხები ჯგუფში. თუმცა, ყველა სესხის საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია გარდა „თიბისი ბანკისგან“ (ყოფილი ბანკი რესპუბლიკის სესხი), საქართველოს ბანკისგან და სს. პაშა ბანკ ჯორჯიასგან აღებული სესხებისა, რომელთა საპროცენტო განაკვეთი არის 6 თვიან LIBOR + 7,81%, 9% და 7%, შესაბამისად.

ამ ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟები, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან წავიდეს ზარალში იმ შემთხვევაში, როდესაც მოულოდნელი მოძრაობები წარმოიქმნება ბაზარზე. ჯგუფი არ აკეთებს მისი საპროცენტო განაკვეთის რისკის ჰეჯირებას.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში შეჯამებულია საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთები პროცენტიან ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე საანგარიშო თარიღებისთვის, იმ რეპორტებზე დაყრდნობით, რომელიც მთავარი მენეჯერების მიერ არის განხილული:

	2017 წლის 31 დეკემბერი			2016 წლის 31 დეკემბერი		
საშუალო შეწონილი წლიური %	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
გაცემული სესხები						
დაკავშირებული მხარეები	14.53%	9.30%	15.41%	15.56%	9.64%	15.00%
არადაკავშირებული მხარეები	17.84%	10.80%	-	17.07%	10.80%	-
აღებული სესხები						
დაკავშირებული მხარეები	15.03%	15.00%	15.24%	15.03%	15.00%	13.28%
არადაკავშირებული მხარეები	13.00%	8.30%	-	13.00%	8.16%	8.00%

24. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

„ფასს“-ი განსაზღვრავს სამართლიან ღირებულებას, როგორც იმ ფასს, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან შეფასებული სხვა შეფასების მეთოდით. მიახლოებითი სამართლიანი ღირებულებები დადგინდა ჯგუფის მიერ ბაზარზე არსებული ინფორმაციისა და შეფასების მეთოდოლოგიების მიხედვით. თუმცა, მაინც სუბიექტუროობა არის საჭირო რომ გაშიფრო საბაზრო ინფორმაცია და დათვალო მიახლოებითი სამართლიანი ღირებლება. საქართველო ჯერ კიდევ ამჟღავნებს განვითარებადი ბაზრის მახასიათებლებს და ეკონომიკური მდგომარეობა ჯერ კიდევ ზღუდავს ფინანსური ბაზრების საქმიანობის მოცულობას. ბაზრების კვოტირებული ფასები შეიძლება იყოს მოძველებული და ამიტომ შესაძლოა სწორად ვერ ასახავდეს ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიან ღირებულებას. მენეჯმენტმა გამოიყენა ყველა არსებული საბაზრო ინფორმაცია ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები. სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის დამოკიდებულია დადისკონტირებულ სავარაუდო ფულის ნაკადის შემოდინებაზე. დისკონტირებისას გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთი დამოკიდებულია კონტრაგენტის

საკრედიტო რისკზე. სავაჭრო მოთხოვნებისა და სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება ახლოსაა მათ სამართლიან ღირებულებასთან მათი მოკლე ვადიანობის გამო.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები. სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ვალდებულებებისთვის დამოკიდებულია დადისკონტირებულ სავარაუდო ფულის ნაკადის გადინებაზე. დისკონტირებისას გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთი არის მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის მქონე ვალდებულების მიხედვით აღებული. ჯგუფის მენეჯმენტი მიიჩნევს რომ ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ახლოსაა მათ სამართლიან ღირებულებასთან.

სამართლიანი ღირებულება ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისთვის განისაზღვრა 1-ლი დონის შეფასების მიხედვით, ხოლო სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის კი მე-3 დონის შეფასების მიხედვით.

25. პირობითი და შესაძლო ვალდებულებები

სამართლებრივი დავები. დროდადრო და ბიზნესის ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში შეიძლება, ჯგუფის წინააღმდეგ პრეტენზიები იქნას წამოყენებული. საკუთარი შეფასების საფუძველზე, აგრეთვე შიდა და გარე პროფესიული კონსულტაციების საფუძველზე, მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ არანაირი არსებითი დანაკარგი არ იქნება გამოწვეული რაიმე სასამართლო დავის შედეგად. აქედან გამომდინარე, ამ ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ გაკეთებულა არანაირი რეზერვი შესაძლო ჯარიმებთან დაკავშირებით.

გადასახადები. საქართველოს სამეწარმეო და საგადასახადო კანონმდებლობაში არსებობს ისეთი მუხლები, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. ასევე არსებობს საგადასახადო ორგანოების მიერ სუბიექტური გადაწყვეტილებების მიღების პრაქტიკა. აქედან გამომდინარე, იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე კონკრეტული ქმედება, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ ჯგუფის ბიზნეს საქმიანობის თავისებურად განსჯას, არ იქნება მოწონებული საგადასახადო ორგანოების მიერ, ჯგუფს შეიძლება დაერიცხოს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მათ გადაიხადეს საგადასახადო კანონით მოთხოვნილი გადასახადები და დამატებითი რეზერვების შექმნა შუალედურ შემოკლებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის საჭირო. საგადასახადო ორგანოებს ჯგუფის შემოწმება შეუძლიათ ბოლო სამი წლის განმავლობაში.

თბილსრესის აქტივების აუქციონის მოგებიდან აღებული ვალდებულებები

2010 წლის 23 თებერვალს სს "თბილსრესის" აქტივების აუქციონში გამარჯვების შედეგად, სხვა ვალდებულებებთან ერთად, კომპანიამ ვალდებულება აიღო რომ უზრუნველეყო შემდეგი საკითხები:

- ელექტროენერგიის გამომუშავების ერთეულების სათანადო ფუნქციონირება ლიცენზიარების ორგანოების მოთხოვნის შესაბამისად;
- არსებული სიმძლავრის (272 მეგავატი) მოვლა და შენარჩუნება მინიმუმ 2025 წლამდე;
- 100-150 მეგავატის სიმძლავრის ქვანახშირის ქარხნის მშენებლობა გარდაბანში და მისი ექსპლუატაციაში მიღება არა უგვიანეს 2013 წლის 31 დეკემბრისა;
- სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ნავთობის შენახვა რეზერვუარებში ანაზღაურების გარეშე.

2015 წლის 23 ოქტომბერს კომპანიამ ხელი მოაწერა შეთანხმებას საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან და ენერგეტიკის სამინისტროსთან ერთად, 2010 წლის

23 თებერვალს სს "თბილსრესის" აქტივების აუქციონიდან გამომდინარე ვალდებულებების შესწორებისა და განმარტების მიზნით. შესაბამისად კომპანია ვალდებულია:

- 2020 წლის 30 ივლისამდე ტყიბულის მუნიციპალიტეტში 100-150 მგვტ სიმძლავრის თბოელექტროსადგური მიიღოს ექსპლუატაციაში;
- დაიწყოს ქვანახშირის თბოელექტროსადგურის მშენებლობა 2016 წლის 30 სექტემბრის ჩათვლით.

2016 წლის 4 ივლისს კომპანიამ ხელი მოაწერა ცვლილებას თბოელექტროსადგურის ტყიბულის მუნიციპალიტეტში აშენებასთან დაკავშირებით, ენერგეტიკის სამინისტროსა და „ესკო“-სთან. ცვლილების მიხედვით, კომპანიამ აიღო ვალდებულება რომ ააშენებს და ოპერირებას გაუწევს ქვანახშირის თბოელექტროსადგურს დადგმული სიმძლავრით 150-300 მგვტ (+/-10%) გარდაბანის მუნიციპალიტეტში 2020 წლის 31 ივლისამდე.

ამჟამად კომპანიას ყველა ვალდებულება შესრულებული აქვს და გარდაბნის მუნიციპალიტეტში 300 მეგავატიანი სიმძლავრის ახალი თბოელექტროსადგურის მშენებლობის პროცესი დაიწყო.

გარემოსდაცვითი საკითხები. – საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი, ხასიათდება ისეთი რისკებით, მათ შორის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკებით, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე. წესები და კანონები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბიზნესზე საქართველოში, სწრაფად ვითარდება. საგადასახადო და მარეგულირებელ კანონმდებლობას ახასიათებს სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაცია. საქართველოს ეკონომიკის მომავალი მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებული ეკონომიკური, ფისკალური და მონეტარული ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, მარეგულირებელი და პოლიტიკური მოვლენების პარალელურად.

ბოლო ორი წლის განმავლობაში საქართველოში რამდენიმე საკანონმდებლო ცვლილება განხორციელდა, რომლებიც დიდწილად ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმებასთანაა დაკავშირებული. 2016 და 2017 წლებში განხორციელებული ეს ცვლილებები გარკვეულწილად ნიადაგის შემამზადებელი ხასიათისაა და მომავალში მეტი ცვლილებაა მოსალოდნელი ევროკავშირთან დაახლოების სამოქმედო გეგმის განხორციელების პარალელურად.

26. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

მაკონტროლებელი ურთიერთობები. ჯგუფის უშუალო მშობელია შპს საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგი, რომელიც დაარსდა ქართული კანონმდებლობის შესაბამისად და მისი იურიდიული მისამართია გაზაფხულის ქუჩა 18, თბილისი, 0177, საქართველო. შპს საქართველოს ინდუსტრიული ჰოლდინგი ჯგუფი კონტროლდება „ჩემექსიმ ინთერნეიშენალ ლიმითედ, ბ.ვ.“-ის მიერ, რომელიც დაარსებულია მარშალის კუნძულების კანონმდებლობის შესაბამისად და იურიდიული მისამართია, თრასთ ქომფანი კომპლექს, აჯელტაკეს ქუჩა, აჯელტაკეს კუნძული, მაჯურო, მარშალის კუნძულები MH96960. ჩემექსიმ ინთერნეიშენალ ლიმითედი კონტროლდება ბატონი დავით ბეჟუაშვილის მიერ, რომელიც ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი პირია.

ყველაზე მნიშვნელოვანი ტრანზაქციები დაკავშირებულია სესხების გაცემასა და იმ აქტივობებთან, რომლებიც ჯგუფის მთავარი საქმიანობას წარმოადგენს, მაგალითად ბუნებრივი აირის მიწოდება.

ტრანზაქციები და ბალანსები დაკავშირებულ მხარეებთან. ზოგადად,მხარეები დაკავშირებული არიან იმ შემთხვევაში, თუ ისინი იმყოფებიან ერთი და იმავე პირის კონტროლის ქვეშ, ან თუ ერთ-ერთ მათგანს აქვს შესაძლებლობა, რომ გააკონტროლოს მეორე ან აქვს მასზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა, ან არის საერთო კონტროლის ქვეშ ფინანსური და საოპერაციო გადაწყვეტილების მიღებისას. ყურადღება უნდა მიექცეს ურთიერთდამოკიდებულების შინაარსს და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმას.

2017 წლის 31 დეკემბერს, ბალანსები დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგნაირი იყო:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	ასოცირებული პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
სავაჭრო მოთხოვნები, ბრუტო	69	5,499	360	-
გაუფასურების რეზერვი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	-	35	-	-
გაცემული სესხები, ბრუტო (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი: 8.300%-20.0% წლიურად)	-	24,209	-	4,904
გაუფასურების რეზერვი გაცემულ სესხებზე	-	-	-	319
აღებული სესხები	-	-	52	8,536
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	103	740	-	-

შემოსავლისა და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2017 წლის განმავლობაში შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	ასოცირებული პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	-	1,214	885	-
გაზის გაყიდვა - საცალო	-	4	-	-
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ადგილობრივი კლიენტები	-	186	-	-
საიჯარო შემოსავალი	8	121	27	-
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	-	-	-	20
საპროცენტო შემოსავალი	-	1,837	-	161
საპროცენტო ხარჯი	-	-	3	1,096
სხვა შემოსავალი და ხარჯები	-	39	-	-
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან/ჩამოწერიდან	-	1	-	-
წმინდა მოგება სათადარიგო ნაწილების, მასალებისა და ჯართის გაყიდვიდან	-	102	-	-
შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან	-	81	-	-
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	-	54	-	-
საინფორმაციო, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	-	2,614	-	-
წყლით მომარაგების ხარჯები	-	126	-	-
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	-	475	-	-
დაზღვევა	-	-	-	16
სხვა	-	10	-	-

2016 წლის 31 დეკემბერს, ბალანსები დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგნაირი იყო:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	ასოცირებული პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
სავაჭრო მოთხოვნები, ბრუტო	59	8,868	308	-
გაუფასურების რეზერვი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	-	35	-	-
გაცემული სესხები, ბრუტო (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი: 9.6%-20.0% წლიურად)	-	10,964	-	5,701
გაუფასურების რეზერვი გაცემულ სესხებზე	-	-	-	299
აღებული სესხები	-	-	49	6,794
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	510	719	-	-

9-იდან 59 გვერდამდე მოცემული თანხმლები შენიშვნები წარმოადგენს ამ ფინანსური უწყისების განუყოფელ ნაწილს.

შემოსავლისა და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2016 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	ასოცირებული პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	-	714	1,418	-
საიჯარო შემოსავალი	8	142	36	-
გაწეული მომსახურება	-	58	-	-
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი	-	35	-	-
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	-	-	-	19
საპროცენტო შემოსავალი	-	985	-	263
საპროცენტო ხარჯი	-	-	3	952
ზარალი ჯართისა და სხვა მარაგების გაყიდვიდან	-	151	1	-
ზარალი ძირითადი საშუალებების გაყიდვისგან	-	90	-	-
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	-	138	-	-
საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	-	1,805	-	-
წყლით მომარაგების ხარჯები	-	124	-	-
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	-	195	-	-

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, საკონსულტაციო ხარჯი 2,805 ათასი ლარის ოდენობით კაპიტალიზდა შპს „სი პაუერის“ მშენებლობაზე. საკონსულტაციო მომსახურების მომწოდებელი იყო ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებული პირი - შპს „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი“.

* სხვა დაკავშირებული მხარეები მოიცავს საბოლოო მაკონტროლებელი პირის ოჯახის წევრებს.

მთავარი მენეჯმენტის კომპენსაცია. მთავარი მენეჯმენტი მოიცავს დირექტორთა საბჭოს წევრებს. მათთვის გადახდილი კომპენსაცია შედგება საკონტრაქტო ხელფასისგან, ფინანსური მიზნების შესრულებასთან დაკავშირებული ბონუსისგან და სხვა კომპენსაციებისგან, მივლინების ხარჯების ანაზღაურების სახით. მთავარი მენეჯმენტის მთლიანი კომპენსაცია 2017 წელს იყო 594 ათასი ლარი (2016 წელს: 561 ათასი ლარი) და მთლიანად შედგებოდა მოკლევადიანი სარგებლისგან.

27. მოვლენები საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ

საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ არ მომხდარა არანაირი მნიშვნელოვანი მოვლენა

9-იდან 59 გვერდამდე მოცემული თანხმლები შენიშვნები წარმოადგენს ამ ფინანსური უწყისების განუყოფელ ნაწილს.

საქართველო
სანოტარო აქტი

ორიათასთვრამეტი წლის ცხრამეტ ივლისს მე, ნოტარიუსი, ნინო მასხულია, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: ქ.თბილისი, შალვა დადიანის ქუჩა N12, ვამოწმებ მთარგმნელის, ქალბატონი *ინგა რეხვიაშვილის* ხელმოწერის სინამდვილეს, სამოცდაერთ გვერდზე, ორ ცალად, რომელმაც ინგლისური ენიდან ქართულ ენაზე თარგმნა *შპს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის“ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, ხელმოწერილი კორპორაციის საოპერაციო დირექტორის, ბატონი მალხაზ იასეშვილის, მთავარი ბუღალტრის, ბატონი ლაშა გვაზავას მიერ 2018 წლის 4 მაისს და შპს „დელოიტი & ტუში“-ს სახელით, ბატონი ჯონ რობინსონის მიერ 2018 წლის 4 მაისს.*

ქალბატონი ინგა რეხვიაშვილი, დაბადებული 1986 წლის 10 თებერვალს რუსეთში, პირადი N10001017562, რეგისტრირებული ქ.ბოლნისში, ფარნავაზ მეფის ქუჩა №64, პროფესიით არის ინგლისური ენის სპეციალისტი, რაც დასტურდება ილია ჭავჭავაძის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ 2008 წლის 8 დეკემბერს გაცემული ბაკალავრის დიპლომით ISU №000258, სარეგისტრაციო №000258.

მთარგმნელი გაფრთხილებულია იმ პასუხისმგებლობის შესახებ, რომელიც მოჰყვება არაზუსტ თარგმანს.

გადახდილია 289,92 ლარი – აქედან: საზღაური 244,00 ლარი ხელმოწერის ნამდვილობის დამოწმებისათვის, „სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისთვის დადგენილი საფასურის ოდენობის, მათი გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბრის N507 დადგენილების 31.3. მუხლის საფუძველზე, 2,00 ლარი რეგისტრაციის საზღაური, ამავე დადგენილების 39-ე მუხლის საფუძველზე, ხოლო 43,92 ლარი დღგ, თანახმად საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 169-ე მუხლისა.

ნოტარიუსი: ნინო მასხულია

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის ნომერი	N180857550
სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის თარიღი	19.07.2018 წ
სანოტარო მოქმედების დასახელება	დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის ხელმოწერის დამოწმება
ნოტარიუსი	ნინო მასხულია
სანოტარო ბიუროს მისამართი	ქ.თბილისი, შალვა დადიანის ქუჩა N12.
სანოტარო ბიუროს ტელეფონი	2997150
სანოტარო მოქმედების ინდივიდუალური ნომერი	16594540452518

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება–გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ–გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18